VB-MAGAZIN '78

10 világbajnokság története

LABDARÚGÁS

Különkiadás
Ára: 12,— Ft.

Beckenbauer és Cruyff a X. VB két csillaga
(MTI Külföldi Képszolgálat felv.)

A VB története

A labdarúgás legfontosabb eseményének, az 1978. évi argentínai világbajnoki döntőnek küszöbe előtt állunk.

Még néhány találkozó, és végleg eldől, melyik lesz az a tizenhat nemzeti válogatott, amely izgalmas és bizonyára színvonalas küzdelmet vív majd a XI. világbajnoki aranyéremért.

A következő oldalakon rengeteg adatot közlünk az eddigi tíz VB történetéből, ki nem hagyva egyetlen mérkőzés eredményét — lett légyen az selejtező vagy a döntő mezőnyében vívott küzdelem — és egyéb adatát, melyek mind-mind azt bizonyítják, hogy ez az esemény már régtől fogva megmozgatja a sportágat az egész világon.

Részletesen ismertetjük — részben személyes részvételünk, illetve a közreműködők megfigyelései alapján — az eddigi tíz döntő lefolyását, azt, hogy miképpen dőlt el a kupa, az aranyérem sorsa.

Úgy gondoljuk, most, a XI. VB előtt jó szórakozás, kellemes időtöltés lesz a beszédes számokkal és visszaemlékezésekkel felidézni a nagy idők feledhetetlen történeteit.

A gondolattól a megvalósulásig

Mikor az angol példa nyomán több országban is megtörtént a labdarúgásban az amatőr—profi szétválasztás, sok szó esett a világon arról, vajon az olimpiai labdarúgótorna valóban a világ legjobbjainak a találkozója?

Azok a hangok, amelyek ezt kétségbe vonták, különösen az 1924-es párizsi olimpia után erősödtek fel. Ott ugyanis az olimpiai bajnoki címet nagy meglepetésre, de káprázatos játékkal *Uruguay* nyerte, amely valósággal berobbant a sportág élvonalába. Az a könnyedség, az a szellemes játék, amely az *uruk* szereplésével ámulatba ejtette a nézőket, nem hallgattatta el azokat, akik azt hangoztatták: „de bezzeg, ha az angol vagy a skót profik is indulhattak volna az olimpián, bizonyára más képe lett volna az egész tornának..."

Európa labdarúgásának a vezetői, akik a nemzetközi szövetséget, a FIFA-t is kézben tartották, kénytelenek voltak felfigyelni azokra az óhajokra, amelyek ebben összpontosultak: *olyan tornát kell rendszeresíteni, amelyben négyévenként megmérkőzhetnek a világ legjobb válogatott csapatai, tekintet nélkül arra, hogy azok amatőrök vagy profik!*

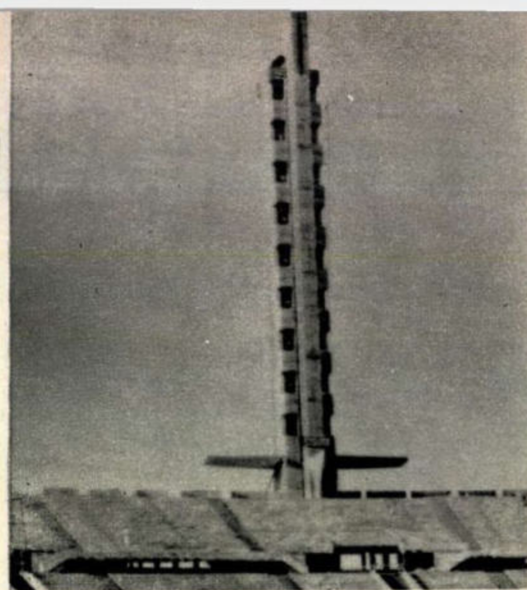
Az indokkal nagyon is egyet lehetett érteni: *„egyetlen sportág fejlődése sincs biztosítva a világ legjobbjainak rendszeres megmérkőzése nélkül".*

Amikor azután 1928-ban, Amszterdamban ismét Uruguay jutott az olimpiai aranyérem birtokába, az olimpia városában már folytak a konkrét megbeszélések. Itt, Amszterdamban tartotta ugyanis a FIFA azt a kongresszusát, amely bizottságot hozott létre — úgynevezett tanulmányozási bizottságot — azzal a feladattal, hogy *vizsgálja meg egy világbajnoki labdarúgótorna* (Coupe du Monde) *megrendezésének lehetőségét, s tegyen javaslatot a lebonyolítás előkészítésére.*

A FIFA kongresszusának ezt a határozatát világszerte nagy egyetértés fogadta. Nyilvánvalónak látszott, hogy egy világméretű torna megrendezése, amelyben megkülönböztetés nélkül a legjobbak is részt vehetnek, nemcsak a sportág szakmai fejlődését gyorsítja meg, hanem szinte határtalanná teszi népszerűségének kiterjedését.

Sporttörténeti tény, hogy elsőnek a *spanyol* szövetség nyújtott be javaslatot, de ezt nem sokkal később követte a *magyar és a csehszlovák szövetség közös javaslata,* amely nagy figyelmet keltett a legszélesebb körökben.

E javaslatnak az volt a lényege, hogy a jelentkező országokat osszák

A tiszteletadás tornya a montevideoi stadionban

be kisebb létszámú csoportokba. Három esztendő leforgása alatt döntsék el a csoportelsőséget, s ezek kerüljenek a 16-os döntőbe.

A FIFA úgy döntött, hogy az első világbajnoki tornát — a hivatalos neve ennek tulajdonképpen: *Világ Kupa* — már 1930-ban meg kell rendezni.

Megindult hát a jelentkezések áradata, és amikor 1929-ben összeült Genovában a FIFA-konferencia, ott feküdt az asztalon *Hollandia, Spanyolország, Svédország, Olaszország* és *Magyarország* ajánlata. A legfrissebb pályázó azonban a kétszeres olimpiai aranyérmes Uruguay volt. A délamerikaiak nemcsak kétszeres olimpiai címükre hivatkoztak, hanem arra is, hogy 1930-ban ünneplik függetlenné válásuknak centenáriumát, s ezt a világraszóló rendezvényt szeretnék az ünnepségek középpontjába állítani.

A döntés a FIFA 1929. május 17—19-e között megtartott barcelonai kongresszusára maradt. Itt a labdarúgás legfőbb nemzetközi szerve meghajolt az uruguay érvek előtt azzal, hogy **az első világbajnoki tornát *1930 júliusában* kell megrendezni.** Nagyon érdekes, hogy a kongresszus, amelyen 17 nemzet labdarúgó-szövetségeinek küldöttei vettek részt, egyhangúlag foglalt állást Uruguay mellett, még azok is, amelyek ugyancsak benyújtották pályázatukat.

A FIFA kongresszus elnöksége, amely Uruguayt bízta meg az első VB megrendezésével. Balról jobbra: Ferretti (olasz), Fischer Mór (magyar), Hirschmann (holland), Rimet (francia, a FIFA elnöke, aki később kupát ajánlott fel, az ő nevét viselte a Rimet Kupa, amelyet Brazília később végleg megnyert), Bonnet (svájci), Seeldrayers (belga). A rajzot Major Henrik a világhírű magyar karikatúrista készítette a „Telegraaf" című holland lap részére

LABDARÚGÁS — Különszám

A Magyar Labdarúgó Szövetség lapja. Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: **Tabák Endre.** Szerkesztőség: 1061 Budapest, VI., Népköztársaság útja 47. Telefon: 425-103. Különszámunk írói: **Hoffer József, Mattanovich Béla, Tabák Endre.** (Képek az írók archívumaiból.)

VB-adattár: **Kovács Ferenc.**

INDEX: 25 501. HU ISSN 0133-1221

Kiadja: Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: **Dr. Petrus György** igazgató. Terjeszti a Magyar Posta

Készült az Egyetemi Nyomda fennállásának 400. évében

77.1880 Egyetemi Nyomda, Budapest

Felelős vezető: Sümeghi Zoltán igazgató

I. 1930, Uruguay:

Hazai siker

A világbajnoki tornát megrendezni 1930-ban sem volt egyszerű dolog, különösen egy olyan fővárosban, amely nem dúskált anyagiakban, s ahol elő kellett varázsolni néhány hónap alatt egy olyan stadiont, amelynek befogadóképessége legalább 100 ezer ember. S ezenkívül rendelkeznie kell még néhány olyan nagypályával, ahol egy sor találkozót méltó keretek között lehet lebonyolítani.

A szkeptikusok azt mondták, hogy az uruguayiaknak nem okoz majd olyan nehézséget az első világbajnoki arany megszerzése, mint a létesítmények megépítése. S ebben nagyon sok igazság volt.

A Parque de los Aliadson vizenyős talaján megindult építkezés valóságos hősi küzdelem volt. Mert nemcsak a talajvíz fölött kellett győzelmet aratniuk az éjjel-nappal dolgozó építőknek, hanem az anyagi nehézségeken is. A 300 ezer dolláros költségvetés szűknek bizonyult, s a végén a költségek jóval meghaladták a félmilliót.

De a megnyitóra elkészült ez a pompás létesítmény, amely abban az időben párját ritkította a világon.

Két harcot — az egyiket a talajviszonyokkal, a másikat a szűkre szabott montevideói városi kasszával szemben — győzelmesen megvívtak az uruk.

Harc a résztvevőkért

Külön harcot kellett vívni közben azért, hogy Európa képviseltesse magát a tornán.

Ez ma, amikor a selejtezőkben késhegyig menő küzdelem folyik a tizenhatos döntőbe jutásért — nagyon furcsán hangzik. Pedig szinte lasszóval kellett fogni a résztvevőket abból az Európából, amely lelkesen tapsolt a világbajnokságnak, s amelynek szövetségei közül féltucatnyi maga is szívesen vállalkozott volna a megrendezésre...

Ahogyan közeledett az elindulás ideje Montevideóba, úgy döbbentek rá itt is, ott is, hogy — milyen messze is van Uruguay. A viszolygásnak természetesen nem a földrajzi távolság volt az oka, hanem az, hogy a profi labdarúgás nagy korszakának kialakulása idején, a vezetők szinte *mindent pénzzel mértek fel!* Kiszámították, hogy a világbajnokságon való részvétel rossz üzlet, mert amíg vissza nem érkeznek a válogatott csapatok, addig elmarad egy sor túra, kevesebb lesz a bevétel, hiszen a legjobb játékosok, a válogatott labdarúgók nélkül nem lehet nagy haszonnal járó meccseket lekötni.

Pedig Uruguay minden áldozatra képes lett volna, hogy a rajthoz csalogassa a nemzeti válogatottakat. Felajánlotta a teljes úti- és ott-tartózkodási költségek fedezését, s még zsebpénzt is ígért. Egy sor ország labdarúgó-szövetségét ez sem hatotta meg. Mit is lehetett várni tőlük, amikor a profi egyesületek képviselői vezették a szövetségeket. Így volt ez Magyarországon is. A maga teljes tekintélyével nálunk is csupán egyetlen vezető, Fischer Mór, egyben a FIFA világszerte ismert és becsült alelnöke állt ki a részvétel mellett. Jellemző, hogy az illetékes magyar szerveket nem tudta jobb belátásra bírni ez az ember, de a jugoszlávoknak és a románoknak sikerült megmagyaráznia a részvétel fontosságát. Ők ki is mentek — mi itthon maradtunk!

Tizenhárman a rajtnál

Európa akkori labdarúgásának legjobbjai: az angolok, a skótok, az osztrákok, a spanyolok, a csehszlovákok, a magyarok nem voltak hajlandók az úttörők közé állni. Mindössze *négy* nemzeti válogatott: *Franciaország, Belgium, Románia és Jugoszlávia* kelt át az óceánon. Persze, Dél-Amerika legjobbjai: Uruguay, Brazília, Argentína, Chile, Peru, Paraguay és Bolívia megérkezett. S ott volt rajtuk kívül Mexikó és az USA válogatott csapata is.

Az európaiakat nagy szívélyességgel fogadták, s a csoportbeosztást úgy végezték el, hogy mind a négy csoportba beosztottak egy-egy európai együttest, hozzájuk sorsolták a többieket.

Azt talán mondanunk sem kell, hogy az ünnepélyes megnyitóra, amely *1930. július 13-ára* esett, zsúfolásig megtelt Montevideo stadionja.

Fischer Mór, aki mint FIFA alelnök szintén ott volt a hivatalos személyek között, az egyik sportlap tudósítójának adott nyilatkozatában még ott a stadionban többek között ezt mondta:

— Hiába követtem el magam is mindent, hogy többen vegyenek részt, végül is 13 ország jött el. S milyen véletlen: *tizenharmadikán* van ez a megnyitó is. Nálunk, Magyarországon azt tartják, hogy a 13-as szerencsétlen szám... Én azonban nem tartozom a babonás emberek közé, s azt mondom, *nagy szerencséje a mi gyönyörű sportágunknak, hogy ma, 1930. július 13-án, tizenhárom ország részvételével elindult az első világbajnokság. Érdemes ezt a napot jól megjegyezni, mert ezen a napon lépett be a világ sportéletébe az a rendezvény, amely felbecsülhetetlen értéke lesz az egyetemes sportnak.*

Fischer Mór, a magyar labdarúgás utolérhetetlen diplomatája nem tévedett. Ezt mindenki tudja, aki szereti ezt a gyönyörű sportágat. S hogy nem tévedett, azt bizonyítja az a döntő is, amit az első VB-n Uruguay és Argentína válogatott együttese vívott egymással...

A döntő

A négyes döntő résztvevőit így sorsolták össze: július 26: *Argentína—USA*, július 27: *Uruguay—Jugoszlávia*. Sem az USA, sem pedig Jugoszlávia nem tudta megismételni a csoportmérkőzéseken mutatott jó játékát, s érdekes módon mindketten egyaránt 1-6 arányban vesztettek.

Nagy meccs lesz tehát, mondogatták úton-útfélen, s nem csodálkozott senki, hogy valósággal ölték egymást az emberek a döntő jegyeiért.

Az ünnepélyes megnyitóra vonultak fel a részt vevő csapatok Montevideo új stadionjában. Az élen Argentína, mögöttük Belgium vonul

A legjobban szerepelt európai csapat: Jugoszlávia, amely bronzérmes lett

A belga *Langenus* sípjelére ez a két csapat kezdte el a futball történetének első világbajnoki döntő mérkőzését:

Uruguay: Ballesteros — Nasazzi, Mascheroni — Andrade, Fernandez, Gestido — Dorado, Scarone, Castro, Cera, Iriarte.

Argentína: Botasso — Della Torre, Paternoster — Evaristo I, Monti, Suarez — Peucelle, Varallo, Stabile, Ferreira, Evaristo II.

A hazai közönség egetverő biztatással hajszolja bele a küzdelembe Uruguay csapatát, amely óriási erővel támad. Az argentínok kissé idegesen, megilletődve játszanak, nem tudnak kibontakozni, nem képesek veszélyessé válni. Macska-egér harc folyik kezdetben, s már a 13. percben hálójukban táncol a labda. A jobbszélső *Dorado* mesteri labdát kap *Scarone*től, amellyel könnyedén átcselezi *Paternostert* és védhetetlenül helyezi a labdát a kapuba. Percek hosszú során keresztül zúg a taps, s eközben szinte észrevétlenül kezd magára találni Argentína. A támadásszövés egyre pontosabbá válik, fokozza lendületét, s mire a hazai nézők a vezető gól fölötti öröm után fokozatosan lecsendesednek, már Argentína harcol ki némi fölényt. És egy káprázatos támadás pontos befejezéseképpen a jobbszélső *Peucelles* óriási lövéssel kiegyenlít! A jobbszélsők tehát megtették a magukét mindkét oldalon. A hazai közönség ekkor még nem látja tragikusnak a dolgot, s csak akkor kezd kétségbe esni, amikor a határozott fölénybe kerülő argentínok lélegzethez sem engedik Uruguay csapatát, amelynek eredményeképpen a 40. percben a középcsatár *Stabile* megszerzi a vezetést. A félidő végéig nem is változik az eredmény, de a játék képe sem.

A szünetben nagy az elkeseredés, a publikum már számol azzal, hogy a két olimpiai aranyérem után nem sikerül az első világbajnoki címet megszerezni.

De ez a hangulat csak addig tart, amíg kezdetét nem veszi a második félidő. Akár csak a mérkőzés elején, izzó lelkesedéssel hajszolják bele fiaikat a küzdelembe. Ilyen tombolást még nem hallott Dél-Amerika, pedig sehol a világon oly lelkesen nem tudják biztatni a labdarúgókat, mint itt.

Az akkori labdarúgás minden szépségét bemutatják a két csapat labdaművészei. Leheletfinom cselek, egészen váratlan megoldások, lendületes keménység, jól átgondolt támadások és improvizációk váltogatják egymást. Mindenki megteszi a magáét: a játékosok küzdenek, a közönség lelkesít! És megint a 13. perc hozza meg az uruguayiak boldogságát, amikor *Scarone* hajszálpontos átadásából a balösszekötő *Cea* kiegyenlít.

A lelátó népünnepélyt varázsol a pályára, s szinte mindenki természetesnek találja, hogy a 22. percben *Iriarte* 20 méterről lőtt bombája a hálót szaggatja. De az ellenfél nem adja fel egy pillanatra sem, így azután Uruguay győzelme csak akkor válik bizonyossá, amikor a 89. percben *Castró* egy pompás fejesgóllal beállítja a végeredményt. Az első világbajnoki aranyérmet tehát Uruguay nyeri Argentína fölött aratott 4-2 (1-2) arányú győzelmével.

Jaksics, a kitűnő jugoszláv kapus öklözve hárítja Bolívia csatárainak támadását. (Most, 47 év múltán a magyar válogatottnak kellett megküzdenie a 16-os döntőbe kerülésért Bolívia válogatottjával)

Jules *Rimet*, a FIFA francia elnöke mondotta:

— *Sajnálhatják, akik nem vettek részt az első világkupán. Ha azok is itt vannak, akiknek klasszisuknál fogva itt lett volna a helyük, bizonyára sokkal izgalmasabbak lettek volna a csoportmérkőzések. De az egyáltalán nem biztos, hogy mások játszották volna a döntőt! Ez a döntő, ez a játék a labdarúgás igazi ünnepe volt. Uruguay és Argentína olyan bemutatót tartott ebből a szép játékból, ami mindenkit maximálisan kielégített. Boldog vagyok, hogy láthattam.*

Minden nagy esemény „feldob" néhány játékost. Így volt ez 1930-ban is. Ezen a tornán ismerte meg a világ azokat, akiket odahaza valósággal bálványoztak. Nasazzi, Doradó, Scarone, Cera igazi kedvencei voltak az uruguayi szurkolóknak, Della Torre, a két Evaristo, Monti és Stabile pedig Argentínában volt hallatlanul népszerű. Ennek a VB-nek azonban Uruguay jobbfedezete, Jose Leandro *Andrade* volt az igazi hőse. Ez a játékos, aki hat évvel korábban, a párizsi olimpián is kiemelkedően szerepelt, tovább fejlődött, az amszterdami olimpián is csapata legjobbja volt, de mire elérkezett az első VB, már mindent tudott, amit egy játékos a futballból megtanulhat, s amire a tehetségéből egyáltalán tellhet.

Amikor a magyar válogatott egy tengerentúli portyáján a hatvanas években Guatemalában is járt, kiderült, hogy a tolmács nem más, mint a Montevideóban a III. helyen végzett jugoszláv válogatott egykori középfedezete, *Stefanovics*. Arról folyt a szenvedélyes vita, hogy ki volt minden idők legjobb labdarúgója. Ő szólt közbe:

— *Minden vitán felül: az uruguayi Andrade. Ő az igazi, utolérhetetlen mestere ennek a sportágnak. Ő volt a kiművelt őstehetség, akiben az ösztönösség és a tudatosság tökéletesen egyesült. Egyformán játszott mindkét lábával, s egy olyan fejjel, amiben az igazi futballista agy működött szüntelenül. S azok a szemek: ha oda sem nézett, akkor is mindent látott! Valósággal vonzotta a labdát, mert a pillanatok tört része alatt megfejtette az ellenfél legtitkosabb gondolatát is. Nem akarok én semmit eltúlozni, de sem azelőtt, sem azután nem láttam hozzá hasonló futballistát, beleértve Pelét, Di Stefanot, Puskást és a többieket. Én mindannyiukat láttam, de azért ítélek ilyen bizonyossággal, mert Andrade ellen játszottam is. Boldog vagyok, hogy a sors megadta nekem ezt a lehetőséget.*

A LABDARÚGÁS
minden hónap 20-a táján jelenik meg

Az első VB kiemelkedő labdarúgója Andrade, Uruguay jobbfedezete (Szepes Béla rajza)

Uruguay — az első világbajnok. Áll balról: Gestido, Nasazzi, Ballesteros, Mascheroni, Andrade, Fernandez, Greco, edző. Guggol: Dorado, Scarone, Castro, Cea, Iriarte

Uruguay—Argentína 4-2. Jelenet az első VB döntőjéről. A kapufától balra Nasazzi, a kapufától jobbra Andrade. Mindkettő figyeli, hogy a kapujából kifutott Ballesteros megfogja-e a labdát

II. 1934, Olaszország

Olaszok először

Közel húsz éve annak, hogy e sorok írója Olaszországban járt az egyik magyar csapattal. Kupamérkőzést tudósított. A lelátón ült, a csapatok kivonulására várt, s az olasz ismerőse megbökte.

— *Ott, a hátunk mögött Mattea, az egykori neves olasz játékvezető...*

Hátra fordultunk... Tényleg ő az. Mosolyogva integetett. Mi is integettünk, mosolya még nagyobb lett. Oda szóltunk:

— *Markos...*

Mosolya hirtelen lefagyott.

●

Az osztrák—magyar 2-1-es, az 1934-ben, Bolognában játszott VB-negyeddöntőről írta az akkori magyar sportlap, a Nemzeti Sport, hogy Mattea, *„a mérkőzés játékvezetője rengeteget tévedett, de tévedéseivel szinte állandóan a magyar csapatot sújtotta. Tárgyilagosságát kétségbe lehet vonni..."* Nagyon udvarias hangú volt ez. Majd a lap még hozzátette, hogy *„Mattea azzal tudná bebizonyítani tárgyilagosságát, ha a következő tíz évben nem vezetne mérkőzést az osztrákoknak."* Nem bizonyította be. Még két év sem telt el a bolognai mérkőzés után, Mattea már Bécsben osztrák—csehszlovák mérkőzést vezetett...

●

Most, néhány hete, a Pasaréti úti lakásában mondta Toldi Géza, a Ferencváros egykori válogatott játékosa:

— *A mérkőzés után irtó dühösen mentem Mattea felé, biztosan megütöttem volna, ha a vörös Taki* (az MTK és a válogatott akkori neves gyúrója) *le nem fogott volna...*

●

Íme ma, több mint negyvenhárom évvel később sem ültek el a II. világbajnokság hullámai.

Néhány előzmény

Először rendeztek selejtezőket. A magyar válogatott kétszer 4-1-re verte Bulgáriát, az osztrákok — velünk egy csoportban voltak — 6-1-re győztek a bolgárok ellen, s magyar—osztrák selejtezőt már nem is kellett játszani, mert a csoportból kettő jutott a 16-os döntőbe.

Első alkalommal volt 16-os döntő. Ilyenre csak 20 évvel később 1954-ben, Svájcban került sor.

Az olaszok érthetetlenül egyetlen egy magyar játékvezetőt sem hívtak meg.

Az MLSZ egyetlen egy edzőt sem küldött ki tanulmány céljából. Sőt még Tóth Istvánt, a népszerű Potyát sem vette az utazók közé, holott Potya volt akkoriban a válogatott edzője is (az Újpestnél működött). Takarékossági okok miatt Olaszországban Feldmann Gyula, Potya sógora lett az edző. Feldmann ugyanis Olaszországban edzősködött.

Kísérő akadt elég... Szövetségi kapitány kettő is. Nádas Ödön kapitány ragaszkodott ahhoz, hogy kint legyen Fábián Pál, a profi liga kapitánya, a neves sportújságíró is, mert Fábián „ismeri legjobban a játékosanyagot".

Akadtak tehát vezetési hibák.

Szépen elkészítették a válogatott teljes menetrendjét, de csak Bolognáig, azaz a második mérkőzés színhelyéig. Akkoriban azt pletykálták, hogy azért, mert az MLSZ előre tudta, hogy csapatunk a második mérkőzésen, Bolognában kiesik.

A magyar válogatottak az indulás előtt emlékérmet kaptak az MLSZ-től, mert a VB előtti utolsó mérkőzésen, Budapesten 2-1 arányban legyőzték Anglia válogatottját. E győzelem ellenére sem voltak jók a magyar előjelek. Korányi, az akkori csapat egyik legjobbja, még ősszel lábát törte az olaszok elleni mérkőzésen. Háda, Szabó, Sárosi dr., Polgár, Lázár, Kemény sorra megsérült a kemény bajnoki mérkőzéseken. Még 10 nappal a VB előtt is bajnokság járta...

Uruguay, a világbajnokság védője viszont hosszasan készült, a játékosok elég sok időt töltöttek edzőtáborban — de végül otthon maradtak. A vezetők még mindig sértődöttek voltak azért, mert 1930-ban, a labdarúgásban jelentős erőt képviselő országok otthon maradtak. Európában erre a hírre viszont ezt mondták:

— *Most már Dél-Amerikában Brazília jobb mint Uruguay, otthon és idegenben is nyert ellene.*

Angliában még mindig egy kicsit lenézték a VB-t — nem neveztek.

— *A magyaroktól most kaptak ki* — mondták sokan a többi ország vezetői közül... — *Nem jelent semmit, hogy nem indulnak.*

A többi focierős ország azonban mind ott volt a VB-n.

A sorsolás nekünk nem kedvezett. Sokaknak már az sem tetszett, hogy első ellenfélnek Egyiptomot kaptuk, amelytől 10 évvel korábban, a párizsi olimpián, Uruguay első feltűnése alkalmával 3-0 arányban vereséget szenvedtünk. Pedig milyen nagy csillagokat vonultattunk fel akkor: Orth, Fogl II, Guttmann, és a csatársor: Braun, Eisenhoffer, Opata, Hirzer, Jeny.

A sorsolás után egyébként még azért is panaszkodtak a magyarok, mert a nehezebb ágba kerültek. Abba, amelyben Ausztria, Olaszország, Spanyolország és Brazília is...

●

Nápolyban szinte nyári kánikulában, 8000 néző előtt kezdett a magyar válogatott, s sokan tartottak attól, hogy a nagy meleget jobban bíró egyiptomiak újabb meglepetést okoznak. A mérkőzést az olasz Barlasina vezette, aki előzőleg Budapes-

Magyarország—Egyiptom 4-2. A nápolyi mérkőzésen a magyar csapat. Balról: Toldi, Sternberg (félig guggol), Markos, Lázár, Teleki, Palotás, Szűcs, Szabó A., Futó, Fábián Pál, a profi liga kapitánya. Elöl guggol, ill. térdel P. Szabó csapatkapitány, Vincze

A II. VB győztese: Olaszország. Álló sor balról: Combi, Monti, Ferraris IV, Allemandi, Guaita, Ferrari. Guggol: Schiavio, Meazza, Monzeglio, Bertolini, Orsi

ten a magyar—angolon bíráskodott. Most azonban erősen tartalékos volt a magyar együttes: Szabó — Futó, Sternberg — Palotás, Szűcs Lázár — Markos, Vincze, Teleki, Toldi, P. Szabó.

Négy debreceni, Bocskai-játékos az együttesben: Palotás, Markos, Vincze, Teleki; szintén négyen az Újpestből: Futó, Sternberg, Szűcs, P. Szabó. A Fradiból csak ketten, Lázár és Toldi, a Hungáriából (MTK) mindössze Szabó Tóni. Teleki szerezte meg a vezetést, Markos gólját nem adta meg a bíró, mert a labda nem volt teljes terjedelmével bent, viszont megadta Toldi gólját. Panaszkodtak is az egyiptomiak:

— *Toldi labdástól döntötte a kapuba Musztafát, a kapusunkat...*

Szünetig az afrikaiak 2-2-re egyenlítettek. Sokan már féltek, mert a II. félidő elején Egyiptom nagyon rohamozott, de azután jött Toldi küzdőképessége és az ő két góljával nyert a magyar együttes 4-2-re. Visszavágtunk Párizsért, de a csapat játéka szinte senkit sem elégített ki.

A forduló érdekessége az volt, hogy az Európa Kupában szereplő országok mind nyertek. A csehszlovákok nagy nehezen csak 2-1-re verték a románokat. Az osztrákok a franciákat küldték haza (4-2), a svájciak pedig hollandokat (3-2). Az olaszok leléptték az Egyesült Államok csapatát (7-1). A többi amerikai sem járt jobban, a spanyolok a brazilokat, a svédek az argentinokat verték ki. A németek 5-2 arányban győzték le a belgákat, s amikor a II. fordulóban a svédeket is kiverték (2-1), sokan kérdezték:

— *Meddig tart a németek szerencséje?*

A legjobb argentin játékosok azonban nem Argentína, hanem Olaszország csapatában játszottak: Monti, Orsi, Guiata... Előzőleg megindult az olasz származású játékosok inváziója Dél-Amerikából Itáliába.

Bologna...

Itt játszotta második mérkőzését a magyar válogatott Ausztria ellen. Alaposan megváltozott összeállításban: Szabó A. — Vágó, Sternberg — Palotás, Szűcs, Szalay — Markos, Avar, Sárosi dr. (sérülése miatt az első mérkőzéskor még nem volt Olaszországban), Toldi, Kemény. Sárosit Bolognában nem vizsgálhatta meg magyar orvos, mert orvost nem vittek ki, Sárosi maga azt mondta, hogy rendben van, Fábián Pál szerint az edzésen nagyon kímélte a lábát.

Még a következő érdekes eset történt: a belga Baert volt a kijelölt játékvezető. Meisl, a nagy osztrák futballvezető tiltakozott, olaszt kért és kapott is: Matteát.

Ricardo Zamora, az egykori spanyol kapus — ma. Az akkori képe túloldalt

8. perc: Horvath megszerzi a vezetést az osztrákoknak. Utána Seszta a 16-oson belül kézzel érinti a labdát, de Mattea játékvezető szerint nem szándékosan. Szünet után Avar, akinek még az I. félidőben kifordult a bokája, kimegy szélre. Keményt Wagner és Cisar együttes erővel fellöki a 16-oson belül, Mattea most már kénytelen 11-est ítélni, s ezt Sárosi belövi... Utána Mattea egyszerű szabálytalanság miatt Markost kiállítja, majd a már alig mozgó Avar levonul.

Kilenc emberrel játszik a magyar csapat, sőt nyolccal, mert a fájóslábú Sárosi alig mozog... Az osztrákok időt húznak, s a végeredmény 2-1 a javukra.

A többi mérkőzésen: az olaszok még hosszabbításban sem bírnak a spanyolokkal (1-1), s csak a megismételt mérkőzésen nyernek 1-0-ra. A csehszlovákok kiverik a svájciakat.

Az elődöntőben az olaszok 1-0-ra verik a már fáradt osztrákokat, akik a 3. helyért játszott mérkőzésen is kikaptak.

A döntőben az olaszok a jobb erőnlétükkel győztek, de csak a hosszabbításban — 2-1-re.

A VB után az általános vélemény az volt, hogy valamennyi csapat közül egyik sem nyújtott kiemelten nagy tudást. A jobbak nagyjából egyforma képességűek voltak.

Igazán csak a kapusok tűntek fel: Planicka (csehszlovák), Zamora (spanyol) az olaszok elleni első mérkőzésen megsérült, a másodikon már nem védett, Combi (olasz), Platzer (osztrák), Thepot (francia).

Leghangosabbak a dél-amerikaiak voltak:

— *Az argentin játékosok nélkül az olaszok sohasem nyertek volna.*

Megbukott a VB-n az osztrák Wundermannschaft, azaz csodacsapat, s

Combi az olasz és Zamora a spanyol kapus zászlót cserél 1934-ben

Az első Világ Kupa, azaz a Rimet Kupa, amelyet a brazilok 1970-ben harmadszor, s egyben végleg megnyertek

az együttessel együtt a nagy Sindelar is. Helyesebben az elődöntőben és 3. helyért játszott mérkőzésen bukott el. Elbukhatott volna egy mérkőzéssel korábban is, de ott Mattea segítette.

És... Még nagyobb fellendülést hozott a VB-győzelem Olaszországnak, ahol a foci óriási népszerűsége következett. A VB-siker nyomán tovább vették a játékosokat külföldön, de most már szinte a világ minden részében, játékosokat és — edzőket is.

●

A VB után az olasz válogatott az első mérkőzését 1934. november 14-én Londonban játszotta. Az angolok 3-2 (3-0) arányban győztek, s így dicsérték önmagukat:

— *Mégis mi vagyunk a világ legjobbjai.*

●

A bolognai vereség szépségtapaszára a magyar szurkolóknak csak egy évet kellett várniuk: 1935. május 12-én Budapesten a magyar együttes 6-3-ra verte Ausztria legjobbjait.

Az olaszországi VB után itthon nem egyhamar ültek el a hullámok. Nádas Ödön szövetségi kapitányt megtámadták. Azt hangoztatták, hogy beállította a sérült Sárosit. Mire Nádas:

— Ő vállalta a játékot. Szeretném látni azt az embert, aki ilyen helyzetben kihagyja.

●

A svéd válogatott repülőgéppel érkezett és ment el Olaszországból. Ez akkoriban labdarúgásban még újdonságnak számított. A svédek edzője egyébként Nagy József, az MTK egykori hátvédje volt. Nem küldték el. Még az 1938. évi VB-re is ő készítette fel a svéd együttest.

●

Sokat írtak a VB után arról, hogy olaszok minek köszönhették a sikerüket. Ezt szögezték le: 1. Erőnlétünknek. 2. A három argentin játékosnak: Monti, Orsi, Guaita. 3. Pozzo módszeres felkészítésének. 4. Sem Spanyolország, sem Ausztria, sem Csehszlovákia csapata nem tudta a legjobb játékát nyújtani az olaszok ellen.

A második Világ Kupa, amelynek egyelőre csak egy védője van, az NSZK

III. 1938, Franciaország

Először a döntőben

1938-ban csak 15 csapat szerepelt a III. VB 16-os döntőjében. A selejtezők VIII. csoportjában Lettország két mérkőzésen legyőzte Litvánia csapatát, utána Ausztria 2-1-re nyert Lettország ellen. Ezzel csoportgyőztes lett, de Hitler csapatai megrohanták Ausztriát és Németországhoz csatolták, Ausztria nem lehetett ott a VB döntőin, labdarúgó-csapata innen kezdve csak Bécs válogatottja néven szerepelhetett...

(A hagyományos magyar—osztrák mérkőzések helyett Budapest—Bécs találkozókat rendeztek. Szép gesztus lenne a magyar és az osztrák szövetség részéről, ha ezeket a mérkőzéseket országok közötti találkozóknak léptetnék elő. Utólag! Utóvégre eleinte is Budapest—Bécs mérkőzések voltak, s ezeket is csak később léptették elő Magyarország—Ausztria találkozóknak, azaz a korábban, az eleinte játszott mérkőzések utólag lettek — országosak. S azóta is minden évkönyvben, kimutatásban így szerepelnek...)

A III. VB 16-os döntőjében azonban így is ott voltak az osztrák játékosok is. Néhány osztrák játékos... Raftl a kapus, Schmaus a hátvéd, Mock a fedezet, Hahnemann, Stroh és Pesser a csatár. Csak német mezben... Az „összeházasított" német—osztrák válogatott azonban nem jutott messzire. Az első fordulóban Svájccal játszott, meghosszabbítás után is 1-1 maradt az eredmény, s a megismételt találkozón a svájciak 4-2-re nyertek. Tegyük még hozzá, hogy az úgynevezett Anschluss előtt Ausztria Zürichben 3-1-re, Bécsben pedig 4-3-ra verte Svájc csapatát... A hozzájuk „csatolt" németek nélkül nyilván Franciaországban is megverték volna Svájc csapatát.

Az előzmények közül

A VB előtt felmerült, hogy Magyarország induljon-e vagy sem. Akik az indulásra szavaztak, azok hangoztatták, hogy Magyarország csapata 8-3-ra verte Csehszlovákiát, 5-1-re Svájcot, 2-1-re Ausztriát, döntetlenül játszott Jugoszláviával és Ausztriával, egyedül Olaszországtól kapott ki... Torinóban 0-2... Benevezték!

Palesztina, Görögország és Magyarország egy selejtező csoportban! Előbb Görögország kétszer legyőzte Palesztinát, azután jött a magyar—görög találkozó: Budapesten 11-1 — és a magyar válogatott már bent is volt a 16-os döntőben. Pardon, 15-ös...

A selejtezők során elvérzett Jugoszlávia, Portugália, hogy csak a nevesebbeket említsük.

Csak két 2 × 45 perc

Az I. forduló: Svédország játék nélkül jutott tovább — az osztrák válogatott távolmaradása miatt. Nem kis meglepetésre öt mérkőzést is meg kellett ismételni, illetve meghosszabbítani, s ezek közül is a legnagyobb meglepetésnek számított az, hogy az olaszok csak meghosszabbításban nyertek a norvégok ellen. Már említettük, hogy Svájc megismételt mérkőzésen nyert Németország ellen, ugyanígy Kuba is Románia ellen. Meglepetés volt az is, hogy Csehszlovákia csak hosszabbításban fektette két vállra Hollandiát, s az akkor szinte foci gyermekcipőben járó lengyeleket Brazília is csak hosszabbításban verte ki.

Így végeredményben az I. fordulón csak két ország csapata jutott simán tovább: Magyarország (Holland-India ellen 6-0) és Franciaország (Belgium ellen 3-1).

Háda — Korányi, Bíró — Lázár, Turay, Balogh — Sas, Zsengellér, Sárosi dr., Toldi, Kohut összeállításban kezdett a magyar csapat. Zsengellér, Sárosi 2—2, Toldi és Kohut 1—1 gólt ért el.

Kohut Vili 1933-ban elment Franciaországba profinak, s 32 éves korában csak azért került vissza a magyar válogatottba, mert Franciaországban, a VB színhelyén élt és játszott. Az Olimpique Marseille játékosa volt éveken át, sőt mellette is magyar játékos szerepelt: Eisenhoffer. Éppen 1938-ban mindketten részesei voltak annak, hogy az O. Marseille a kupadöntőn 2-1-re nyert. Akkoriban nagyon sok magyar játékos szerepelt francia csapatokban. 1934-ben a Sète—Marseille kupadöntőn (2-1) például négy magyar is: Bukovi és Lukács a Sète, Eisenhoffer és Kohut pedig a Marseille együttesében.

„Kétlábas" pálya

Kohut még a VB II. fordulójában is szerepelt a Svájc elleni 2-0-ás mérkőzésen. Ekkor ünnepelte a 25. válogatottságát. Lille-ben volt a mérkőzés. Nagyon rossz talajú pályán. A magyar játékosok ezt mondták:

— *Igazi kétlábas pálya. Jobbra irányítja az ember a labdát és balra pattan.*

A svájci csapat fáradtan, a magyar jobban játszott. A mieink ezúttal Szabó — Korányi, Bíró — Szalay, Turay, Lázár — Sas, Vincze, Sárosi, Zsengellér, Kohut összeállításban küzdöttek.

A II. fordulóban egyébként nagy győzelmet arattak a svédek, Kuba ellen 8-0! Az olaszoknak ezúttal jobban ment, mint az I. fordulóban, amikor csak Olivieri kapus mentette meg őket vereségtől. Ezúttal jobb játékkal 3-1-re győzték le a franciákat.

A magyar Hertzka Pál vezette a Brazília—Csehszlovákia mérkőzést.

A párizsi döntőn Vincze (balról) és Sárosi (jobbról) küzd az olasz kapu előtt, közöttük Andreolo és Olivieri

Sárosi gólja a párizsi döntőn. Balról: Sárosi (a labda alatti részben), Rava, Zsengellér, Olivieri

Már az 5. percben 10 főre olvadt a brazil együttes — kiállítás miatt. Hertzka jól, erélyesen mutatkozott be. Az elmúlt hetekben említette meg, a ma 84 éves egykori kitűnő játékvezető:

— *Egy svéd volt a mérkőzés ellenőre, s annyira megtetszett neki a működésem, hogy meghívott Svédországba.*

A 30. percben Leonidas, a brazil ördög gólt ért el, utána azonban összecsapott Planickával, s ki kellett vinni. Így a brazil együttes percekig csak kilenc emberrel játszott. Újabb összecsapás, Hertzka Pál mindkét csapatból kiállít egy-egy játékost, majd 11-est ítél a csehszlovákok javára, s abból Nejedly egyenlített... Hosszabbítás... Újabb gól ekkor sem esik, újra kell játszani a mérkőzést.

Addig azonban kiderült, hogy Planicka a Leonidasszal történt összecsapáskor csontrepedést szenvedett a jobb karján. Nem védhet...

Brazília kilenc új játékossal áll ki, de így sem keltett tartalékos benyomást. A 24. percben Kopecky háttal a kapunak, fordulásból pompás gólt ér el, de két perccel később egy brazil letaglózza. Csak a II. félidőben jöhetett vissza... Orrcsonttörést szenvedett. Ebben a félidőben a brazilok kerültek fölénybe és két góllal nyertek.

Szabó Antal kapu fölé tolja Piola lövését az olasz—magyar döntőn

Még hallunk róluk

A durvaságok ellenére a sajtó dicsérte a brazilokat. Technikai tudásukról áradozva írták:

„Ebben az európaiak nem érnek fel hozzájuk. Labdaérzékük csodálatos, gyorsaságban is verhetetlenek. Még sokat hallunk majd róluk."

Az elődöntőben az olaszok kapták a brazilokat ellenfelül. Azt mondták akkoriban, hogy „fél Olaszország ott volt Marseille-ben", annyi olasz szurkoló érkezett a mérkőzésre otthonról.

A braziloknak a sérült Leonidas nélkül kellett játszaniok. A II. félidőben az olasz szurkolók olyan buzdításba kezdtek, hogy csapatukkal nem lehetett bírni. Két gólt is elértek, s a brazilok csak szépíteni tudtak a 88. percben.

Olaszország bent volt a döntőben.

●

És Magyarország? A 8-0-ra nyert Svédország ellen kellett kiállani. Szabó Tóni, a kapus nagyon borúlátó volt. A mérkőzés előtt becsomagolt azzal, hogy utána úgyis haza kell utazni. Talán ez volt az oka annak, hogy a svédek már az első perc végén megszerezték a vezetést. Nyberg, a jobbszélsőjük elfutott, hét méterre állt Szabótól, aki megmerevedve nézte, hogy megy a szélső lövése a kapuba.

A magyar csapat egyébként így állt fel: Szabó — Korányi, Bíró —

Az 1938-as VB-n győztes olasz csapat a döntő után. Áll balról: gyúró, Biavati, Pozzo szövetségi kapitány a Rimet Kupával, Piola, Ferrari, Colaussi. Guggol: Locatelli, Meazza, Foni, Olivieri, Rava, Andreolo. Elöl Serantoni ül a földön

Szalay, Turay, Lázár — Sas, Zsengellér, Sárosi, Toldi, Titkos.

Szabó Tóninak a mérkőzés után ki kellett csomagolnia, mert a bekapott gól után a magyar együttes magára talált, s pompás játékkal 5-1-re nyert. A II. félidőben már tartalékolta erejét a döntőre.

A mérkőzés után mondták a magyar táborban Lev Vesinet-ben, ahol egy mesterséges tó közepén volt a szálláshely:

— *Most már repülhetnek a svédek...*

Akkor ugyanis még nem sok csapat utazott repülőgépen, de a svédek már 1934-ben is. Persze most még nem repülhettek, mert a 3. helyért is kellett játszaniok, s ott is kikaptak. 4-2-re a braziloktól.

A magyarok elleni mérkőzés után a svédek ezt mondták:

— *A világbajnoktól kaptunk ki.*

A világbajnoktól..., de az olaszok ellen nem a svédek elleni magyar együttes játszott.

Toldi — ma

Toldi Géza, a már említett Pasaréti úti lakásán ezt mondta nekünk most, 1977-ben:

— *Dietz Károly szövetségi kapitány, közölte Sárosival, hogy kihagy engem a csatársorból, s helyettem Vincze játszik. Mire Sárosi azt mondta, hogy inkább őt hagyja ki a csapatból. Dietz nem tágított. Amikor Turay megtudta, hogy én nem játszom, akkor közölte, hogy ő sem játszik, s fáradtságra való hivatkozással lemondta a mérkőzést. Dietz Korányit is kihagyta a csapatból, s helyére Polgárt tette.*

Toldi lehangoltan folytatta:

— *Győztes csapaton ne változtass! — ezt már akkoriban is sokszor hangoztatták. Talán mondanom sem kell, hogy milyen hangulatot keltettek a változtatások...*

Géza felesége is közbeszól:

— *Még ma is sokan emlékeznek arra, hogy Géza akkoriban milyen jól tudott játszani az olaszok ellen. A KK-ban, a Bologna elleni visszavágón a Ferencváros mind a négy gólját ő rúgta.*

43 délamerikai

A két csapat így állt fel.

Magyarország: Szabó — Polgár, Bíró — Szalay, Szűcs, Lázár — Sas, Vincze, Sárosi, Zsengellér, Titkos.

Olaszország: Olivieri — Foni, Rava — Serantoni, Andreolo, Locatetelli — Biavati, Meazza, Piola, Ferrari, Colaussi.

Az olasz csapatban tehát most is akadt dél-amerikai. Az Uruguayból jött Andreolo, aki amikor abbahagyta a labdarúgást, összesen 26 alkalommal szerepelt az olasz válogatottban.

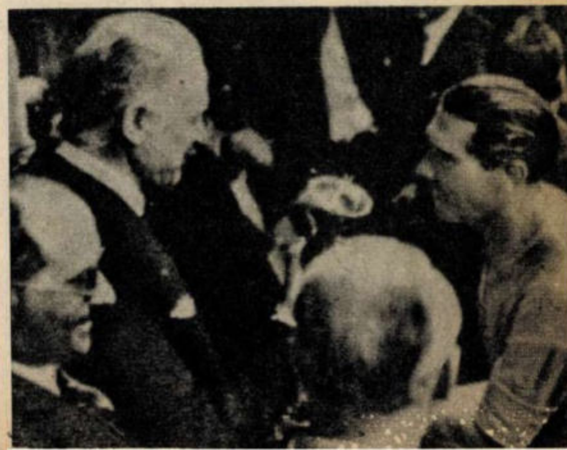
Az olaszok rengeteget tanultak a dél-amerikaiaktól. Összesen 43 olyan dél-amerikai akadt, aki még az olasz válogatottban is szóhoz jutott. Hiszen még a második világháború után is özönlöttek. Az utóbbiak közül csak néhány: Sivori, Angelillo, Altafini, Schiaffino... A két világháború között Orsi volt a legnevesebb, aki 35 alkalommal jutott szóhoz az olasz A-válogatottban.

●

Szóval jött a döntő, s az olasz csatársorban két nagy csillag. Az egyik Meazza, az ő útja már lefelé haladt, már messze volt attól a formától, amellyel 1930-ban, Európa Kupamérkőzésen, az Üllői úton három gólt ért el az 5-0-ás olasz—magyaron, de még mindig bírta Pozzo szövetségi kapitány bizalmát. A másik csillag: Piola. Akkor járt pályája csúcsán...

A jobb olasz csapat már a 6. percben megszerezte a vezetést. Végered-

Lebrun, a francia köztársaság elnöke átadja a Rimet Kupát Meazzának az olasz csapat kapitányának

Ez a csapat nyert az MTK-pályán, 1938-ban 11-1-re a görögök elleni VB-selejtezőn. Balról: Háda, Szűcs Gy., Zsengellér, Sas, Nemes J., Bíró S., Titkos, Vincze, Lázár, Balogh I, Korányi I, Dietz dr. szövetségi kapitány

ményben az olaszok 4-2 arányban nyertek, s a góllövők sorrendje ez volt: Colaussi, Titkos, Piola, Colaussi, Sárosi, Piola.

A jobban játszó olasz csapat megérdemelten nyert. A magyar játékosok legtöbbje csak ennyit mondott:

— *Ezek ellen mi sohasem nyerünk...*

— *Nem szólok semmit.*

Schaffer edző véleménye röviden:

— *Tartalékos csapatunk megérdemelt veresége!*

Nem értett egyet a szövetségi kapitánnyal, amikor az kivette Toldit a csapatból...

Dietz dr. is hangoztatta:

— *Ezek ellen az olaszok ellen mi már sohasem győzünk.*

Nem is sejthette, hogy milyen nagy sikerek jönnek majd évek múltán...

A felszabadulás után, valamikor 1947-ben mondta nekünk a Lenin körúti lakásában:

— *Azért tettem Vinczét a csapatba, mert azt hittem, hogy technikával többet érünk el az olaszok ellen.*

Miért is játszott jobban az olasz csapat?...

Erről beszélgettünk *Feleki Lászlóval*, aki mint sportújságíró végig tudósította a III. VB-t. Feleki a húszas években humorával tűnt fel, a harmincas években pedig azzal, hogy kiment Angliába, Londonba, az Arsenalhoz — tanulni. Akkoriban az Arsenal volt a legjobb angol csapat, 1930 és 1938 között ötször nyert bajnokságot, s Feleki László majd egy egész idényen át részt vett az Arsenal minden edzésén. Beöltözött s mindent végig csinált az edzéseken. A tanulmányútjáról beszámolt a Nemzeti Sportban. Napról napra... A tanulmányútja alatt... A korszerű labdarúgás magyarországi apostola lett. Elsősorban a háromhátvédes, a VM-rendszer mellett tört lándzsát. Itthon azonban...

Most mondta Feleki László:

— *Akkoriban meg akartak ölni a háromhátvédes rendszer miatt. Ma, ha mérkőzést nézek, legalább négy hátvédet láthatok — egy csapatban.*

Beszélgetünk. Ő mondja:

— *Akkoriban sokan kudarcként könyvelték el a vereséget, pedig nagyon komoly ellenfelünk volt... Nagyszerű olasz csatársor!... Nálunk Krisztus előtti védelem... A mieinket elbizakodottá tette az olaszoknak a Norvégia elleni gyengébb játéka... Vincze, aki Toldi helyett került a csapatba, gyengén játszott...*

Majd így foglalta „rendszerbe" a mondanivalóját:

— *A magyar csapat akkor rendszer nélkül a régi szép futballt játszotta, az olaszok pedig a nagyon szilárd, úgynevezett olasz rendszert. Nagy súlyt fektettek a védekezésre és ez döntő volt. A magyar csapat bebizonyította, hogy a korszerű labdarúgás rendszer nélkül nem képzelhető el és a védekezést nem lehet elhanyagolni... Bebizonyosodott: téves az az elmélet, hogy legjobb védekezés a támadás.*

Beszélgetünk még tovább, s megjegyezte:

— *Mennyire megváltozott azóta minden. Aránylag milyen könnyen lehetett akkor még a VB-döntőbe kerülni...*

●

A rendszervita még a VB után is sokáig folytatódott, s egymás után jöttek a győzelem nélküli mérkőzéseink: Skócia 1-3, Hollandia 2-3, Franciaország 2-2, Írország 2-2 Svájc 1-2, Írország 2-2, Olaszország 1-3 (Budapesten). De a fejlődésnek nem lehetett tovább ellenállni. A régi szép futball helyére jött a korszerű játék és ezzel 1940-ben nyolc mérkőzés — vereség nélkül. Olaszországgal Genovában 1-1. Akkor már a később mártírhalált halt Tóth István volt a válogatott edzője, aki állandóan tanult...

●

Talán még sokan emlékeznek az 1953-ban, Rómában, a stadionavatón elért nagy sikerre: Magyarország—Olaszország 3-0... Már lehetett győzni az olaszok ellen is.

Edzés Vesinetben. Háttal Schaffer Alfréd edző, ő volt egykor a futballkirály...

IV. 1950, Brazília:

Meglepetésre Uruguay

Brazília vagy Anglia?

Ez volt a fő kérdés a IV. VB előtt. Brazília elsősorban azért, mert otthon játszhatott, mert 1938-ban, Franciaországban megszerezte a 3. helyet — nem is rossz játékkal. Ezen felül közvetlenül a VB előtt két győzelmet aratott Uruguay ellen.

Az angolok azért, mert 1948-ban Torinoban 4-0-ra, 1949-ben pedig Londonban 2-0-ra verték az olaszokat, a világbajnoki cím védőjét. Ezen felül 1950-ben Brüsszelben 4-1-re a belgák, 1949-ben, Párizsban 3-1-re a franciák, 1950-ben pedig Lisszabonban 5-3-ra a portugálok ellen diadalmaskodtak.

Olaszországról, a védőről sajnálkozva beszéltek, hiszen 1949-ben volt a Torino csapatának a supergai repülőgép-szerencsétlensége, amelyen hét válogatott játékos halt meg. Az áldozatok között egyébként két magyar is volt: Schubert, a fiatal tehetséges labdarúgó és Egri-Erbstein, a csapat egyik magyar vezetője. Öszszesen 18 játékos vesztette életét, közülük talán Valentino Mazzola volt a legnevesebb, akinek a fiából is válogatott lett.

Elég sok selejtezőt játszottak, de végül is a 16-os döntő csak 13-as lett, mert a döntőbe jutott Skócia, Törökország és India visszalépett. Helyükre más országokat kerestek. Így például a franciákkal már csaknem megállapodtak, de végül is a francia válogatott is otthon maradt.

Az egyenes kiesés helyett csoportokat alkottak. Az első csoportban négy ország szerepelt. Itt nem kis meglepetésre Svájc 2-2 arányú döntetlent ért el Brazília ellen. Brazília legyőzte a másik kettőt, Jugoszláviát és Mexikót, Jugoszlávia Svájcot és Mexikót, s így Brazília egy pont előnnyel csoportgyőztes lett.

A brazil csapat egyik legjobbja ekkor Jair volt. Később átkerült Olaszországba az Interhez, de válogatott nem lehetett. Nem bizonyíthatták be, hogy olasz származású... Néger volt.

A másik kiemelkedő brazil játékos Ademir... Ő lett a VB gólkirálya.

●

De térjünk vissza a csoportokhoz. A II. csoportban Spanyolország, Anglia, Chile és az Egyesült Államok játszott. Itt született a VB egyik hatalmas meglepetése: az Egyesült Államok tizenegye legyőzte Angliát. Az USA csapatában több skót és angol kiöregedett profi játékos szerepelt, az angol válogatott pedig így állt fel:

Williams — Ramsey, Hughes, Aston — Wright, Dickinson — Finney, Mortenson, Bentley, Mannion, Mullen.

Tehát egész sereg világhírű játékos... Előzőleg az angolok legyőzték Chilét, majd az utolsó mérkőzésre elővették a következőket: Eckersley, Matthews, Millburn, Finney... Hiába. A spanyoloktól is 1-0-ra kaptak ki. Végül is a spanyolok pontveszteség nélkül lettek elsők — elég szürke csapattal.

A harmadik csoportban csak Svédország, Olaszország és Paraguay játszott. A Torino szerencsétlensége volt az oka annak, hogy az olaszok a svédek ellen olyan játékosokat is szerepeltettek, akik akkor játszottak első alkalommal a válogatottban. Így: Furiassi (Lazio), Magli (Fiorentina), Muccinelli (Juventus) még csak harmadszor, Cappello (Bologna) még csak negyedszer játszott az azzurri tizenegyben, s 12 szereplésével Carapellese (Torino) tartotta a rekordot. A svédeknél egész sereg nagyon tehetséges fiatal szerepelt, akik később majd mindannyian átkerültek olasz csapatokhoz, amelyek már az 1948. évi olimpiai bajnokságot nyert svéd válogatottat is szétszedték.

A IV. csoportba csak Uruguay és Bolívia került. Uruguay 6-1 arányban lelépte Bolíviát. Uruguay természetesen ekkor már egészen új gárdával vonult fel. De... Talán mondani sem kellene: ezek közül is többen kerültek át Itáliába, az olasz klubokhoz, hogy csak két világhírűt említsünk: Ghiggia, Schiaffino... Schiaffino azonban még otthon várta meg az 1954. évi VB-t. A négy csoportgyőztes azután négyes döntőt vívott. Az utolsó mérkőzés előtt ez volt a helyzet:

1. Brazília	2	2	-	-	13-2	4
2. Uruguay	2	1	1	-	5-4	3
3. Spanyolország	2	-	1	1	3-8	1
4. Svédország	2	-	-	2	3-10	-

A másodszor is világbajnokságot nyert Uruguay csapata. Áll balról (csak a világos ingben látható játékosokat soroljuk fel, közülük csupán a kapus van sötét ingben): Valera, Gonzalez, Gambetta, Tejara, Maspoli, a kapus, Andrade. Guggol: Perez, Miguez, Schiaffino, Moran Ghiggia,

Leonidas (balról) egy nagyszerű húzása (1947. évi felvétel)

Húsz perccel később Schiaffino egyenlített. Sőt 11 perccel a befejezés előtt Ghiggia váltotta meg az olaszországi repülőjegyét. Gólt szerzett, s ezzel hívta fel magára az olaszok figyelmét. Később öt alkalommal játszott a legjobb „olasz" válogatottban...

De maradjunk a Maracanában. Néhány perc még hátra van. Augusto, a brazil védelem oszlopa, a csapat kapitánya előremegy csatárnak, egyenlíteni, hiszen Brazíliának a döntetlen is elég lenne a világbajnoki címhez.

De hiába. Uruguay minden tagja védelembe vonul, Augustóra ketten is ügyelnek... Uruguay a világbajnok.

Tízezrek még néhány óra múlva is dermedten ülnek a stadionban. Nem akarják elhinni a vereséget.

Montevideo viszont ünnepelt. Gyász azonban itt is akadt... Rádión hallgatták az eseményeket, nagy izgalomban, olyannyira, hogy három szurkoló szívrohammal meghalt.

Svédország az utolsó mérkőzésén legyőzte a spanyolokat, s ezzel harmadik lett. A Brazília—Uruguay döntőn mindenki, már mint a hazaiak, a brazilok — biztosra vették Brazília győzelmét, amit egyik képünk is bizonyít.

200 000 nézőt zsúfoltak be a Maracana stadionba. Ennyi néző VB-döntőn sem volt addig. A brazilok vadonatúj fehér, kék szalaggal díszített mezben futottak ki. Uruguay fekete, kopottnak látszó ingben. Mintha már előre gyászolt volna. Pedig a gyász Brazíliáé lett.

Brazília állandóan támadott, Uruguay mindössze kétszer rohamozott, illetőleg a félidő végén már harmadszor, s akkor ott is maradt a brazil kapu előtt. De gól sem előtte, sem utána nem esett, sem itt, sem ott.

Viszont a II. félidő 2. percében, azaz a 47. percben már jött az első gól. Brazília 1-0-ra vezetett. Uruguay lest vitatott, de hiába.

Ilyen gárdát is szervezett Brazília győzelme megünneplésére

1970-ben, Gudalajarában készült felvétel. Balról: Hoffer József, mellette Mitics (jugoszláv), balról a negyedik, profilból pedig Ademir, az 1950. évi gólkirály...

Montevideo egész éjjel ünnepelt... Jött a győztesek fogadtatása. Újabb nagy öröm, ismét hárman kaptak szívrohamot.

●

Több, mint negyedszázaddal korábban indult el Uruguay sikersorozata. Olimpiai arany 1924-ben és 1928-ban, VB arany 1930-ban és húsz évvel később 1950-ben is. Uruguay legszebb negyedszázada volt... Most? Kiesett a selejtezőn.

A Labdarúgás minden hónap 20-a táján jelenik meg

V. 1954, Svájc

Újra a döntőben

A magyar sportvezetés fontosnak tartotta, hogy az 1952-es olimpiai győzelem után labdarúgóink jó eredményt érjenek el az 1954-es svájci világbajnokságon is. A sportág fejlesztése érdekében sok intézkedés történt. Szakembereink jó munkája eredményeképpen gyorsan fejlődtek a fiatal tehetségek. Fokozatosan emelkedett a bajnokság színvonala, ami alapot adott labdarúgóink kibontakozásához. Ezek a labdarúgók egyre eredményesebben szerepeltek a válogatott csapatban is, jobbnál-jobb eredményeket érve el, nemcsak hazai pályákon, hanem idegenben is. A fejlődést legjobban az bizonyítja, hogy 1949-től a VB kezdetéig, 1954 májusáig lejátszott 38 válogatott találkozóból 30-at megnyertek, 6 alkalommal játszottak döntetlenül, s mindössze két vereséget szenvedtek. E mérkőzések gólaránya pedig egyenesen szenzációs volt: 160 gólt értek el, s összesen 45-öt kaptak.

Európában egyre nagyobb tekintélyt szerzett a magyar válogatott, s ahogyan közelgett az V. VB időpontja, mind többen látták csapatunkban a torna egyik komoly esélyesét. Amikor azután 1953. november 25-én Hidegkútiék 6-3 arányban győztek *Anglia* ellen a Wembley stadionban, hónapokig zengte a világsajtó az „évszázad mérkőzése" győztesének diadalát. A magyar válogatott esélyét még tovább növelte, amidőn a Népstadionban, az 1954. május 23-i visszavágón 7-1 arányban egyszerűen *lesöpörték* a pályáról a labdarúgás tanítómesterét, Angliát.

Winterbottom, az angolok szövetségi kapitánya mondotta akkor e sorok írójának, a VB esélyeit latolgatva: „A magyar válogatott most a legjobb Európában. Nincs olyan csapat, amely legyőzhetné, pedig még fel sem ért a csúcsra, mérkőzésről mérkőzésre fejlődik. Csak Brazília, de még inkább Uruguay szoríthatná meg. Ha fölöttük is diadalmaskodik, nem kétséges, hogy ő lesz a világbajnok."

Az angol szövetségi kapitány, akinek csapata két mérkőzésen 13 gólt kapott tőlünk, jól felmérte a magyar válogatott értékét, azét a csapatét, amelyben féltucat *világklasszis* labdarúgó szerepelt. Abban az időben olyan játékosgárda állt rendelkezésre még a tartalék sorban is, akik közül nyugodtan lehetett számítani jónéhányra, ha valamilyen ok — sérülés, betegség, esetleg fegyelmezetlenség — miatt bárki kimaradt a játékból.

A válogatott csapat tehát jól megalapozott esélyekkel érkezett Svájcba, ahol mellette nagyon sok híve volt a már említett két dél-amerikai együttesnek, továbbá az európaiak közül az NSZK-nak és Jugoszláviának is.

A lebonyolítási rend szerint minden csoportban két együttest kiemeltek, ezekhez sorsolták a további kettőt. A második fordulóban a két győztes játszott a két vesztessel.

A magyar válogatott első ellenfele Dél-Korea volt. A játéknak *edzőmeccs* jellege volt. Kocsis (3), Puskás (2), Palotás (2), Lantos és Czibor (1—1) góljával 9-0-ra győztünk. Mivel az NSZK 4-1-re győzte le Törökországot, a második fordulóban a németeket kaptuk ellenfélnek.

Az NSZK-nak nem volt ellenszere kitűnően játszó csapatunk meg-megújuló támadásai ellen, s 3-1 arányú félidő után végeredményben 8-3-ra győztünk Kocsis (4), Hidegkúti (2), Puskás és Tóth II. 1—1 góljával, melyekre Pfaff, Rahn és Hermann csak 1—1 góllal tudott válaszolni. Pedig *Liebrich*, az NSZK középhátvédje Puskást a 60. percben lerúgta, úgy, hogy a magyar balösszekötő a további mérkőzéseken, egészen a döntőig, nem is játszhatott.

Érdekes, szinte az egész világsajtó arra tippelt, hogy a későbbi mérkőzéseken a magyarok nem tudják majd pótolni Puskás hiányát. Ez a hiedelem azonban csak addig tartott, amíg a következő mérkőzésen Brazíliával kerültünk össze.

Mivel a mi csoportunkban az NSZK újabb mérkőzést volt kénytelen játszani Törökországgal — meg is nyerte 7-2-re, azért is ilyen nagy gólaránnyal, mert a törökök legjobbját, a középhátvédet is lerúgták egy összecsapásnál, s ők is 10 emberrel fejezték be a mérkőzést. Akkor, amikor az NSZK továbbjutása biztossá vált, szinte senki nem gondolt arra, hogy ezen a VB-n mégegyszer meg kell küzdeni velük.

A negyeddöntőbe Ausztria, Svájc, Uruguay, Anglia, az NSZK, Jugoszlávia, Brazília és Magyarország került.

A legnagyobb figyelem a Magyarország—Brazília találkozó felé fordult.

Ez volt az általános vélemény a szakkörökben: amelyik csapat ezt a mérkőzést megnyeri, az féllábbal már döntőben érezheti magát. Mivel Puskásra nem számíthattunk, a közvélemény Brazíliának valamivel nagyobb esélyt szavazott meg, hiszen az volt a köztudatban, hogy a balösszekötő nélkül csatársorunk ütőereje jóval kisebb, a szakemberek többsége azonban reánk szavazott.

A magyar csapat hátsó alakzatai változatlanok maradtak (Grosics — Buzánszky, Lóránt, Lantos — Bozsik, Zakariás), de a csatársor változott: Tóth II, Kocsis, Hidegkúti, Czibor, Tóth M. összeállításban kezdett. A brazilok nagyhírű együttese így fes-

Magyarország—Brazília 4-2. Veszélyben a brazil kapu. Castilho még idejében megkaparintja a labdát Czibor elől

Magyarország—NSZK 8-3. Kocsis remek hátrahúzással egyszerre két nyugatnémet játékos, Mebus és Liebrich számítását húzza keresztül. Jobbról Puskás figyel

tett: Castilho — D. Santos, Pinheiro, N. Santos — Brandaozinho, Bauer — Julinho, Humberto, Indio, Didi, Maurinho.

Bukovi Márton, aki azzal a megbízással utazott ki a világbajnokságra, hogy a magyarok soronkövetkező ellenfeleit figyelje, s arról adjon szakvéleményt, egy nappal e mérkőzés előtt ezt mondta: „A brazil válogatott igen jó benyomást tett rám, de még Puskás nélkül is legyőzhető, ha fiaink megfelelő figyelemben részesítik a támadások indítóját, *Didit*, és nem engedik, hogy a csapat legveszélyesebb játékosa, a jobbszélső *Julinho* kibontakozzék. Remélem, hogy két játékosomnak, Zakariásnak és Lantosnak lesz rájuk gondja. Határozottan magyar sikert várok és az elődöntőbe kerülést."

A mérkőzés jól indult a mi számunkra, hiszen a 9. perc végén már 2-0 arányban vezettünk Hidegkúti és Kocsis góljával. Sajnos, ekkor a brazilok mind idegesebben játszottak, a katasztrófától félve durvulni kezdtek. Eközben *Ellis* angol játékvezető 11-est ítélt ellenünk, s ezt D. Santos góllá értékesítette. Ez nagyon felhozta a brazilokat, de hátsó alakzataink jól álltak a lábukon. Az első félidő vége előtt N. Santos összecsapott Tóth II-vel, aki izomrostszakadást szenvedett. A második félidőre kijött ugyan, de csak statisztált, hiszen lépni is alig tudott. Mindkét csapat óriási lelkesedéssel, odaadással játszott. Az 51. percben Lantos 11-es góllal 3-1-re javította az eredményt, de a 67.-ben a nagyon veszélyes Julinho ért el gólt. Vajon tudjuk-e tartani az egygólos előnyt? Ez volt a kérdés, de két perccel a befejezés előtt minden eldőlt: Czibor pontos beadásából Kocsis fejes gólja 4-2-re állította be a végeredményt.

„Benn vagyunk tehát az elődöntőben, ahogyan azt elképzeltem, de Uruguay talán még nehezebb ellenfél lesz — mondotta Bukovi Márton, amikor visszaérkezett az Uruguay—Anglia mérkőzésről. — Igen, nehezebb lesz, mert ez az Uruguay nagyon kiegyensúlyozott csapat. Ott játszik a jobbhátvéd *Andrade*, aki a mezőnynek a legképzettebb védőjátékosa, s ott van középhátvédként a hihetetlen munkabírású, jól helyezkedő, jól fejelő *Santamaria*, ott van továbbá a csatársorban a gólveszélyes *Hohberg*, s nem utolsósorban *Schiaffino*, aki nemcsak a mezőny egyik legjobb építő csatára, karmestere, hanem a kapura is veszélyes. Most, hogy már Brazíliát és Uruguayt is láttam, biztosan állíthatom, hogy kettő közül Uruguay az egységesebb és veszélyesebb együttes."

Ezt mondotta tehát Bukovi, az egyik legkitűnőbb magyar szakember, aki az akkori Vörös Lobogóban alakította ki azt a játékstílust, amit tulajdonképpen a magyar válogatott is játszott, s amit a brazilok később továbbfejlesztettek, amikor a 4—2—4-et kezdték játszani.

Amikor nyilvánosságra került, hogy a magyar csatársor a Budai II, Kocsis, Palotás, Hidegkúti, Czibor összeállításban játszik, a magyar tábor ezt teljes megnyugvással vette tudomásul. Mindenki egyetértett abban, hogy *ez* a legjobb csatársor, amit Puskás távollétében ki lehet állítani. A Budai—Kocsis kettős évek során jól összeforrt, egymás gondolatait is ismerték, ugyanez mondhat el a Palotás—Hidegkúti kettősről, amely Bukovi keze alatt az NB I egyik legjobb duójává vált.

Bukovi megint csak nem tévedett. Olyan pompás küzdelem alakult ki már a Magyarország—Uruguay találkozó elején, amire ezen a VB-n eddig nem volt példa. Hiába szerzett vezetést Czibor már a 13. percben és hiába vezettünk már a 47. percben Hidegkúti újabb góljával 2-0-ra, szinte mindenki érezte a lausannei stadion zsúfolt nézőterén, hogy *még semmi sem dőlt el!* S valóban, Hohberg — akire Bukovi annyira felhívta a figyelmet — a 76. és a 86. percben szerzett góljaival kiegyenlített. Hosszabbítás következett tehát, amelyben nem volt pillanatnyi megállás 22 kiváló játékos küzdelmében a győzelemért! S végül is nekünk sikerült: a 110. és a 117. percben Kocsis két góljával kialakult a döntőbe jutást eredményező 4-2-es magyar győzelem!

S mikor beérkezett a hír, hogy a másik ágon az NSZK 6-1-re valósággal kiütötte Ausztria válogatott csapatát, mindenki elképedve vette tudomásul, hogy a döntőt az a Magyarország és az az NSZK játssza, amely ezen a VB-n egyszer már megmérkőzött!

Nincs más hátra, mégegyszer meg kell verni a németeket. Abban mindenki biztos volt, hogy újra győzünk, legfeljebb szorosabb lesz az eredmény, hiszen az NSZK csapatának nem kellett olyan erős ellenfeleket kivernie, mint nekünk Brazíliát és Uruguayt!

Csak *Herberger*, a németek szövetségi kapitánya bízott fiaiban, s ebből nem is csinált titkot. Erre azt mondták az emberek: Egy szövetségi kapitánynak az a kötelessége, hogy a végletekig bízzon! S ezzel el is volt intézve a döntő mérkőzés sorsa.

A magyar szövetségi kapitánynak, *Sebes* Gusztávnak csupán két problémája volt: állítsa-e be a döntőre a sérüléséből lábadozó Puskást; továbbá az, hogy vajon kipiheni-e az Uruguay elleni 120 perc fáradalmait minden játékos?

A bizonyára hosszú ideig tartó vívódásnak az lett az eredménye, hogy változtatott a legnehezebb meccset is győzedelmesen megvívó együttesen: beállította Puskást, kihagyta Budai II-t, újra elővette Tóth M.-t és így változtatta meg a támadósor összeállítását: Czibor, Kocsis, Hidegkúti, Puskás, Tóth M.

A magyarok körében persze sok véleménykülönbség volt. Sokan azt tartották, hogy az Uruguay ellen győztes csapaton nem kellett volna változtatni. Mások feltették egymás-

nak a kérdést: vajon Puskás teljes értékű harcos lesz-e? (Ez akkortájt nem is akármilyen kérdés volt, hiszen akkor még nem lehetett sérült játékos helyett mást beállítani játék közben.) Nem fog-e hiányozni a kemény németek ellen Budai II lendülete? Nem fogják-e a pepecselő játékfelfogású Tóth M.-t elsodorni a kemény német védők? És végül: nem lesz-e idegen Czibornak a jobbszélső posztja?

Olyan ember is akadt a magyarok házatáján, aki emlékeztetett arra, hogy 1938-ban, a franciaországi VB-ben Dietz Károly szövetségi kapitány is ráfizetett arra, hogy az elődöntőben pompás győzelmet arató csapatunkon változtatott: kihagyta Toldit és Turayt.

Erre azonnal kész volt a válasz: „Sebes tudja mit csinál! Az előbbi mérkőzéseken is bejöttek a húzásai nagyobb ellenfelekkel szemben, miért ne sikerülne neki most is?

És a vitatkozók elhallgattak.

S amikor a döntő mérkőzésen, Baselben az NSZK szurkolói síri csendben vették tudomásul, hogy Puskás már a 6. percben megszerezte a vezetést, a magyaroknak szurkolók megállapították: mégis csak okos dolog volt elővenni a balösszekötőt. (A gól egyébként úgy esett, hogy Kocsis lövésébe a balhátvéd Kohlmeyer belevetette magát, róla a labda lepattant és Puskás a hálóba továbbította.)

Ezután pontosan még 2. perc telt el, s Czibor megszerezte a második gólt. (Az előbb említett Kohlmeyer ismét főszereplő volt. Hidegkúti és Kocsis adogatott, de a német hátvéd megszerezte a labdát, hazaadása azonban rövidre sikerült, a mindig készenlétben levő Czibor ravasz módon rácsapott, s mielőtt Turek beavatkozhatott volna, a kapuba pöckölte a labdát.)

Ugyan mire gondolhattak azok, akik a magyarokhoz a legközelebb álltak ott a stadionban?

Csak jellemzésképpen, hogyan képzelték el a folytatást: „Kettő már benn van, még 6 és beállítjuk az első meccsen lőtt gólok számát.” Erre a felelet: „Azt már nem. Hogy gondolod, ezek nemhogy hármat, de egyet se lőnek nekünk.”

Ám a mérkőzés 90 percig tart... Ez az örök igazság első ízben akkor jutott eszünkbe, amikor *Rahn* Buzánszky mellett beadott, s a labda *Lóránt* előtt, az átázott talajon megcsúszva az üresen álló *Morlock* elé került. A jobbösszekötő a kifutó Grosicsot megelőzve, a kapuba talpalta a labdát, s így a 10. percben már 1-2-re változott az eredmény.

Az NSZK csapata a kezdeti aléltságból mindinkább magához tért, és fokozta lendületét. A 19. perchez ért az óra mutatója, amikor az ötös sarka táján Lóránthoz került a labda, aki nyilván arra várt, hogy Grosics kifutva megkaparintsa. De a kapus nem jött, jöttek azonban a német csatárok, s Lóránt nem tudott mást tenni, szögletre mentett. A szögletrúgást *F. Walter* hajtotta végre. A jól beívelt labda a kapu elé szállt,

A VB-győztes NSZK csapata. Balról: Fritz Walter, Turek, Eckel, Rahn, Ottmar Walter, Liebrich, Posipal, Schäfer, Kohlmeyer, Mai, Morlock

Grosics nem a legjobb ütemben ugrott fel — ő váltig azt állítja, hogy a levegőben akadályozták —, a berobbanó Rahn pedig mintegy 7 méterről a kapu jobb sarkába juttatta a kiegyenlítő gólt! 2-2!!!

Ezután is inkább az NSZK birtokolta a labdát, a magyarok nem az itt megszokott játékukat játszották, megbomlott a szokásos hadrend, talán azért is, mert Puskás — a sérült lábát kímélendő — más feladatokat kapott, Czibortól pedig kiderült, hogy nem elég otthonosan mozog a jobb szélen. Valahogy nem találta a helyét.

A második félidőre visszament régi helyére, cserélt Tóth M.-jal. A játék képe ekkor sem igen változott. A nehéz talajon nem alakulhatott ki igazán jó játék, inkább a küzdőjelleg domborodott ki, amiben az NSZK együttese otthonosabb volt. Mégis, úgy tűnt, hogy az eredmény már nem változik, s arra gondoltunk, két nap múlva megismétlik a mérkőzést, s akkor majd javíthatunk.

De a mérkőzés 90 percig tart... Ez másodízben a 84. percben jutott ismét az eszünkbe. Akkor, amikor Rahn pontos keresztlabdát kapott balról, levette, s a jobbösszekötő helyéről mintegy 18 méterről lőtt. A labda a hosszú sarokra tartott, s hiába vetődött Grosics, nem tudott hárítani. (A kiváló magyar kapusnak egyébként hosszú, diadalmas pályafutása során a hosszú sarok volt az egyetlen Achilles sarka...)

Ez történt a 84. percben, s az NSZK hű maradt önmagához: akárcsak az első mérkőzésen, ezúttal is 3 gólt rúgott a magyaroknak. Akkor azonban ennek nem örültek ilyen önfeledten, mert az csak a súlyos vereségüket szépítette egy kevéssé, ez azonban a végső győzelmüket jelentette.

Persze, a mérkőzés 90 percig tart... s ekkor még 6 perc hátra volt. És még egyszer igazán összeszedték magukat a fiúk, s egy pompás támadás futott Turek kapuja felé. Kocsis hozta fel a labdát, Hidegkúti felé passzolta. Nándi meghal-

Az ezüstérmes magyar csapat. Balról: Puskás, Grosics, Lóránt, Hidegkúti, Bozsik, Zakariás, Lantos, Buzánszky, Tóth, Kocsis, Czibor

NSZK—Magyarország 3-2. A döntő 6. percében Puskás megszerezte a vezetést

A döntő 10. percében történt, 2-0-ra vezetett a magyar csapat. Schäfer hátulról előre vágta a labdát, Morlock és Grosics szinte egyszerre indult a labdára, Morlock bizonyult gyorsabbnak. Már csak 2-1-re vezettünk

11 góllal Kocsis Sándor lett a VB gólkirálya. Itt a döntőn kapura fejel

lotta, hogy a balösszekötő helyén hátulról előrerobog Puskás. Hidegkúti erre a reá futó német védőket megtévesztve a lába között elengedte a labdát, amely Puskáshoz került, ő pedig a hálóba lőtt.

Nagy ölelkezés közben derült ki, hogy az angol *Ling*, aki az első magyar—NSZK mérkőzésen is bebizonyította, hogy a németek közelebb állnak a szívéhez, les címén nem adta meg a gólt!

Maradt tehát a 2-3 és néhány perccel későbben a zenekar az NSZK himnuszát játszotta. Sokan mondták akkor, hogy ez nem valami művészi fokon sikerült. Talán azért, mert a svájci zenekar egész héten a magyar himnuszt gyakorolta...

Akik az első mérkőzést látták, azok azt mondották — köztük igen komoly, képzett szakemberek —, hogy az NSZK együttese, amely a döntőn 4 poszton változott meg az első találkozóhoz képest, tulajdonképpen alig nyújtott többet ezen a döntőn. Hogy mégis ilyen alapvetően más eredmény született, annak a magyar válogatott lényegesen gyengébb teljesítménye volt az oka.

Nekünk végtelen fájdalmat okozott a végeredmény, nem kis mértékben azért, mert — a döntő mérkőzést leszámítva — valóban a magyar válogatott volt az V. világbajnoki torna kimagaslóan legjobb együttese. Dehát a játék 90 percig tart...

El kell azonban tárgyilagosan ismerni, hogy az NSZK olyan erényeket csillogtatott, amelyek előtt minden igaz sportembernek meg kellett hajolnia. Nem törte le a magyarok elleni súlyos vereség a második fordulóban, hanem képességei tudatában készült a további feladatokra. A mérkőzéseket a továbbiakban biztosan nyerte, hiszen a kitűnő jugoszlávokat 2-0, majd az elődöntőben az osztrákokat fölényesen, 6-1-re győzte le. Ez az eredmény különösen tiszteletre méltó, hiszen Ausztria válogatott együttese a 3. helyért folyt küzdelemben Uruguayt győzte le 3-1-re, s nyerte el a bronzérmet. Ez is bizonyítja egyébként, hogy azon a bizonyos Magyarország—Uruguay találkozón a 120 perc alatt mindkét csapat nagyon elfáradhatott.

Ez a világbajnoki győzelem az NSZK-t az érdeklődés középpontjába állította, s ez a diadal adott újabb lökést az ország labdarúgásának további fejlődésére.

VI. 1958 Svédország

Brazília először

A VI. világbajnokságon 89 selejtező után alakult ki a 16-os mezőny. Automatikusan tagja lett a döntőnek a világbajnoki címet védő NSZK és a rendező Svédország, 46 ország legjobb csapatának pedig előcsatározásokat kellett vívnia a Svédországba kerülésért. Mint minden VB-nek, ennek is megvoltak a maga nagy meglepetései, így nem került a végküzdelembe két kétszeres világbajnok, Uruguay (1930 és 1950), illetve Olaszország (1934 és 1938). Spanyolország és Svájc kiesése is váratlannak bizonyult. Európában kilenc csoportban mérkőzött 27 kontinens-válogatott, a magyar együttes a harmadikban, Bulgária, valamint Norvégia előtt végzett. Így tagja lett a döntő mezőnyének.

Érdekes volt ebben az időben a magyar labdarúgás helyzete. Az aranycsapat szinte teljesen széthullott, s a kialakult együttes erősen a volt nagyok árnyékában élt. Persze a közvélemény is türelmetlen volt velük szemben, az előző évekhez hasonló eredményt várt tőlük, amire pedig nem voltak képesek. Ha az ember előveszi az akkori névsort, az sokatmondó és jóval több rejlik benne, mint amit elért. Hisz tagja volt a világbajnoki együttesnek

Grosics, Hidegkúti, Sándor, Bozsik a régiek közül, egy sorba került velük Mátrai, Sárosi, Sípos, Berendi, Tichy, Bundzsák, Fenyvesi, és mégis ezek a játékosok nagyon gyengén szerepeltek Svédországban,

sőt azt is lehet mondani, kiábrándítóan. Pedig a csoportból könnyen tovább lehetett volna kerülni, valamivel jobb játékkal és önbizalommal, hiszen az út is megvolt ehhez.

Wales ellen kezdett a magyar válogatott. Ez a brit csapat nem mutatott addig semmi különösebb képességet, egyetlen ásza az Olaszországból visszatért John Charles volt, aki az addigi legnagyobb vételárral került Itáliába. 1-1 volt a mérkőzés eredménye, Bozsik rúgta a magyar gólt, majd John Charles egyenlített még az első félidőben, különösebb említésre méltó azután nem is történt a 90 perc során. Hogy mennyire zaklatott és ideges volt a magyar csapat játéka, arra jellemző, hogy mindenki John Charlest akarta semlegesíteni, anélkül, hogy erre megbízatást kapott volna. Lett is ebből nagy zűrzavar, néha hárman is voltak körülötte, máskor senki, így született a gól is.

Svédország következett ezután, Stockholmban, és a hazaiak Hamrin két góljával már alaposan elhúztak, amikor a 77. percben Tichynek sikerült szépítenie, úgyhogy ez a mérkőzés 2-1-es svéd győzelemmel került a statisztikákba. Pedig akár győzhetett volna a magyar csapat. 1-0 után ugyanis

Tichy lövése a lécről a gólvonalon túlra vágódott,

a játékvezető továbbot intett, Svensson kapus kidobta a labdát, az akció svéd rohammal folytatódott. Hamrin futott végig a pályán a labdával és a kapujából messze kimozdult Grosics fölött ívelt a sarokba, így lett a mérkőzés eredménye 1-1 helyett 2-0. Utána már nem volt se fizikai, se lelkiereje a magyar válogatottnak az eredmény megfordítására.

A Mexikó elleni 4-0-ás mérkőzés után — Tichy (2) és Sándor voltak a góllövők, egy pedig öngólból született — még egyszer megnyílt a lehetőség a legjobb nyolc közé jutáshoz. Újból Wales-szel kellett játszania a magyar csapatnak. Igen sivár körülmények között került sor a mérkőzésre, az 52 400 nézőt befogadó stockholmi Rasunda stadionba mindösszе 2823-an váltottak jegyet, de még ők is megbánták. A 77. percig ez a mérkőzés is 1-1-re állt, s aztán

olyan gólt kapott a magyar csapat, mint talán hat évtized alatt soha.

Grosics birtokolta a labdát, rúgtadobta volna, végül is a 16-osánál neki háttal álló Sárosihoz hajította. Sárosi nem számított rá és míg a lába közé akadt labdával bíbelődött, a walesi Medwin megkaparintotta és a magyar kapuba lőtte. Több „mentőöv" már nem volt, a magyar válogatottnak haza kellett utaznia.

Sokáig folyt ezután a svédországi világbajnokság értékelése, kritika érte a szövetséget, a válogatottal foglalkozó szakembereket, a játékosokat, és mindegyikben volt némi igazság. Egy biztos: nem sikerült a magyar csapat felkészülése, formájának időzítése, ezt sok mindennel magyarázták. Pedig az akkori szakvezetés mindent megtett, hogy az együttes eredményesen szerepeljen a skandináv országban. A bajnokság korán véget ért, edzőtáborban folyt a felkészítés, erről a munkáról később az a megállapítás született, hogy kevesebb jobb lett volna... A szakemberek ugyanis arra a végső megállapításra jutottak, hogy túl sokáig voltak együtt a játékosok, automatikussá, monotonná vált a munka, 12—14 napos edzőtábor sokkal jobb lett volna az igazi felkészüléshez. Több olyan nyilatkozat is elhangzott, amelyet akár ma is mondhatnának az akkori szakvezetők.

Baróti Lajos volt a szövetségi kapitány, aki kifejtette, miszerint

a kapott elképesztő potyagólokon felül

szerkezeti hiányosságai is voltak a csapatnak, no meg túlságosan lassúnak és körülményesnek bizonyult. A magyar válogatott tagjai mindent technikával akartak megoldani, és szembetalálták magukat olyan kemény védőkkel, akik sem időt, sem helyet nem hagytak a labda kezelésére, továbbítására. Baróti mondotta:

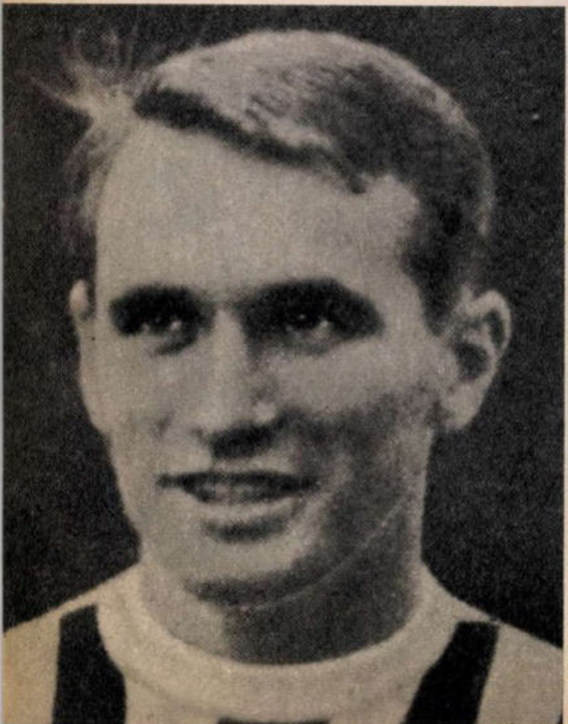
Svédország—Magyarország 2-1. Hamrin lövése a kapujából kilépő Grosics feje felett a hálóba hull

Billy Wright 108 alkalommal szerepelt az angol válogatottban. 1958-ban fénykorát élte

Hamrin. A legnagyobb sikereit a svéd válogatottban és olasz klubcsapatokban aratta

— Ha eredményesebben akarunk szerepelni a jövőben, gyorsítani, korszerűsíteni kell játékunkat. Hogy ez utóbbi mit jelent? A támadás befejezése után például a csatárjátékosok nem maradhatnak az ellenfél térfelén, azonnal emberfogásra kell állniuk a mezőny közepén, de még jobb, ha visszajönnek saját térfélre, a védelem erősítésére. Meg kell tanulnunk embert is fogni, hiszen a második walesi mérkőzésen az első gólt úgy kaptuk, hogy két csatárral szemben öt védőnk állt... Nem értik a mieink a testtel való játékot sem...

Mennyire ismerős szavak és menynyire igazak ma is. Hát még ha Sóst is hozzávesszük.

Sós Károly volt ekkor a pályaedző, ő így összegezte véleményét:

— Nem lehet elhallgatni, hogy Grosics mindvégig hihetetlen rossz formában volt, ez sorsdöntőnek bizonyult, s emiatt az egész csapat idegessé vált. De: a szakmai hiányosságok legalább ilyen mértékben hozzájárultak a balsikerhez.

A lassú oldalpasszos játékkal már nem lehet sokra menni,

lehetetlen rést ütni az ellenfél védelmében, gólhelyzetet kialakítani. Taktikailag is hatalmasat kell javulni, hiszen láthattuk, hogy az új futballt játszó csapatok milyen kifinomultan alkalmazzák az emberfogást és a területvédelmet, és mindig a célnak megfelelően. Ha kell, hétnyolc ember védekezik, majd támad, persze mindehhez erő, technikai-taktikai tudás, gyorsaság és állóképesség is kell.

Mindkét szakember megállapításai ma is helytállóak.

A svédországi VB a brazil válogatott diadalmenete volt. A délamerikai együttes szakvezetői sokat tanultak 1954-ből — éppen a magyar válogatottal szemben estek ki —, új felfogású, alaposan felkészített csapatot szerepeltettek Svédországban. Már az első mérkőzésükön Ausztria ellen (3-0) igazi bemutatót tartottak, és bár Angliával szemben csak 0-0-ra játszottak, egy pillanatnyi megtorpanás sem mutatkozott önbizalmukban, a Szovjetuniót már megint 2-0-ra győzték le, mégpedig a Garrincha, Didi, Vava, Pelé, Zagalo csatársorral. Ekkor játszott először a brazil csapatban a 17 éves Pelé, aki ennek a világbajnokságnak azután igazi sztárja lett, olyan pályát futott be, amelyhez hasonlót a nemzetközi labdarúgás történetében eddig kevesen. A Wales elleni negyeddöntőben némiképp ugyan megijesztették a brazilok vezetőiket és szurkolóikat, hiszen csak 1-0 arányban nyertek a magyar csapatot kiverő brit gárda ellen. A győztes gólt Pelé, a világbajnokság legfiatalabb játékosa szerezte a 70. percben, mégpedig így: a Diditől kapott labdát, kicselezte a középhátvéd Mel Charlest és korát meghazudtoló higgadtsággal helyezte a labdát Kelsey kapujába.

Ezután már percekre sem torpantak meg a brazilok. Franciaország következett a sorban és 5-2-es vereséggel kellett levonulnia a pályáról, pedig ennek a VB-nek a másik szenzációját a gall kakasosok jelentették, akiknek igencsak legendás csatársoruk volt: Wiesnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent.

John Charles a walesi óriás, a „király" becenevet kapta. „János király" is olaszországban érte meg a fénykorát

Pelé ezen a találkozón mesterhármast ért el, az 50., a 64. és a 75. percben rúgott gólt az egyébként kitűnően védő Remetter hálójába.

Nagyszerű döntőt láthattak Stockholmban a szurkolók, a Brazília—Svédország találkozót (5-2). A svéd csapat a kezdeti „kínlódás" után egyre inkább magára talált, az idegenből hazahívott profi játékosok: Gustavsson, Liedholm, Hamrin, Skoglund, Gren, Mellberg mind jobban beilleszkedtek az együttesbe, úgyhogy csodálatos futballt láthatott a nézősereg. A vezetést még a hazaiaknak sikerült megszerezniük Liedholm révén, de aztán jöttek a brazilok. Vava kétszer, majd Pelé és Zagalo lövése került Svensson kapujába, és a 4-1 után már igazi bemutató következett. Pelé az 55. percben rúgta a brazilok harmadik gólját, mégpedig így: magasan szállt feléje a labda, nem engedte a földre, egy testmozdulattal becsapta Parlingot és Gustavssont és kapásból zúdította a labdát a hálóba. A döntőt követően

Rio de Janeiro hetekig örömmámorban úszott.

Mennyivel más volt ez, mint nyolc évvel annak előtte... Amikor az otthonában óriási esélyes brazil válogatott Uruguaytól szenvedett vereséget a finálében.

Brazília rászolgált a sikerre, hiszen tudományos alaposséggal készült fel a svédországi kirándulásra. Csapatuk nagyszerű vegyülete volt az idősebb és fiatal játékosoknak, Nilton Santos a 32., Castillo a 30. évében járt, ez-

zel szemben Pelé 17 éves, Mazzola pedig — aki később Olaszországban Altafini néven rúgta tovább nagy sikerrel a labdát — a 19. esztendőt taposta. A brazil válogatott vezetője ekkor Feola volt, akinek munkáját pályaedzők, orvosok, gyúrók és még pszichiáter is segítette. A nemzetközi labdarúgóvilágot

a 4—2—4-es felállással lepték meg,

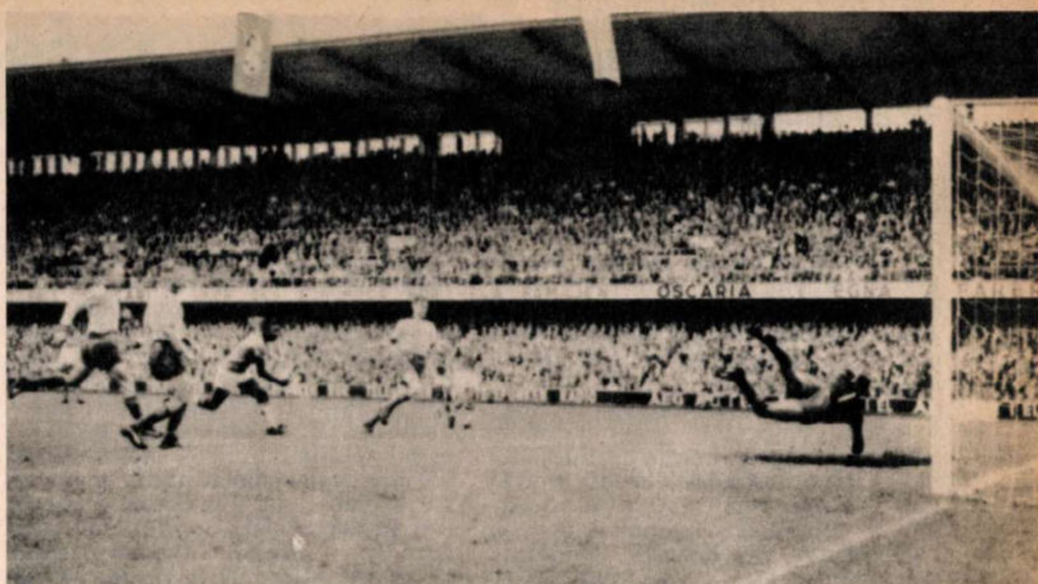
már azokat, akiket meg lehetett, hiszen ezt a formációt elsőnek a világon a magyar válogatott alkalmazta 1954-ben Svájcban. Mindenesetre azért újnak számított ez a hadrend, és hogy az ellenfelek mennyire nem találták meg vele szemben a megfelelő formulát, mutatja a brazilok világbajnoki eredménymérlege: 6 mérkőzés, 5 győzelem, 1 döntetlen, 16-4-es gólarány. A brazil együttesben a játékosok egymást múlták felül. Akik mégis az élre kívánkoznak közülük: Edson Arantes do Nascimento, azaz Pelé, Manoel Francisco dos Santos — Garrincha, Waldir Pereira — Didi.

Brazílián felül Svédország és Franciaország vonta leginkább még magára a figyelmet, a világbajnoki címet

védő NSZK az aranyérem megvédésének a gondolatával érkezett

Stockholmba, de menet közben elbukott. A legjobb nyolc közé ugyan bekerült, sőt a négy közé is, itt azonban a svédektől 3-1 arányban kikapott és csak a harmadik helyért mérkőzhetett. A svédek elleni vereséget még máig is emlegetik a nyugatnémetek és ezzel kapcsolatban Zsolt István nevét. A magyar bíró ugyanis egy Hamrin—Juskowiak összecsapás után kiállította a nyugatnémet hátvédet, s mivel később Fritz Walter is megsérült, lényegében kilenc emberrel fejezték be a mérkőzést, amely a 81. percben még 1-1-re állt. A bronzérem sem sikerült Herberger csapatának, az öt helyen megváltozott együttese a harmadik helyért folyó küzdelemben 6-3 arányú vereséget szenvedett Franciaországtól, a gallok góljai közül

Fontaine egymaga négyet rúgott.

Brazília—Svédország 5-2. A 17 éves Pelé a brazilok harmadik gólját szerzi meg a döntőn

Sok hasznos tapasztalattal zárult a svédországi világbajnokság, a futballsport újabb, követendő útjára mutatott. Akiket a VI. VB sztárjai közül meg kell még említeni:

Csehszlovákia: Mraz, Pluskal, Masopust, Zikan.

*

Jugoszlávia: Boskov, Veszelinovics, Milutinovics, Sekularac, Rajkov.

*

Mexikó: Carbajal, Cardenas, Calderon, Reyes.

*

Anglia: Wright, Banks, Haynes, Finney.

*

Szovjetunió: Jasin, Kuznyecov, Vojnov, Szimonyan, Szalnyikov, Iljin és a két Ivanov.

*

Ausztria: Szanwald, Halla, Happel, Hanappi, Koller, Senekowitsch, Buzek, Körner.

*

Észak-Írország: Gregg, Blancflower, McParland.

Ők vitték az első világbajnokságot haza, Brazíliába. Áll balról: Feola (a válogatott „apja", az edző sok siker főrészese volt), Djalma Santos, Zito, Bellini, Nilton Santos, Orlando, Gilmar a kapus. Guggol: Garrincha, Didi, Pelé, Vava, Zagalo, Amaral edző

Brazília másodszor

Minden jel arra mutatott, hogy a VII. VB, amelynek megrendezésére *Chile* kapott megbízást, sok meglepetést tartogat a labdarúgóvilág számára. Legalábbis arra lehetett következtetni abból, hogy az 1958-as torna ezüst- és bronzérmese, *Svédország* és *Franciaország*, annyi pompás küzdelem diadalmas résztvevője, már a selejtezők során elbukott.

Sokan arra is következtettek, hogy a brazil válogatott csapat, amely 1958-ban olyan magas színvonalú mérkőzésen valósággal lelépte a svédeket — már nem a régi. „A csapaton a kiöregedés csalhatatlan jelei mutatkoznak, így hát nem valószínű, hogy állni fogják a versenyt a fiatalabb európai ellenfelek lendületével" — így fogalmazta meg a várható esélyeket a világ labdarúgásának egyik nagy ismerője, az olasz szakíró, aki még hozzátette: „Igaz, hogy ez a VB Dél-Amerikában kerül lebonyolításra, de ez tulajdonképpen semmit nem jelent, mert Európa labdarúgása manapság lényegesen jobb."

Chilében vagy az olaszok, vagy az angolok szerzik meg az aranyérmet, ők ketten játsszák majd a döntőt — ha csak valamelyik másik európai válogatott közbe nem szól —, erre a következtetésre jutottak az újságírók, egy, a nyitányt közvetlenül megelőző összejövetelen. Csupán néhány tucatnyi brazil újságírónak volt különvéleménye. Ezzel azonban a többség nem nagyon törődött, mert a brazilok mindig, minden körülmények között bíznak csapatukban.

A viták persze nem sokáig tartottak, csak addig, amíg elindult a labda a csoportmérkőzéseken.

Ezeknek mindjárt akadt egy óriási szenzációja, s ezt éppen a magyarok szolgáltatták: az első fordulóban érdekes, izgalmas és színvonalas mérkőzésen legyőzték *Anglia* válogatottját 2-1 arányban. A Grosics — Mátrai, Mészöly, Sárosi — Solymosi, Sipos — Sándor, Rákosi, Albert, Tichy, Fenyvesi dr. összetételű legénység óriási tekintélyt vívott ki magának, s valósággal belopta magát az emberek szívébe. Az érdeklődés és figyelem középpontjába került. Mi tagadás, ilyen játékot, ilyen győzelmet senki nem várt tőlünk, hiszen az előkészületi mérkőzések során az együttes eléggé mérsékelt teljesítményt nyújtott.

Chile fővárosában, *Santiagó*ban, a világ újságíróinak kedvelt találkozó helyén, a *Due Torri* nevet viselő divatos olasz étteremben, hamarosan minket kiáltottak ki a VB egyik esélyesének. A csapat valóban jól vette a további akadályokat — Bulgáriát káprázatos támadójátékkal 6-1-re léptük le, Argentína ellen pedig végtelen okos taktikával 0-0 volt az eredmény —, s amikor kiderült, hogy *Uruguay, Olaszország, Spanyolország* és *Argentina* sem került a legjobb nyolc közé, egyre nőtt a magyarok ázsiója. A merészebbek már nemcsak a döntőbe tippeltek bennünket, hanem még ennél is többre taksálták. Ilyen érvet lehetett hallani úton-útfélen: *Brazília* a megsérült Pelé nélkül nem legyőzhetetlen; az *NSZK* klasszisa még messze van az 1954-ben Svájcban győztes együttesétől; *Anglia* és *Jugoszlávia* sem árult el kimagasló képességeket; *Chile* pedig csak azért állja még a sarat, mert hazai földön játszik, ám az erő hamarosan elfogy; *Csehszlovákia* pedig... őket tulajdonképpen senki sem tartotta komoly esélyeseknek, hiába játszottak döntetlent Brazíliával, amikor Pelé megsérült.

A Due Torri törzsasztalánál a legtekintélyesebb olasz újságíró, Gianni *Brera*, az Il Giornó sportszerkesztője ezt mondta:

— *A magyarok útja egészen sima a döntőbe. Azt ugyanis minden gyerek tudja Közép-Európában, hogy a csehszlovákok ellen nagyon jó a mérlegük. Mivel pedig a jugoszlávok feltétlenül kiverik az itt közepes képességeket elárult NSZK csapatát, a magyar válogatott ellenfele az elődöntőben Jugoszlávia lesz. A jugoszlávoknak több évtizedes „magyar komplesszusuk" van, egyszerűen nem tudnak a magyarok ellen játszani, még akkor sem, amikor jobbak. Most azonban Alberték feltétlenül jobbak. Így hát semmi és senki nem akadályozhatja meg a magyar válogatott döntőbe jutását. Nem kétséges, hogy ott Brazília lesz az ellenfél. S a brazil válogatott — különösen akkor, ha Pelé sérülése nem jön rendbe — most nem legyőzhetetlen ellenfél...*"

Mit tagadjuk, tetszetős és bizonyos tekintetben logikus volt ez a vélemény. Nagyon sokan egyetértettek vele. Egy kicsit így gondolkodott szinte mindenki, aki a magyar válogatott körül mozgott.

E sorok írójának *Baróti* Lajos szövetségi kapitány ezt mondta:

— *Mindannyian örülünk, hogy a csehszlovákokkal kell játszanunk. Persze, ez nem azt jelenti, hogy biztosra mehetünk, hiszen védelmük kiváló, nehéz feladat az áttörése... de mégis bízom a csapatban.*

Miért ne bíztunk volna benne mi is, akik jól tudtuk, hogy egy olyan csatársornak nehéz ellenállni, amelyben olyan legények szövik a támadás fonalát, mint *Albert* Flóri, *Tichy* Lajos vagy *Sándor* Csikar. Ők feltétlenül jók egy-két gólra északi barátainkkal szemben, ennyi pedig elég lehet a győzelemhez.

Miután ilyen szépen elrendeződött a magyar válogatott további útja a döntő felé, eljött a várva várt *Magyarország—Csehszlovákia* találkozó.

Olyan ostromot, amilyet a magyar válogatott intézett a csehszlovák kapu bevételére, ezen a chilei világbajnokságon sem előtte, sem utána nem lehetett látni. De olyan kapusteljesítményt sem, amilyet a csehszlovák *Schroiff* bemutatott. Ez a fiú egyszerűen lehúzta a rollót... Egyetlen egy eset fordult elő a 90 perc alatt, amikor ő sem tudott hárítani.

Ez a kép érdekességénél fogva szinte bejárta az egész világot. Csehszlovákia—Magyarország 1-0, a negyeddöntőben. Ilyen fallal védekeztek a csehszlovákok. Fenyvesi itt ugyan áttörte, de nem boldogult Schroiffal

Az történt ugyanis, hogy — miután ellenfelünk már 1-0-ra vezetett *Scherer* révén egy *vitatott* góllal — Tichy Lajos szabadrúgásból gyilkos erővel lőtte el a labdát, amelyre Schroiff mozdulni sem tudott. ***A labda a felső kapufa alsó lapjáról vágódott a gólvonal mögé.*** A baj azonban az volt, hogy *csak* a játékvezető nem látta benn a labdát, hiába esküdtek a mieink —, s velük együtt szinte mindenki, aki kint volt —, hogy a gólvonal mögött ért talajt a labda...

Persze, tucatnyi lehetőség akadt a biztos győzelem megszerzésére, de halálbiztos helyzetek maradtak kihasználatlanul — elsősorban Schroiff miatt. Az eredmény maradt 0-1. Ott a Due Torri törzsasztalánál hangzott el a mérkőzés után az aranyigazság: „Mióta a labda gömbölyű, azóta nem az újságírók döntik el a mérkőzések sorsát, és még csak nem is az esélyek." És ekkor jegyezte meg valaki: „Igaz, igaz, de az a győzelem elsősorban Schroiff érdeme." „Ez is pontosan így van, de Schroiff a csehszlovák csapat egyik tagja volt" — zárták le a vitát, hozzátéve, hogy — „ilyen a futball, néha még az újságírókat is megtréfálja..."

És ekkor, a magyarok legyőzése után kezdtek csak igazán felfigyelni a csehszlovákokra. A közönség is, meg a szakemberek is. Mert az tény, hogy erre a VB-re egy nagyszerű csapat kovácsolódott össze. Az együttes felnőtt a feladatokhoz, s ebben nemcsak a kiváló kapusnak, hanem mindenekelőtt *Masopust*-nak, az együttes igazi karmesterének volt elévülhetetlen érdeme. Ennek a kiváló balfedezetnek — ma középpályásnak neveznénk — valóságos élmény volt a játéka: ő volt a higgadt, átgondolt, művészi támadásszövés nagymestere, ennek a világbajnokságnak egyik kimagasló alakja.

Csehszlovákia—Magyarország... A 10. percben Tichy átveszi Mátrai beadását, a csehszlovák védők lekésnek, de Tichy hatalmas lövése milliméterekkel mellé suhan...

Sándor Csikar a chilei négy mérkőzésünkön háromszor jutott szóhoz, de... Gólt egyiken sem ért el

Ezután a Csehszlovákia—Magyarország mérkőzés után minden úgy történt, ahogyan elképzelték a szakemberek: Masopusték biztosan győztek 3-1-re Jugoszlávia ellen, az egyre jobban formába lendülő braziloknak pedig semmi gondot nem okozott Chile... a 4-2-es brazil győzelem mindennél többet mondott.

És itt Chilében megismétlődött, ami a magyarokkal Svájcban, amikor azzal az NSZK-val kerültünk össze a döntőben, amellyel egyszer már játszottunk a csoportmérkőzések során: a második Brazília—Csehszlovákia mérkőzésen dőlt el az aranyérem sorsa.

Ki lesz a világbajnok?

A szavazatok többsége Brazíliára esett, de abban szinte mindenki egyetértett, hogy nagyon nehéz dolga lesz. Jóval nehezebb, mint 4 évvel korábban a stockholmi döntőben, ahol klasszis különbség volt a brazil és a svéd együttes között.

A döntőt megelőzőleg még nem dőlt el véglegesen, hogy játszik-e az első meccsen megsérült Pelé, és az sem volt még bizonyos, hogy a Chile elleni mérkőzésen kiállított Garrinchát eltiltják-e a szerepléstől. Úgy ítélték meg, hogy nélkülük Csehszlovákia esélyei határozottan megnőnek, mert Garrinchához mérhető képességű szélsőjük a braziloknak nem volt.

A döntő előestéjén azután minden rendeződött, ahogyan egy brazil újságíró elmondta:

— *Garrincha játszhat, ami pedig Pelét illeti, ez a véleményem: biztos vagyok benne, hogy nem fog játszani. Két okból nem hiszem: Moreira, a szövetségi kapitány előrelátó, higgadt szakember, aki bizonyára nem feledkezik meg arról, hogy Pelé, ha már esetleg egészséges is, sérülése óta nem edzett. S mivel az őt helyettesítő Amarildó megtette a magáét, nem kockáztat. Másodsorban pedig Pelé nemcsak a világ legjobb játékosa, hanem kiváló ember is. Nem hinném, hogy könnyelműen vállalná a felelősséget, hiszen sérülésének természete olyan, hogy bármikor kiújulhat. És Pelé azt is tudja, hogy a többiek ezen a mérkőzésen nemcsak a brazil színekért, hanem egy kicsit ő érte is harcolni fognak. Maguk el sem képzelik, hogy társai mennyire szeretik Pelét. Ha tudnák, bizonyára megértenék, hogy ilyen helyzetben az ő hiányát nem érzi meg a brazil válogatott.*

Azokban a mérkőzést megelőző órákban sokan vitáztak arról: ha Csehszlovákia nyerné a döntőt, okozna-e az olyan meglepetést a labdarúgóvilágban, mint 1954-ben az NSZK győzelme Magyarország fölött?

A kérdésre adott válaszokat körülbelül ebben lehetne összefoglalni: „Ott nagy volt a két csapat közötti különbség a magyarok javára. Puskásék a már megnyert világbajnokságot engedték kicsúszni kezeik közül, hiszen még a döntőben is 2-0-ás vezetést szereztek. A holnapi két válogatott között megközelítőleg sincs ahhoz fogható tudásbeli különbség. Brazília most gyengébb mint 4 éve Svédországban volt, ezzel szemben Csehszlovákia sokat fejlődött. És az sem akármilyen dolog, hogy náluk véd a mostani VB kiemelkedően legjobb kapusa."

Az esélyek taglálása szinte addig tartott, amíg *Latisev* szovjet játékvezető meg nem adta a jelet a kezdésre.

(Folytatás a 26. oldalon)

KEDVES KÉPEK

Milyen fiatalok voltak még 1966-ban Beckenbauer (középen), Maier (lent). Balról Patzke, jobbról Lutz

1970-ben a brazil—olasz 4-1-es döntő után egy kupacban a győztesek

Pelé örömében húzogatja Clodoaldo ingét, mert társa egyenlített Uruguay ellen. Végül 3-1-re nyertek a brazilok 1970-ben

Sepp Maier fején a Világ Kupával 1974-ben. Érdemes Maier két képét összehasonlítani

Maier a társai vállán 1974-ben a lengyelek elleni 1-0-ás mérkőzés után

Így örült Cruyff az NDK elleni 2-0 után

Nekünk ez volt az egyik legkedvesebb képünk. Magyarország—Brazília 3-1. 1966-ban, a 65. percben Albert kipörgette a labdát Benéhez, a szélső elfutott, beívelt és a teljes lendülettel, jó ütemben érkező Farkas kapásból hatalmas gólt lőtt, 2-1. Balról: Farkas, D. Santos, Rákosi és a kaputól takart Gilmar

Ez a csapat védte meg Chilében Brazília világbajnokságát. Álló sor balról: Djalma Santos, Zito, Gilmar, Nilton Santos, Zozimo, Mauro, Amaral segédedző. Guggol: Americo, világhírűvé vált gyúró, Garrincha, Didi, Vava, Amarildo, Zagalo, Francisco de Assis segédedző

(Folytatás a 23. oldalról)

NÉGY GÓL TÖRTÉNETE

Tizennegyedik perc: a csehszlovákoktól itt már megszokott pompás összjátékkal bontakozik ki egy jobb oldali támadás. Scherer és Pospichal villámgyorsan játssza át a brazil védelmet, a védők nem képesek megakasztani a támadást. Újra Pospichalnál van a labda. Egy csel visszafelé, majd a jobbösszekötő helyére húzódva élesen átgurítja a labdát a bal oldal felé. Masopust, aki jól követve az akciót berobban, maga elé teszi a labdát és a kétségbeesetten kimozduló, majd elvetődő *Gilmar* mellett, nagy nyugalommal, élesen lövi a kapu közepébe.

Remek akció, remek gól, s a közönség, amely a brazilokat biztatta eddig, egyemberként tapsolja a döntő mérkőzés első gólját.

Tizenhatodik perc: Zagaló *Amarildót* indítja el, aki a tizenhatos és az ötös vonal között csaknem az alapvonalig fut, beadást színlelve lendül a lába, Schroiff előrelép, hogy elcsíphesse majd a beadást, ám Amarildó az éles szögből megnyesi a labdát, amely a meglepett kapus mögött a hálóba kanyarodik. És máris 1-1.

Robbannak a petárdák, lengenek a brazil zászlók, újjong a publikum.

Hatvankilencedik perc: A pompásan játszó *Zito* nagyszerű leadásából ismét. Amarildohoz kerül a labda. Gyorsan felvezeti, két-három méterre az alapvonaltól ketten is támadják, de ő a védők fölött ügyesen átemeli a labdát, Zito lendül a magasba, s homlokáról a felső sarokba vágódik. 2-1 Brazília javára.

Hetvennyolcadik perc: brazil partdobás. A labdát a hátvéd *Djalma Santos* kapja, messziről, saját térfeléről a kapu közelébe íveli. Nem látszik veszélyesnek a dolog. Schroiff és a középhátvéd *Popluhár* fut a labdára, közben egymást zavarják. Már Schroiff kezében a labda, de érthetetlenül kiejti. Vava ott terem, s közelről az üres kapuba helyezi. Végeredmény: 3-1 és Brazília a világbajnok.

Két olyan együttes került a döntőbe, amely valóságos ünneppé avatta a világbajnokság utolsó napját. A közönség pillanatok alatt elözönlötte a játékteret, s a győztes csapat játékosait vállukon vitték a rendőrkordonnal körülvett területre.

Virág, tapsvihar, azután *Mauró*, a csapatkapitány karcsú alakja tűnik fel a győzelmi emelvényen, amint magasba emeli az aranykupát.

Minden eddigit túlharsogó lelkendezés erősödik azután valóságos viharrá: egy könnyezve ölelkező emberpárt visz vállain a tömeg. Az egyik mezben, a másik civilben. Nem nehéz megismerni őket: Amarildó és Pelé. Két boldog ember, ebben a pillanatban talán legboldogabb a világon.

A csehszlovák labdarúgók kissé szomorúnak látszanak, bár nincs okuk sem a szomorúságra, sem a szégyenkezésre. Olyan nagyszerűen játszottak, hogy sokszor ragadtatták tapsra a dél-amerikaiaknak szurkoló közönséget. Egy bizonyos azonban: Schroiff nem tudta megismételni a magyarok elleni csodálatos játékát. Ha úgy véd, legfeljebb egy gólt kapott volna.

Brazília végeredményben megérdemelten jutott az aranyéremhez. Szakemberei nagyszerű taktikát dolgoztak ki a csapat számára. Figyelembe vették a játékosok életkorát, s ehhez szabták meg a feladatok egy részét. Erre nagy szükség volt, mert a hátsó alakzatok eléggé idős játékosokból tevődtek össze. Gilmar, a kapus 32, D. Santos a jobbhátvéd 33, N. Santos, a balhátvéd 37, Zitó, a jobbfedezet 30, Zozimo balfedezet 30 esztendős volt, egyedül Mauro a középhátvéd tartozott a fiatalabb korosztályhoz 22 esztendejével. Ezek a hátsók egyetlen fölösleges lépést nem tettek, de minden lépésük *kiszámított* volt. Óriási segítséget adott nekik a két szélső: Garrincha és Zagaló, akik felváltva segítettek hátul, amikor szükséges volt. Nem is beszélve arról, hogy Didi ezúttal is a megszokott, mélyen hátravont helyzetből építette az induló támadásokat.

A szakemberek azt mondották, amikor a tanulságok levonására került a sor: a VB-n nem a csehszlovákok játszották a legszebb futballt, *de a legokosabbat ők mutatták be.* A hamisítatlan 4—2—4-et kultiválták, úgy, hogy a hátvédhármasba *Pluskál* húzódott vissza (ma beállósként neveznék), míg Masopust mellett *Kvasnak* töltötte be a fedezet szerepét. Külön ki kell emelni a jobbhátvéd *Lala* játékát — ő a döntőn sérülése miatt nem játszhatott —, aki minden előbbi mérkőzésen csapata egyik legjobbjának bizonyult. Gyakori felrobogásai és beadásai a szélen igazi szélső erényeket csillogtattak.

Elmondhatjuk, ez a VB okozott a játékban — nem is egy mérkőzésen — nagy csalódásokat is, de annyi bizonyos, hogy akik a döntőt látták, azok teljes megelégedettséggel távoztak: *igazi futballban volt részük!*

VIII. 1966, Anglia:

Az őshaza elsősége

A VIII. világbajnokságnak a futball őshazája, Anglia volt a házigazdája. A VB tulajdonképpen már 1964-ben megkezdődött, amikor Zürichben elkészítették a selejtező csoportbeosztását. Az öt kontinensről 70 ország jelentkezett a nagy eseményre és a FIFA a 16-os döntőben Európának 10 helyet adott — ebben benne volt a rendező Anglia, Dél-Amerikának négyet — a védő Brazíliával — Észak- és Közép-Amerikának, valamint Afrikának, Ázsiának, Ausztráliának egy-egy hely jutott.

A selejtezők Európában nagy meglepetésekkel végződtek. Így például nem jutott a 16 legjobb csapat közé az 1962-es finalista Csehszlovákia és hol volt még későbbi sikereitől Hollandia csapata. De ugyanez elmondható Belgiumról és Lengyelországról, valamint Svédországról is. Ezeknek az országoknak a szakemberei csak nézői lehettek az angliai eseménynek. Dél-Amerikában nem volt semmi különös említésre méltó, az esélyesek könnyedén biztosították a jogot a továbbjutáshoz, a védő Brazília mellett Uruguay, Chile és Argentína képviselte a földrészt Nagy-Britanniában. A magyar válogatott az NDK és Ausztria elől szerezte meg a továbbjutást jelentő első helyet, s az együttes komoly reményekkel utazott a szigetországba.

Igazi ünnepélyességgel kezdődött a világ legjobb labdarúgóinak a seregszemléje, a Anglia—Uruguay nyitómérkőzésen, amelyet a magyar Zsolt István vezetett, a királyi pár is helyet foglalt a díszpáholyban. Nem sok örömük volt a játékban, akadozó, csapkodó futballt láthattak és bizony mindazok, akik Anglia világbajnokságát várták, kicsit elkeseredtek ezután a mérkőzés után. Még nagyobb lett a fogadó irodák forgalma és kezdtek megoszlani a vélemények, pedig kezdetben a sok pénzt Ramsey csapatára tették.

Már az előcsatározások során sok érdekes küzdelem zajlott le a különböző angliai városokban. Az első csoportban Anglia és Uruguay váltotta meg a „belépőt" a feljebbjutáshoz. A másodikban a fej-fej mellett haladó NSZK és Argentína, és végül is a jobb 7-1-es gólaránnyal Helmut Schön gárdája masírozott az első helyen a 8 közé Argentína 4-1-ével szemben, mivel mindkét csapat 5—5 pontot gyűjtött a csoportbeli három mérkőzésen.

Kapushibák

A harmadik csoportban igen rosszul sikerült a magyar válogatott rajtja. Portugáliától 3-1 (1-0) arányú vereséget szenvedett Baróti legénysége és szinte kísértett a múlt, kapushibákból érték el góljaikat az ibériai futballisták. Az első gól például így esett: Simoes szögletére Szentmihályi rosszul jött ki, Augustonak csak oda kellett tenni a fejét, és máris 1-0 került az eredményhirdető táblára — Portugália javára. A második félidőben Bene még kiegyenlített, de azután megint Szentmihályi jött... Kiejtett egy labdát, Augusto szemfüles volt és a 2-1-gyel további önbizalmat kaptak a portugálok. Aztán végül is a hosszúra nőtt középcsatár Torres adta meg a harmadik gólt.

Az angol lapok szakírói jól látták a mérkőzést, egyöntetű volt megállapításuk, miszerint a magyar válogatott a 90 percből 70-et végigtámadott és a veresége a ritkán látható kapushibákból adódott.

Brazília a bolgárok elleni 2-0-lal vette a rajtot, Garrincha és Pelé volt a góllövő. Nagy nyugalommal várták a tengerentúliak a második, a Magyarország elleni mérkőzést, biztosak voltak győzelmükben, élenmaradásukban. Olyannyira, hogy a bolgárok ellen megsérült Pelét nem is szándékoztak szerepeltetni a magyar csapat ellen, úgy gondolták inkább pihenjen a nagyobb, a sorsdöntőbb mérkőzésekre. Erre azután alaposan ráfizettek és így visszaemlékezhettek egy hasonló esetre, amikor 1938-ban az elődöntőben az akkori „fekete gyöngyszemet" Leonidast tartalékolták a döntőre, amelyre viszont nem kerülhetett sor, mivel az elődöntőben 2-1-re kikaptak az olaszoktól. Így akkor csak a bronzéremért játszhattak és a svédek elleni 4-2-es mérkőzésen Leonidas két góllal bizonyította, hogy nem lett volna szabad őt pihentetni. A brazil tábor tehát nyugodt volt, óriási magabiztossággal utazott a küldöttség Liverpoolba, a július 13-i eseményre.

A magyar táborban idegesség volt tapasztalható, érkeztek otthonról a táviratok, a telefonok és sokan változtatást is követeltek Barótitól, így azt, hogy Szentmihályit váltsa fel Geleivel és a portugálok ellen helyzeteket kihagyó Albert helyén Bene játsszon középen. Baróti nem hagyta magát megzavarni, megvolt elgondolt taktikája, ahhoz a csapata, s neki lett igaza!

A csúcspont

Az akkori sajtóhangok és az azóta napvilágot látott értékelések és elemzések mind a VIII. VB csúcspontjának nevezték a Magyarország—Brazília 3-1-es találkozót, amelyen megtört a brazilok 1954-től tartott veretlenségi sorozata. Érdekes különben, hogy a Svájcban a magyaroktól elszenvedett 4-2-es vereség után tért magához annyira a brazil futball, hogy utána már csak diadal következett számára. Érdekes taktikát dolgozott ki Baróti. Mátrai tulajdonképpen söprögetett, előtte Káposzta, Mészöly, Sípos, Szepesi alkotta a védővonalat, a középpályán Mathesz és

A megnyitón bemutatják a játékosokat Erzsébet királynőnek

A levegőben Gelei (21), akit Szepesi és Sípos biztosít, jobb szélen pedig Mészöly és Mátrai áll készenlétben. Gelei mellett — szintén a levegőben — Csiszlenko, a szovjet válogatott csatár

Rákosi tevékenykedett, míg Bene, Albert, Farkas jelentette a támadó vonalat. Ezen a találkozón Albert Flórián élete legjobb játékát nyújtotta, együtt emlegették a világ legjobbjaival. Gyors góllal kezdett a magyar csapat; Bene össze-vissza bogozta a védőket és Gilmar tehetetlen volt lövésével szemben. Tostao egyenlített, majd a második 45 percben ült a magyar diadal... Az egyre jobban játékba lendülő Albertékat az angol közönség harsány „Hungary"... „Hungary" csatakiáltással űzte-hajtotta, hiszen úgy vélték, a brazilok vereségével Anglia esetleg egy nagy vetélytárstól szabadul meg. Egészen biztosan számításba jött a magyarokhoz állásuk mellett az 1953-as nagyon emlékezetes Wembley-i 6-3, majd a következő évi budapesti 7-1 is. Szurkolásuknak meg is volt a foganatja. A félidő közepén Gelei labdakidobása után egyetlen brazil sem ért a labdához, amely végül is Farkas jobb lábáról vágódott a brazil kapuba. Albert indította az akciót, jellegzetes ingó mozgásával hozta föl a labdát a magyar térfélről, elegánsan Benét szöktette, az újpesti játékos az előírt módon futott végig a jobb oldalon és ívelt középre, ahol Farkas várakozott és csodálatos kapáslövéssel úgy vágta a labdát Gilmar kapujába, hogy azt alig lehetett szemmel követni. Mészöly 11-esből lőtt gólja szinte ráadás volt, utána a magyar csapat learatta a sikert...

A brazil válogatottban nem tudták a szakvezetők megtalálni a kellő összhangot. Egyik-másik játékos már elérte az öregedés határát, így D. Santos, Bellini, Garrincha, az újoncok pedig még elég tapasztalatlanoknak bizonyultak, ők négy évvel később Mexikóra értek be: Gerson, Tostao, Jairzinho.

Ismét a kapusunk...

A magyar válogatott ezután még legyőzte Bulgáriát és elérte az annyira áhított 8-as mezőnyt. A sors a Szovjetunióval hozta össze, s a 2-1-es vereség szétoszlatta a nagy reményeket és már szinte ismétlésnek és közhelynek számíthat, hogy megint kapushibákra kell hivatkozni. Ez alkalommal Gelei volt a „bűnbak", Grosicshoz és Szentmihályihoz hasonló hibákat vétett, és játékostársai ezt már nem tudták korrigálni. Az első szovjet gólnál egy szögletrúgás után ügyetlenkedett a jobb kapufa tövénél, Csiszlenko bekotorta a labdát, aztán pedig egy jobb oldali beadás szállt el mindenki, így Gelei feje fölött is és Parkujannak csak a fejét kellett odatennie.

A magyar válogatott számára tehát véget ért az angliai VB, mégsem kellett lehajtott fejjel hazautaznia, hiszen véghez vittek egy igazi bravúrt, amelyet, mikor bárki a világbajnokságok történetéről beszél, meg kell említeni...

Még volt egy óriási meglepetése a csoportküzdelmeknek, mégpedig a Koreai NDK feltűnése. Oroszlánkörmeiket már a Chile elleni 1-1-nél megmutogatták a távol-keleti ország futballistái, az olaszok elleni 1-0-ás győzelemmel pedig az érdeklődés középpontjába kerültek. Győzelmük azt jelentette, hogy csoportjukból a Szovjetunió mellett ők jutottak még a nyolc közé, ami óriási sikernek számított. Ezzel szemben az olaszok, amikor hazaérkeztek, a repülőtéren várakozó feldühödött szurkolók nemcsak a szakvezetőket, hanem az addigi kedvenceket is paradicsommal dobálták meg, pedig olyan nevek voltak köztük, mint Albertosi, Fachetti, Bulgarelli, Rivera, Mazzola, Burgnich, Rosato és Salvadore.

A diadaltánc

A szovjet—magyaron kívül a másik három negyeddöntőbeli mérkőzésen a papírforma érvényesült az NSZK, Portugália és Anglia továbbjutásával. A továbbiak előtt még szót kell keríteni Portugália csapatáról, amely igen nagy felkészültséggel és sok kiváló játékossal érkezett Angliába. Egységes volt minden csapatrészében, de különösen a támadósora elégített ki minden igényt az Augusto, Coluna, Torres, Eusebio, Simoes összetételben. És Eusebio volt az igazi sztár. Tőle látta a világ először azt a diadalmas táncot, amelyet egy-egy elért gólja után „rótt" a pályán, majd az oldalvonalak mentén körbefutva. Kedves, megnyerő egyéniség volt pályán, pályán kívül, a VB gólkirálya lett és utána számtalan fotó ábrázolta őt Pelével az alábbi felírással: „A világ két legjobb labdarúgója". Nem érkezett ismeretlenül Angliába, hiszen előtte már elnyerte a France Football aranylabdáját. Amennyit nyújtott, annyit viszont senki nem várt tőle. Minden mérkőzésen remekelt, de különösen a KNDK ellen, amikor négy góljával beállította a francia Fontaine 1958-as „világcsúcsát".

Az elődöntő az NSZK-t a Szovjetunióval, Angliát Portugáliával hozta össze. Helmut Schön és Alf Ramsey csapatai diadalmaskodtak egyaránt 2-1 arányban, ők lettek a finalisták és végül Anglia a nyolcadik labdarúgó-világbajnok. Ez a diadal kétségkívül Ramsey nevéhez fűződik, akinek nem sokkal a világbajnokság után már ez volt a névkártyáján: Sir Alf Ramsey.

Ramsey igazi angol típusú sportember volt. Kitűnő futballista, aki-

Szovjetunió—Magyarország 2-1. Ez volt a szovjet csapat második gólja. Parkujan fejelte, az ekkor elalvó magyar védelem mellett

nek át kellett élnie az 1953. évi Wembley-i kudarcot, amikor az angolok hazai százéves veretlenségi sorozata dőlt meg a magyarok 6-3-as győzelmével. Ramsey kissé halmozta a kudarcokat, hiszen előtte 1950-ben Brazíliában tagja volt annak az angol világbajnoki csapatnak, amelyik talán a VB-k addigi legnagyobb meglepetésére 1-0 arányban kikapott az Egyesült Államoktól. De aztán sok mindenért kárpótolta őt 1966, előtte az, hogy az Ipswich Town-nal ért el szenzáció számba menő klubsikereket és így nem volt véletlen, hogy a szövetség igényt tartott szolgálatára. Ramsey a 4—3—3-as szisztémát választotta, ehhez megkereste és meg is találta a megfelelő játékosokat. A kapuba Bankset, söprögetőnek Jackie Charltont, a középpályára az egymást nagyszerűen kiegészítő Nobby Stilest és Bobby Moore-t, a csatársorba pedig olyan futballistákat, mint Bobby Charlton, Peters, Ball, Hurst, Hunt.

Csak hosszabbítás után

Az Anglia—NSZK döntőt méltán nevezték a VB-k eddigi legizgalmasabb vetélkedésének. Csak hosszabbítás után dőlt el, hogy ki nyeri a Rimet Kupát, az angolok sikerének jogosságát azonban még máig is vitatják, főként a nyugatnémetek, hiszen szerintük volt egy olyan góljuk, amely a lécről a vonalon túlra csapódott és amelyet a játékvezető nem látott meg. Mint minden zaj, ez is elcsitult, a futballvilág méltán ünnepelte az angol válogatottat, amely elérte dédelgetett vágyát és a futball templomában, Wembleyben átvehette a világbajnoki aranyérmet.

Az angliai világbajnokságon Eusebio mellett még mások is magukra vonták a nemzetközi szakvilág figyelmét, ezek közé tartozott Franz Beckenbauer is. Eusebio ismert volt némileg Angliában, Beckenbauerről nem sokat tudtak. Húszéves volt ekkor, de úgy játszott, mint akinek már évtizedes nemzetközi tapasztalat van a háta mögött. Kitűnt atlétikusságával, virtuóz és elegáns technikájával és nagyszerű taktikai érettségével. Az igazi szakemberek már első fellépésétől rajta tartották szemüket és ahogy ezután az évek során emelkedett nimbusza, büszkélkedve emlegették: ők már az első pillanatban felfedezték a „gyémántot".

Az angliai világbajnokság is rengeteg új szakmai tapasztalatot hozott, ismét bebizonyosodott, hogy csak megfelelő fizikai erőnléttel, gyorsasággal, küzdenitudással lehet helytállni a világ legjobbjainak versengésében, nem elég a múltból élni... Mint ahogy a brazilok is gondolták, akik a két világbajnoki aranyéremmel a tarsolyukban érkeztek Angliába, arra gondolva, hogy a harmadik majd csak úgy az ölükbe hull. Nos, nem ez történt, de javukra írandó, hogy tanultak belőle, amit jól megmutat a következő, az 1970-es mexikói világverseny.

A VIII. VB győztesének gárdája. Álló sor balról: Shepardson edző, Stiles, Hunt, Banks, J. Charlton, Cohen, Wilson, Ramsey menedzser. Ül: Peters, Hurst, Moore (a Rimet Kupával) Ball, B. Charlton

Anglia—Argentína 1-0. Kreitlen (NSZK) játékvezető az argentin Rattint (balról) kiállítja

IX. 1970, Mexikó: Brazíliáé a Rimet Kupa

A IX. labdarúgó-világbajnokság 16 csapata — amely 70 ország selejtezőbeli vetélkedéséből került ki — a távoli Mexikóban versenyzett, eléggé nehéz klimatikus viszonyok között és ezt főleg az európaiak viselték el nagy önmegtartóztatással. A tengerszínt feletti nagy magasság különösen Mexikó-városban éreztette hatását, és amikor mindenki az árnyékot kereste, déli 12 órakor kezdődtek a mérkőzések az Azték-stadionban, Guadalajarában, Pueblában vagy éppen Tolucában. A kezdéshez felállt csapatoknak nem volt árnyékuk, olyan merőlegesen tűzött a nap.

A magyar válogatott sajnos — 1930 és 1950 után — most saját hibájából hiányzott a 16-os döntőből, a mexikói vetélkedőből, mivel elbukott a selejtezőn. Pedig minden jól kezdődött: Csehszlovákia ellen 2-0, Írország ellen 2-1 (Dublinban), éppen ezért villámcsapásként hatott a dánoktól Koppenhágában elszenvedett 3-2-es vereség. Ez a 90 perc a két nagyon fontos pont elvesztésén kívül még azért is emlékezetes, mivel itt sérült meg Albert Flórián olyannyira, hogy addigi sikeres pályafutása tulajdonképpen befejeződött, a dán kapussal Engedahlal való összecsapása után. Gyógyulása után Albertnek még voltak jó mérkőzései, a válogatottban is szerepelt, kivételes tudásáról még ismét bizonyságot adott, igazi, régi énjét azonban már nem tudta visszanyerni, lassan-lassan eltűnt, előbb a nemzetközi, majd a hazai labdarúgóéletből. Pedig legalább még öt évig „kiindulópontja" lehetett volna a mindenkori szövetségi kapitányoknak.

Visszatérve a selejtezőre, helyre lehetett volna hozni még mindent idejében, például Prágában is, ahol már 3-1-re vezetett a magyar csapat és elsősorban

az elhamarkodott cserék miatt kellett megelégedni az egy ponttal.

Végül is semleges pályán újabb mérkőzést kellett játszani a magyar és csehszlovák válogatottnak, északi szomszédaink 4-1-re nyertek, s azóta ennek a francia városnak a neve fekete betűkkel szerepel a magyar labdarúgás évkönyveiben. Tulajdonképpen itt kezdődött az igen hosszú ideig tartó hullámvölgy.

A mexikói 16-os döntőben volt néhány igazán nagy csapat, de valahogy kevésbé volt kiegyensúlyozott a mezőny, mint az előbbi világbajnokságokon. Az első csoportban a Szovjetunió képviselte a legkomolyabb erőt, Belgium ekkor még közel sem volt olyan jó, mint egy-két év múlva, Mexikó és El Salvador pedig amolyan közép-amerikai szintet ütött meg. Talán a második csoportban voltak a legjobbak: Uruguay, Olaszország és Svédország — Izrael a negyedik. Az igazán nagy csemegét a Guadalajarában lejátszott mérkőzések jelentették, hiszen itt Anglia, Románia, Csehszlovákia és Brazília vívott igen színvonalas, küzdelmes mérkőzéseket. A negyedik csoportban az NSZK emelkedett ki magasan a résztvevők közül, a szenzációt — amint ez később kiderült —, Peru jelentette, Bulgária és Marokkó csak itt-ott vétette magát észre. A fentieknek megfelelően alakult ki a legjobb nyolc csapat is, amelyek között sor került egy újabb NSZK—Anglia mérkőzésre, mintegy az 1966. évi döntő visszavágójára. S

a nyugatnémetek valóban vissza is vágtak,

a rendes játékidő most sem döntött a két csapat között, a hosszabbítás után Helmut Schön együttese nyert 3-2-re.

A csoportmérkőzésekre visszatérve érdemes egy kicsit Guadalajaranál időzni. Ez a város Jalisco állam központja, ahol talán még jobban imádják a futballt, mint bárhol Mexikóban. Igazi népünnepélyt jelentett itt a harmadik csoport mérkőzéssorozata és a stadiont ismételten megtöltő nézők nem is csalódtak. A kedvencek érthetően a brazilok voltak, akiknek szinte kordont kellett vonniuk szálláshelyük köré, hogy terveiknek megfelelően élhessenek, készülhessenek a mérkőzésekre. És hiába volt a szinte hermetikus elzárásuk, a rajongók azért mindig megtalálták a lehetőséget, hogy legalább egy kicsit is Peléék közelébe kerüljenek. Különösen a lányok látogatták volna szívesen az ébenfekete brazil fiúkat, legjobb esetben azonban meg kellett elégedniük az autogramokkal. Na, meg azzal, hogy időnként brazil zenét hallhattak, hiszen a szálloda hatalmas erkélyén állandóan volt 8—10 brazil játékos, akik minden kezük ügyébe eső eszközzel vérforraló hangversenyt rögtönöztek.

Élményt jelentett a brazilok edzése is,

amelynek pillanatok alatt híre ment és így azok, akiknek nem jutott belépőjegy a stadionba, itt kárpótolhatták magukat a brazil futballisták csodálásával. Hihetetlen volt a katonai fegyelem, amelyről elsősorban, szinte a kormány által kinevezett Claudio Pecego Coutinho gondoskodott. Ő egyenesen a hadseregtől került a futballistákhoz, elsősorban azzal a célzattal, hogy az 1966-ban Angliában eléggé szétesett brazil válogatott most egészen más képet mutasson a szurkolók és a szakemberek előtt is. Erre azonban közbe rájöttek a válogatott vezetői is, köztük a jónevű újságíró Saldanha. Ő vitte végbe azokat a személyi változtatásokat, amelyekre okvetlenül szükség volt a megújhodás érdekében, de amit előtte

Talán e cikk végére kellett volna tenni ezt a képet, amelyen Pelé a szurkolók vállán távozik Brazília 3-ik győzelme után, de azért tettük ide, hogy már a cikk elején mutassuk be a hatalmas Azték-stadiont

NSZK—Anglia 3-2 — negyeddöntő, hosszabbítás után, Mullery lövését Maier nem tudja védeni

senki nem mert megtenni. Saldanha minden akadályt elgördített az új, nagy válogatott útjából, végül azonban mégsem ő utazott csapatával Mexikóba.

Összetűzése támadt Pelével

és ebbe ő bukott bele. A közvélemény az 1958-as és 1962-es világbajnok csapat balszélsőjét Zagalot követelte — és meg is kapta. A guadalajarai napok sok tapasztalatot hoztak a külföldi szakembereknek is, így elsősorban azt, hogy ha a bohém természetű és a labdát mindenkor, mindenáron birtokolni akaró brazil játékosokkal el lehetett érni a nagyszerű fejlődést, akkor ez nem lehetetlen Európában, de más kontinensen sem.

Az olasz Gianni Rivera négy VB 16-os döntőjében szerepelt: 1962, 66, 70, 74 . . .

A guadalajarai mérkőzések közül elsősorban a Brazília—Csehszlovákia találkozó emelkedett ki, színvonalával, iramával és sok-sok látványosságával. A csehszlovákok meglepően jól tartották magukat, sőt a vezető gólt is ők szerezték meg a jobbszélső Petras révén. A mindjobban gördülő brazil rohamoknak azonban Dobiasék hamarosan nem tudtak ellenállni. A kiegyenlítést Rivelino szerezte meg, majd még az első 45 percben volt egy olyan esemény, amely mindenki számára emlékezetes marad, aki látta a helyszínen vagy éppen a televízió képernyőjén. A csehszlovák kapus, Viktor játszadozott a labdával, majd jó 6—8 métert kijőve kapujából rúgta a labdát csaknem a félpályán túlra. Aztán, mint aki jól végezte dolgát, megfordult és cammogott kapuja felé. Észrevette ezt Pelé és amikor a labda földet ért, amolyan „dropkiból" célozta meg a csehszlovák kaput... A nézők lélegzetfojtva figyelték a labda útját, a játékkal ismét szembekerült Viktor is — mást már nem tehetett — és csak néhány centiméter hiányzott ahhoz, hogy a bal kapufánál ne a hálóba, hanem mellé menjen a lövés. A brazilok vezetését jelentő második gól sem volt mindennapi élmény, ez is Pelé nevéhez fűződik. Teljes lendülettel futott az ellenfél kapujára, magasban jött feléje a labda, felugrott,

mellel megadásra kényszerítette és mielőtt földet ért volna, kapásból vágta

a tehetetlen Viktor hálójába. Jó néhány olyan akció és látványos megoldás volt még ezen a felejthetetlen mérkőzésen, amelyet egy életen át nem sokat lát az ember, dehát persze nincs hely mélyebb felelevenítésükre, elemzésükre.

A brazil—angol mérkőzésen (1-0) sokáig úgy tűnt, hogy az angolok legalább egy pontot szereznek, nem így gondolta azonban ezt az egyik új sztár, az atlétatermetű jobbszélső Jairzinho, s megszerezte a győztes gólt. A románok elleni 3-2 után a brazilok 100 százalékos eredménnyel, azaz a három mérkőzésből szerzett 6 ponttal érték el a negyeddöntőt Olaszország, Mexikó, Peru, az NSZK, Anglia, Uruguay és a Szovjetunió társaságában. Itt Peléék Peruval kerültek szembe és ezen a mérkőzésen inkább az ellenfél érdemelte ki a nagy elismerést helytállásával, azzal, hogy méltó ellenfele tudott lenni a harmadik világbajnokságra törő brazil csapatnak. Bár a perui teljesítmény is kissé brazil sikernek számított, hiszen őket is egy nagy hírű brazil játékos Didi készítette fel a világbajnoki mérkőzésekre. A történeti hűség kedvéért meg kell említeni, hogy ebben a perui csapatban olyan játékosok voltak, akik a világ bármelyik válogatottjában helyet kaphattak volna, akár a brazil együttesben is. Így például a védő Chumpitaz, a középpályás Mifflin (ő pillanatnyilag a New York-i Cosmos játékosa), Cubillas, Baylon, Sotil vagy éppen a Jairzinhohoz megszólalásig hasonlító és szinte azonos képességeket felvonultató balszélső, Gallardo.

Olaszország könnyedén intézte el Mexikót (4-1), az NSZK—Anglia mérkőzésről már szó esett, s az Uruguay—Szovjetunió találkozó is csak hosszabbítással dőlt el, a 119. percben fejelte Esparrago a délamerikaiak győzelmét jelentő gólját. Hideg zuhanyként érte ez a szovjet válogatottat, hiszen szinte a legutolsó pillanatban kellett feladni további reményeiket.

Nagyszerű mérkőzéseket hoztak az elődöntők is,

különösen az Olaszország—NSZK mérkőzés. Itt sem volt elég a rendes játékidő, a mindvégig váltakozó, hihetetlenül izgalmas küzdelemben végül is némi szerencsével az olaszok kerekedtek felül, ez némi gyógyírt jelentett számukra a négy évvel előbbi kudarcért, paradicsomdobálásért... Itt az utolsó gól kívánkozik megemlítésre, amikor a 111. percben 3-3-as eredmény után a sokat szapult Rivera döntötte el a továbbjutás sorsát. A bal oldalra kikeveredett Boninsegna rúgta be a labdát, Rivera lekezelte, még a sarkot is megnézte és úgy juttatta Maier hálójába. A mexikói Yamasakinak a mérkőzés végét jelző hármas füttyjele után a 22 játékos mintegy vezényszóra terült

Brazília — harmadszor. Balról: Carlos Alberto. Brito, Gerson, Piazza, Evaraldo, Tostao, Clodoaldo, Rivelino, Pelé, Jairzinho, Felix

el a zöld gyepen, hogy legalább egy kicsit kifújja magát az öldöklő küzdelem után. Brazília valamivel könynyebben birkózott meg ellenfelével, bár az Uruguay elleni mérkőzése a 75. percig 1-1-re állt. Végül is Jairzinho és Rivelino nyugtatta meg a kedélyeket.

A támadójáték fesztiválját

hozta a Brazília—Olaszország döntő. A futball ünnepe volt ez a 90 perc. Aki látta, soha nem felejtheti el, örök élményben részesült. A brazil válogatott játékrendje a 4—3—3-ról a játék alakulásának megfelelően módosult 4—2—4-re, mindig a legjobb pillanatban, úgyhogy az ellenfél fel sem ocsúdhatott és máris megint rejtéllyel állott szemben. Az első félidő úgy ahogy még kiegyensúlyozott volt, ezt mutatta az 1-1 is, de aztán jöttek a brazilok góljai: Gerson, Jairzinho, majd végül is a jobbhátvéd Carlos Alberto szerezték. Az utolsónál Clodoaldo játszotta át a védőket, Pelét ugratta ki, ő a nagy iramban feltörő Carlos elé gurított. A brazil válogatott kapitánya nagy erejű, kitűnően helyezett lövéssel állította be a végeredményt. Ez Brazília harmadik világbajnokságát jelentette, végleg elnyerte a Rimet Kupát, méltán mondhatták kontinensekszerte a brazil válogatottra „Tricampeao".

A győzelem pillanatában egész Brazília transzba került: a Rimet Kupa végleg Braziliáé. Ekkor jelentette ki Joao Havelange, a brazil sportszövetség (CBD) akkori elnöke, a mai FIFA-elnök, hogy a világbajnokságba befektetett munkának, anyagi áldozatoknak meg kellett legyen az eredményük, mert mint leszögezte „számoltunk ezzel a diadallal a felkészülés első napjától — a hazautazásig".

Rio de Janeiro ezen a napon a feje tetején állt. Több mint kétmillióan örvendeztek, táncoltak az utcákon, az izgalmak annyira magukkal ragadták például a televízió képernyője előtt ülőket, hogy közülük sokan szívrohamot kaptak. Az örjöngésnek csak Rióban hat halálos áldozata volt. A brazil ünneplés még sokáig tartott.

NSZK—Bulgária 5-2. Kolev gólja, Maier kétségbeesetten néz a labda után

BUDAPESTI BÚTORIPARI VÁLLALAT

MIRJAM kárpitos garnitúra kényelem a szobában. A kanapé összecsukott állapotban a fotelokkal együtt kényelmes ülőgarnitúra, kinyitva franciaágy.

Kapható az ország összes DOMUS Áruházában és a VARIA MINTABOLTBAN (Budapest VII., Rózsa Ferenc u. 6.)

X. 1974, Német SZK

Az NSZK másodszor

A X. világbajnokságot a Német Szövetségi Köztársaság rendezte, nagyszerűen előkészített stadionokban Hamburgban, Frankfurtban, Nyugat-Berlinben, Dortmundban, Hannoverben, Düsseldorfban, Gelsenkirchenben és Münchenben. Mindenki megelégedésére. A szervezés is kitűnően sikerült, mint később kiderült, a biztonságra nagyobb súlyt helyeztek a szervezők, mint kellett volna — elsősorban az 1972. évi müncheni olimpia eseményeiből kiindulva — ezért az esemény nem lehetett igazán a sport nagy ünnepe, kárpótolt azonban mindenkit a nagyon látványos és hangulatos nyitó és záróünnepség. A programban mindössze egy csúszás volt, a hatalmas vihar és eső miatt az NSZK—Lengyelország találkozót félórás késéssel kezdték.

Elégedettek lehettek a házigazdák a VB anyagi mérlegével is, hiszen a statisztikákba 1 818 218 fizető néző került, az összbevétel a televíziós jogdíjakkal együtt kb.

74 millió nyugatnémet márkát tett ki.

Az NSZK-beli világbajnokság színvonala kissé elmaradt a várttól, ehhez hozzájárult az is, hogy igen gyenge képességű csapatok is kiharcolták a részvételt, mint például Afrika képviseletében Zaire, az észak-közép-amerikai és Karib térségről pedig Haiti válogatottja. Ennek a két együttesnek egy-egy pont erejére sem tellett tudásából.

A 16-os mezőnyből kiemelkedett a világbajnokságot nyert NSZK válogatottja, amely 7 mérkőzésből 6-ot megnyert, egyet veszített el 13-4-es gólkülönbséggel fejezte be világbajnoki szereplését az első helyen. Hollandia mérlege is kitűnő: 7 mérkőzés, 5 győzelem, 1 döntetlen, 1 vereség, 15-3 és világbajnoki ezüstérem, míg a bronzérmes Lengyelország: 7 mérkőzés, 6 győzelem, 1 vereség 16:5. Zairehez és Haitihoz hasonlóan kis képességet árult el Ausztrália válogatottja is, bár javukra írandó, hogy volt egy döntetlenük, (Chile 0-0) a három ország azonban mindössze két gólt lőtt és 33-as kapott a 9 mérkőzésen.

Megfelelőnek bizonyult a játékvezetés, sehol nem fordultak elő különösebb incidensek, ennek ellenére 70 sárga lapot kellett kiosztaniok a bíróknak és öt játékost véglegesen kiállítani.

A 38 mérkőzésen összesen 97 gól született, ami 2,55 átlagnak felel meg, ez csökkenést jelent 1962 és 1966-hoz: 2,78, valamint 1970-hez: 2,96. Ebből a gólmennyiségből 21-et fejesből értek el a játékosok. Az összegezéshez talán még annyit, hogy a X. VB-n összesen **nyolc 11-est ítéltek, ebből kettőt a lengyel kapus Tomaszewski kivédett,** mégpedig a svéd Tapper és a nyugatnémet Höness büntetőjét. A hat értékesített büntetőrúgásból Neeskens hármat szerzett, a holland játékos kettőt rúgott Bulgáriának és egyet az NSZK-nak, a lengyel Deyna Jugoszlávia, Höness Svédország, Breitner pedig Hollandia ellen nem hibázott.

A X. VB-n megint nem volt ott a magyar labdarúgó-válogatott. Ismét gyengének bizonyult az európai selejtező első csoportjában. Esélyei pedig voltak, a végkifejlődés azonban rosszul sikerült. A Népstadionban Svédország ellen győzni kellett volna és akkor magyar válogatott ismét VB-döntős. A 76. percig örülhettek is a nézők, hiszen az eredményhirdető táblán 3-2-es magyar vezetés szerepelt. A nagy lendületben és igyekezetben azonban a hórihorgas Edström felügyeletével megbízott Vidáts megfeledkezett magáról, otthagyta a svéd csatárt, akinek azután egy pillanat elég volt, hogy a magasan érkező beadást a magyar kapuba fejelje. Végezetül ebben a csoportban Svédországnak, Ausztriának és Magyarországnak egyaránt 8—8 pontja volt, köztük a gólkülönbség határozta meg a sorrendet, a magyar csapaté volt a legrosszabb. A Svédország—Ausztria újrajászott mérkőzésen a skandinávok 2-1-re nyertek, kiharcolták a nyugat-németországi repülőjegyet. Nem volt egyébként minden rendben a selejtezők körül. Az európai IX. csoportban a Szovjetunió végzett az élen, de még egy mérkőzése volt hátra, oda-vissza alapon Chilével. Csak egy mérkőzésre került sor, Moszkvában 0-0 volt az eredmény, a visszavágóra Chilébe nem utazott el a szovjet csapat, hiszen abban az időben ebben

Ők védik most a VB-t. Balról: Beckenbauer, Maier, Schwarzenbeck, Bonhof, Hölzenbein, Grabowski, G. Müller, Overath, Vogts, Breitner, Höness

A második helyezett Hollandia. Áll balról: Jongbloed, Rijsbergen, Haan, Neeskens, Krol, Sourbier. Guggol: Rep, Cruyff, Rensenbrink, Jansen, Van Haneghen

a dél-amerikai fővárosban már terror uralkodott, a stadiont börtönné változtatta a junta.

A nézők fizettek rá a FIFA-nak erre a „diplomáciájára", hiszen a kitűnő szovjet együttes helyett a gyenge Chilét kapták...

A mérkőzések eredményein kívül is sok érdekessége volt a X. VB-nek. Az NSZK válogatottja ugyan valóra váltotta az álmokat, 1954 után ismét nyugatnémet sikernek tapsolhattak a rajongók, de ez közel sem ment olyan könnyen, mint ahogy azt el-

Jürgen Sparwasser. Az ő góljával verte az NDK 1-0-ra az NSZK-t

várták. Akadtak zökkenők a nyugatnémet csapat életében. És ez akkor mutatkozott meg, amikor az eléggé gyenge rajt után — már ami a játékot illeti — Chile 1-0, Ausztrália 3-0 — vereség következett az NDK-tól. Ekkor felszabadultak az addig gúzsban tartott kedélyek, mindenki mindenkit okolt, hiszen a remények veszendőbe menni látszottak. A malentei edzőtáborban valóságos forradalom tört ki a játékosok között és meglepetésre a vezér az a Franz Beckenbauer volt, akit addig mindenki példaképnek tartott. Ő volt a szószóló,

börtönnek nevezte a táborozást, keménynek és kegyetlennek az edzéseket,

úgyhogy az eddig, szinte „atyjának" vélt Helmut Schön szövetségi kapitány csak úgy kapkodta a fejét a csodálkozástól. Beckenbauer mellé teljes mellszélességgel odaállt Breitner és Netzer is. Az utóbbi például azt mondta: „Aki azt hiszi, hogy huszonkét fiatalembert hetekig bezárva tarthat, az egy idióta". De Beckenbauernek is volt egy kemény megjegyzése: „Ha továbbra is ugyanazokat az arcokat láthatom magam körül, mint eddig, azt hiszem belebolondulok..." És ezzel nem is ért még véget minden. A nagyobb prémiumért is harcba szálltak a játékosok, mégpedig egyöntetűen. És eredményesen, hiszen az eredetileg 30 000 márkás, a világbajnokságért ígért összeget 70 000 márkára srófolták fel. Minden a feje tetejére állt, kétségbe volt esve valamennyi vezető, az újságok egyáltalán nem tartották titokban a palotaforradalmat, és bizony válságosra fordult a helyzet. Helmut Schön azonban mint oly sokszor, most is megtalálta a megoldás kulcsát: egyik nyugalmasabb éjszakán szobájában kereste fel Beckenbauert és már csaknem kukorékolt a kakas, amikor elváltak egymástól. Egycsapásra minden rendbejött. Beckenbauer ismét vezére lett csapatának a pályán, amit Schön kigondolt, azt ő megvalósította játékostársaival. A folytatásban azután már nem is volt különösebb baj, az NSZK válogatottja megingás nélkül haladt a dobogó legfelső fokára vezető úton.

Érdekes, hogy a szereplésével ugyancsak nagy szenzációt okozó

hollandoknál sem volt minden rendben

a VB rajtja előtt. Itt is sztrájk volt kialakulóban amiatt, hogy dr. František Fadrhoncot bízták meg a szövetségi kapitányi tisztséggel, őt nem szerették a játékosok. Tiltakozásukra a szövetség módosította döntését, a Barcelonánál edzősködő Rinus Michels kapta a feladatot a világbajnoki csapat kialakítására, s felkészítésére. Nehéz dolga volt, hiszen ingáznia kellett Barcelona és Amszterdam között és lényegében csak május 22. után tudta igazán kezébe venni a karmesteri pálcát. A csapategység kialakításán kívül még arra is tellett erejéből, hogy elcsitítsa az ellentétet az Ajax és a Feyenoord játékosai között. Szerencséjére volt egy nagyszerű segítőtársa, Cruyff. Amit Michels irodájában megtervezett, Cruyff végrehajtotta a pályán. A hollandoknál is voltak pénzügyi kívánalmaik a játékosoknak, sikerült idejében elfojtani, persze egy kis „emeléssel"...

Óriási feltűnést keltett az NSZK-ban Lengyelország szereplése. Semmi mellékzöngéi nem voltak a lengyel csapat világbajnoki részvételének, minden úgy ment, mint a karikacsapás és ez elsősorban a nagyszerű szakember, Kazimierz Górski érdeme. Az 1921-ben született, az egykori Legia Varsó játékos 1971-től került a lengyel válogatott élére és sikerek jelezték az útját. Az első nagy eredménynek a müncheni olimpia labdarúgótornájának a megnyerése volt — éppen a magyar csapattal szemben —, aztán szinte ezt is túlszárnyalta a VB-selejtezőben való szereplés. Angliát ütötték el a továbbjutástól. S nem volt megállj! Az NSZK-ban a 4. csoportban mind a hat pontot megszerezte Górski csapata, mégpedig kitűnő mérkőzéseken Argentínával, Olaszországgal és Haitival szemben. A többi csoportokban első helyen végzett együttesek egyikének sem sikerült hat ponttal továbbmenniök, hiszen az NDK 5, Jugoszlávia 4, s Hollandia 5 pontot szerzett a három-három elécsatározáson.

Ezt a három válogatottat kell elsősorban kiemelni az NSZK-beli X. világbajnokságról, utánuk talán Brazíliát, Svédországot és az NDK-t lehet egy csoportba venni, mivel a héttől—tizenharmadik helyig nagyjából azonos volt a részt vevő válogatottak ereje, eléggé kevés különbséget lehetett tenni köztük.

A négy csoportküzdelem után A és B csoportban küzdött tovább a feljebb került nyolc együttes, a 6—6 ponttal élen végzett Hollandia és az NSZK játszotta azután a döntőt, a második helyezettek: Brazília és Lengyelország a bronzéremért küzdöttek. A lengyelek a brazilokat is megverték (1-0) és nagy küzdelemben az NSZK-nak is sikerült kétvállra fektetnie Hollandiát, így ha eléggé nagy „vajúdás" után is, de megszületett számukra a világbajnoki aranyérem. A VB némi keresztmetszetét jelentheti egyes mérkőzéseken történt érdekesség:

NSZK—Chile 1-0. A csatárok tehetetlenségét megúnó és fölfutó Breitner lőtte a nyugatnémet csapat gólját. A közönség végig tüntetett a chileiek ellen.

NDK—NSZK 1-0. Érdekes taktikai harc volt és ebben Georg Buschner bizonyult jobbnak. Azzal küldte játékosait a pályára, hogy minden valószínűség szerint Sparwassernek Schwarzenbeck, Irmschernek pedig Breitner lesz a szigorú őrzője, akik utána meennek a gondjaikra bízott játékosnak. Eközben tehát „űr" támadhat Schön csapatának védelmében, ezt kell gyors ellentámadásokkal kihasználni. Buschner taktikája szó szerint bevált, hiszen a győztes gól is így született. Lauck szöktette a Vogts és Beckenbauer között kiugró Sparwassert, a nagyszerű csatár lefutott mindenkit és Maier tehetetlen volt.

Brazília—Jugoszlávia 0-0. Óriási csalódást jelentett a nézőknek a délamerikai csapat játéka, inkább csak védekeztek, a mezőny közepén tartogatták a labdát, lassan szőtt, sok adogatásos támadásaikkal pedig nem sokra mentek. A jugoszláv Oblak volt a mezőny legjobbja, a braziloktól a sziklaszilárd Pereira tűnt ki.

Jugoszlávia—Zaire 9-0. Ehhez hasonló eredményt világbajnoki döntőben csak Magyarország ért még el 1954-ben, Dél-Korea hasonló arányú legyőzésével.

Hollandia—Uruguay 2-0. A magyar Palotai Károly vezette a találkozót. Az uruguayiaknak nem volt különösebb ellenszerük, csak a durvaság. Palotai három sárga lapot is kiosztott a dél-amerikaiaknak, Castillot pedig kiállította.

Olaszország—Haiti 3-1. A VB egyik szenzációjának számított, hogy egy karibi játékos törte meg az olasz válogatott kapusának Zoffnak 1143 percen át tartó „sérthetetlenségét", azaz csaknem 13 mérkőzésen volt hálója érintetlen.

NSZK—Svédország 4-2. A hihetetlenül nehéz talajon óriási izgalmak között szerezte meg csak a győzelmet az NSZK. A magyar szemtanúk itt mondták ki először, hogy a válogatottunkat a VB-től búcsúztató Edström nemcsak fejelni, hanem már játszani is tud...

Lengyelország—Brazília 1-0. A lengyel csapat, ha lehet még jobban a nézők szívébe lopta magát a háromszoros világbajnok legyőzésével. Érdekes módon esett a sorsdöntő gól. A 76. percben a feltörő Francisco Marinho elveszítette a labdát, Latot szöktették, aki szinte a félpályáról indulva mindenkit lefutott és Leao nem tehetett mást, búsan vette ki a labdát a hálóból.

NSZK—Hollandia 2-1. A 8000 holландi szurkoló elveszett a nagy nyugatnémet tömegben, így biztatásukkal nem sokra mentek. Kitűnő időben, változatos, nagy volt a küzdelem, ezernyi izgalommal. Már az első percben Vogts Cruyffot faultolta, a 11-est Neeskens értékesítette. Hasonló módon érte el egyenlítő gólját a nyugatnémet válogatott, Jansen volt a vétkes Bonhoffal szemben és Breitner az ítéletvégrehajtó. A 43. percben született az „aranyérmes gól", Müller kapta a labdát a védők gyűrűjében, a tőle megszokott mozdulattal rázta le az őrzőket és Jongbloed már nem tudott segíteni... Ez volt a félidő eredménye és maradt a mérkőzés végét jelző füttyszóig.

A szenzációsan szerepelt lengyel válogatott négy tagja: Gorgon, Domarski, Tomaszewski és elöl a sikerek kovácsa, Kazimierz Górski szövetségi kapitány

Ez is olyan kimaradt helyzet volt, amiért a magyar válogatott nem utazhatott az NSZK-ba... Bene elől tisztáz Larsson, a svéd kapus a 3-3-as magyar—svéd selejtezőn

VB-adattár

1930: Uruguay

Július 7-én sorsoltak Montevideóban. Mivel 13 résztvevő jelentkezett, egy négyes és három hármas csoportba osztották a jelentkezőket. A csoportgyőztesek küzdöttek tovább, kiesési rendszerben. A 13-as döntő részletes eredményei.

Csoportmérkőzések

A-csoport, július 13—22., Montevideo: Argentína—Franciaország 1-0, Argentína—Chile 3-1, Mexikó—Chile 0-3, Argentína—Mexikó 6-3, Franciaország—Mexikó 4-1, Franciaország—Chile 0-1.

1. Argentína	3	3	0	0	10-4	6
2. Chile	3	2	0	1	5-3	4
3. Franciaország	3	1	0	2	4-3	2
4. Mexikó	3	0	0	3	4-13	0

B-csoport, július 13—22., Montevideo:

Jugoszlávia—Brazília 2-1, Jugoszlávia—Bolívia 4-0, Bolívia—Brazília 0-4.

1. Jugoszlávia	2	2	0	0	6-1	4
2. Brazília	2	1	0	1	5-2	2
3. Bolívia	2	0	0	2	0-8	0

C-csoport, július 13—22., Montevideo:

Uruguay—Románia 4-0, Uruguay—Peru 1-0, Románia—Peru 3-1.

1. Uruguay	2	2	0	0	5-0	4
2. Románia	2	1	0	1	3-5	2
3. Peru	2	0	0	2	1-4	0

D-csoport, július 13—22., Montevideo:

Egyesült Államok—Paraguay 3-0, Egyesült Államok—Belgium 3—0, Paraguay—Belgium 1-0.

1. Egy. Államok	2	2	0	0	6-0	4
2. Paraguay	2	1	0	1	1-3	2
3. Belgium	2	0	0	2	0-4	0

Valamennyi csoportból az első helyezett jutott tovább.

Elődöntő: Július 26., Mondevideo: Argentína—Egyesült Államok 6-1. Július 27., Montevideo: Uruguay—Jugoszlávia 6-1.

A harmadik helyen Jugoszlávia és az Egyesült Államok tulajdonképpen holtversenyben végzett, a döntőbíróság azonban mérlegelte eredményeiket, és úgy találta, hogy Jugoszlávia méltóbb a harmadik helyre, s ezért őt jelentette ki a bronzérem tulajdonosának.

Döntő. Július 30., Montevideo, 120 000 néző: Uruguay—Argentína 4-2 (1-2). V.: Langenus (Belgium), G.: Dorado 13. p., Cea 58. p., Iriarte 67. p., Castro 89. p., ill. Peucelle 20. p., Stabile 40. p. Uruguay: Ballesteros — Nasazzi, Mascheroni — Andrade, Fernandez, Gestido — Dorado, Scarone, Castro, Cea, Iriarte.

Világbajnok: Uruguay, II.: Argentína, III.: Jugoszlávia, IV.: Egyesült Államok.

Az I. világbajnokság gólkirálya: Guillermo Stabile (A) 8 gól.

Az I. világbajnokság hőse: Jose Leandro Andrade (Uruguay).

Az I. világbajnokság válogatottja: Thepot (F) — Nasazzi (U), Paternoster (A) — Andrade (U), Monti (A), Evaristo (A) — Peucelle (A), Scarone (U), Stabile (A), Cea (U), Iriarte (U).

Összesítés: 18 mérkőzés, 70 gól, 3,88 átlag 547 308 néző.

A kupa leírása: Abel Lafleur francia szobrász alkotása. Győzelmet megszemélyesítő aranyszobor, amely nyocszögletű serleget emel a magasba. Mérete: 30 centiméter magas 4 kg súlyú, elkészítéséhez 1800 gramm aranyat használtak fel és 50 000 francia frankba került. (1930-as értékben.)

1934: Olaszország

A selejtezőmérkőzések az érdekelt országokban oda-vissza rendszerben kerültek sorra. A 16-os döntő mérkőzései Olaszország különböző nagyvárosaiban játszódtak le 1934. május 27. és június 10. között.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése és végredeménye: 32 jelentkező, 27 résztvevő.

1. csoport. Továbbjutott: Mexikó. Kuba—Haiti 3-1, 1-1, 6-0, Mexikó—Kuba 3-1, 3-0, 2-1. 1934. május 24-én Rómában minősítő mérkőzést kellett játszani a továbbjutásért, Mexikónak az Egyesült Államokkal. Egyesült Államok—Mexikó 4:0, Továbbment: Egyesült Államok.

2. csoport. Továbbjutott Brazília játék nélkül. Peru vl. (visszalépett).

3. csoport. Továbbjutott: Argentína játék nélkül. Chile vl.

4. csoport. Továbbjutott: Egyiptom. Egyiptom—Palesztina 7-1, 4-1.

5. csoport. Továbbjutott: Svédország. Svédország—Észtország 6-2, Svédország—Litvánia 2-0.

6. csoport. Továbbjutott: Spanyolország. Spanyolország—Portugália 9-0, 2-1.

7. csoport. Továbbjutott: Olaszország. Olaszország—Görögország 4-0, a visszavágót nem játszották le.

8. csoport. Továbbjutott: Ausztria és Magyarország. Magyarország—Bulgária 4-1, 4-1, Ausztria—Bulgária 6-1.

9. csoport. Továbbjutott: Csehszlovákia. Csehszlovákia—Lengyelország 2-1, Lengyelország a visszavágótól visszalépett.

10. csoport. Továbbjutott: Románia és Svájc, Jugoszlávia—Svájc 2-2, Románia—Jugoszlávia 2-1, Svájc—Románia 2-2, a mérkőzést Barátky (R) jogtalan szereplése miatt Svájc javára írták.

11. csoport. Továbbjutott: Hollandia és Belgium. Belgium—Írország 4-4, Hollandia—Belgium 4-2, Hollandia—Írország 5-2.

12. csoport. Továbbjutott: Franciaország és Németország. Németország—Luxemburg 9-1, Franciaország—Luxemburg 6-1.

A 16-os döntő részletes eredményei.

A 8. a 10. a 11. és a 12. csoportból kétkét csapat jutott a 16-os döntőbe, a többi csoportból egy-egy csapat. A rendező Olaszországnak is selejtezőt kellett játszani. A döntő 16-os mezőnye egyenes kieséses rendszerben játszott.

I. forduló. Május 27. Bologna: Svédország—Argentína 3-2, Róma: Olaszország—Egyesült Államok 7-1, Milánó: Svájc—Hollandia 3-2, Nápoly: Magyarország—Egyiptom 4-2, Genova: Spanyolország—Brazília 3-1, Trieszt: Csehszlovákia—Románia 2-1, Firenze: Németország—Belgium 5-2, Torinó: Ausztria—Franciaország 3-2 h. u.

II. forduló. Május 31. Milánó: Németország—Svédország 2-1, Bologna: Ausztria—Magyarország 2-1, Torinó: Csehszlovákia—Svájc 3-2, Firenze: Olaszország—Spanyolország 1-1 hosszabbítás után. Megismételve június 1-én Firenze. Olaszország—Spanyolország 1-0.

Elődöntő. Június 3., Milánó: Olaszország—Ausztria 1-0, június 3., Róma: Csehszlovákia—Németország 3-1.

A 3. helyért. Június 7., Nápoly. Németország—Ausztria 3-2.

Döntő. Június 10., Róma: 45 000 néző.

Olaszország—Csehszlovákia 2-1 (0-0, 1-1, 2-1). V.: Eklind (Svédo.). G.: Puc (Csehszlovákia) 73. p., Orsi 81. p., Schiavio 94. p. Olaszország: Combi — Monseglio, Allemandi — Ferraris IV, Monti, Bertolini — Guaita, Meazza, Schiavio, Ferrari, Orsi.

Világbajnok: Olaszország, II.: Csehszlovákia, III.: Németország, IV.: Ausztria.

A II. világbajnokság hőse: Meazza és Sindelar.

A II. világbajnokság gólkirálya: Nejedly (cs) és Conen (n) 5—5 gól.

A II. világbajnokság válogatottja: Planicka (Cs) — Zenisek (Cs), Sesta (A) — Wagner (A), Cambal (Cs), Van Heel (H) — Lehner (N), Meazza (O), Langara (Sp), Nejedly (Cs), Orsi (O).

Összesítés: 17 mérkőzés 70 gól, 4,10 átlag, 408 602 néző.

Selejtezők: 26 mérkőzés 134 gól 5,30 átlag.

Együttesen: 43 mérkőzés 204 gól 4,84 átlag.

1938: Franciaország

Elsőízben alkalmazták a FIFA döntését, amely szerint a rendező ország csapata, valamint a világbajnoki cím védője selejtező nélkül a 16-os döntőbe került. A döntőnek — Ausztria hitleri megszállása folytán — csak 15 résztvevője volt.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése és végeredménye (35 jelentkező, 26 résztvevő):

1. csoport. Továbbjutott: Németország és Svédország. Svédország—Finnország 4-0, Svédország—Észtország 7-2, Németország—Finnország 2-0, Németország—Észtország 4-1, Észtország—Finnország 1-0, Németország—Svédország 5-0.

2. csoport. Továbbjutott: Norvégia. Norvégia—Írország 3-2, 3-3.

3. csoport. Továbbjutott: Lengyelország. Lengyelország—Jugoszlávia 4-1, 0-1.

4. csoport. Továbbjutott: Románia ellenfél nélkül. Egyiptomot törölték.

5. csoport. Továbbjutott: Svájc. Svájc—Portugália 2-1.

6. csoport. Továbbjutott: Magyarország. Görögország—Palesztína 3-1, 1-0, Magyarország—Görögország 11-1.

7. csoport. Továbbjutott: Csehszlovákia. Csehszlovákia—Bulgária 6-0, 1-1.

8. csoport. Továbbjutott: Ausztria. Lettország—Litvánia 4-2, 5-1, Ausztria—Litvánia 2-1, Ausztria az „Anschluss" miatt már nem vehetett részt.

9. csoport. Továbbjutott: Belgium és Hollandia. Hollandia—Luxemburg 4-0, Belgium—Luxemburg 3-2, Hollandia—Belgium 1-1.

10. csoport. Továbbjutott: Holland-India ellenfél nélkül, az Egyesült Államok és Japán visszalépett.

11. csoport. Továbbjutott: Kuba ellenfél nélkül, mert a közép-amerikai államok többsége — Kolumbia, Mexikó, Surinam, El Salvador, Costa Rica — visszalépett.

12. csoport. Továbbjutott: Brazília ellenfél nélkül, Argentína visszalépett.

A 15-ös döntő részeredményei.

Az 1. és a 9. csoportból két-két csapat jutott a 16-os döntőbe, a többiből egy-egy csapat. Ezekhez csatlakozott a védő jogán Olaszország, és a rendező jogán Franciaország.

Egyenes kiesésben:

I. forduló. Strasburg, június 5: Brazília—Lengyelország 6-5, h. u., Párizs, június Franciaország—Belgium 3-1, Reims, június 5: Magyarország—Holland-India 6-0, Le Havre, június 4: Csehszlovákia—Hollandia 3-0 h. u., Marseille, június 4: Olaszország—Norvégia 2-1 h. u., Párizs, június 5: Svájc—Németország 1-1 h. u. Toulouse, június 4. Kuba—Románia 3-3 h. u. és Svédország játék nélkül. Újrajátszások. Párizs, június 9: Svájc—Németország 4-2, Toulouse, június 9: Kuba—Románia 2-1.

II. forduló: Lille, június 12: Magyarország—Svájc 2-0, Párizs, június 12: Olaszország—Franciaország 3-1, Antibes, június 14: Svédország—Kuba 8-0, Bordeaux, június 14: Brazília—Csehszlovákia 1-1 h. u. Újrajátszás Bordeaux, június 15: Brazília—Csehszlovákia 2-1.

Elődöntő. Marseille, június 16: Olaszország—Brazília 2-1, Párizs június 16: Magyarország—Svédország 5-1.

A 3. helyért: Bordeaux, június 19: Brazília—Svédország 4-2.

Döntő. Párizs, június 19: 75 000 néző. Olaszország—Magyarország 4-2. J.: Capdeville (F), G.: Colaussi (O), 6. p., Piola (O) 17. p., 35. p., 82. p., ill. Titkos 8. p., Sárosi dr. 70. p. Olaszország: Olivieri — Foni, Rava — Serantoni, Andreolo, Locatelli — Biavati, Meazza, Piola, Colaussi, Ferrari.

Világbajnok: Olaszország, II.: Magyarország, III.: Brazília, IV.: Svédország.

A III. világbajnokság gólkirálya. Leonidas (B), 7 gól.

A III. világbajnokság hőse: Silvio Piola és Sárosi György dr.

A III. világbajnokság válogatottja: Olivieri (O) — Minelli (S), Rava (O) — Szalay (M), Kopecky (CS), Andreolo (O) — Biavati (O), Meazza (O), Piola (O), Leonidas (B), Colaussi (O).

Összesítés: 18 mérkőzés 84 gól, 4,66 átlag 374 937 néző.

Selejtezők: 22 mérkőzés 96 gól 4,36 átlag.

Együttesen: 40 mérkőzés 180 gól, 4,46 átlag.

1950: Brazília

Az eredetileg benevezett 33 közül Skócia, Belgium, Argentína, Törökország, Ecuador, Fülöp-szigetek, Ausztria, India, Burma visszalépett.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése és végeredménye: 33 jelentkező, 23 résztvevő.

1. csoport. Továbbjutott: Törökország de később visszalépett. Törökország—Szíria 7-0.

2. csoport. Továbbjutott: Jugoszlávia. Jugoszlávia—Izrael 6-0, 5-2, Jugoszlávia—Franciaország 1-1, 1-1, 3-2.

3. csoport. Továbbjutott: Svájc. Svájc—Luxemburg 5-2, 3-2. Ebből a csoportból visszalépett Belgium.

4. csoport. Továbbjutott: Spanyolország. Spanyolország—Portugália 5-1, 2-2.

5. csoport. Továbbjutott: Svédország. Svédország—Írország 3-1, 3-1, Írország—Finnország 3-0, 1-1.

6. csoport. Továbbjutott: Anglia és Skócia, de később Skócia visszalépett. Skócia—Észak-Írország 8-2, Észak-Írország—Wales 0-0, Anglia—Wales 4-1, Skócia—Wales 2-0, Észak-Írország—Anglia 2-9, Anglia—Skócia 1-0.

7. csoport. Továbbjutott: Mexikó és Egyesült Államok. Egyesült Államok—Mexikó 0-6, Egyesült Államok—Kuba 1-1, 5-2, Mexikó—Kuba 3-0, 2-0. Valamennyi mérkőzés színhelye Mexikóváros volt.

8. csoport. Továbbjutott: Bolívia és Chile, mivel Argentína visszalépett.

9. csoport. Továbbjutott: Uruguay és Paraguay, mivel Ecuador és Peru visszalépett.

10. csoport. India játék nélkül továbbjutott, mert Indonézia, Burma, és a Fülöp-szigetek visszalépett a selejtezőtől, ennek ellenére India mégsem indult a 16-os döntőben.

A 13-as döntő részletes eredményei.

A terv szerint négy-négy tagú csoportot alakítottak, ezek körmérkőzést játszottak. A győztesek bejutottak volna a négyes nagy döntőbe, amelyben szintén körmérkőzés alapján alakult volna ki a végső sorrend. A selejtezőből azonban a tervezett 14 csapat közül — a visszalépések miatt — csak 11 vállalkozott a további mérkőzésekre. Ezekhez kapcsolódott, a rendező Brazília és a védő Olaszország. A rendezőség a mezőny kiegészítésére meghívta a selejtezőkön legjobban szerepelt, ám kiesett két csapatot, a francia és a portugál válogatottat. Portugália nem fogadta el a meghívást. Franciaország először elfogadta, majd az utolsó pillanatban mégis visszalépett. Ezért váltak az egyes csoportok különböző létszámúvá.

Csoportmérkőzések

A-csoport. Rio de Janeiro, június 24: Brazília—Mexikó 4-0; Belo Horizonte, június 25: Jugoszlávia—Svájc 3-0; Sao Paulo, június 28: Brazília—Svájc 2-2; Porto Alegro, június 29: Jugoszlávia—Mexikó 4-1; Rio de Janeiro, július 1: Brazília—Jugoszlávia 2-0; Porto Alegre: július 2: Svájc—Mexikó 2-1.

1. Brazília	3	2	1	0	8-2	5
2. Jugoszlávia	3	2	0	1	7-3	4
3. Svájc	3	1	1	1	4-6	3
4. Mexikó	3	0	0	3	2-10	0

B-csoport. Rio de Janeiro, június 24: Anglia—Chile 2-0; Curitiba, június 25: Spanyolország—Egyesült Államok 3-1; Belo Horizonte, június 29: Egyesült Államok—Anglia 1-0; Rio de Janeiro, június 29: Spanyolország—Chile 2-0; Rio de Janeiro, július 2: Spanyolország—Anglia 1-0; Recife, július 2: Chile—Egyesült Államok 5-2.

1. Spanyolország	3	3	0	0	6-1	6
2. Anglia	3	1	0	2	2-2	2
3. Chile	3	1	0	2	5-6	2
4. Egyesült Áll.	3	1	0	2	4-8	2

C-csoport: Sao Paolo, június 25: Svédország—Olaszország 3-2; Curitiba június 29: Svédország—Paraguay 2-2; Sao Paulo, július 2: Olaszország—Paraguay 2-0.

1. Svédország	2	1	1	0	5-4	3
2. Olaszország	2	1	0	1	4-3	2
3. Paraguay	2	0	1	1	2-4	1

D-csoport. Belo Horizonte, július 2: Uruguay—Bolívia 8-0.

1. Uruguay	1	1	0	0	8-0	2
2. Bolívia	1	0	0	1	0-8	0

Döntők. Négyes körmérkőzés

Sao Paulo, július 9: Uruguay—Spanyolország 2-2; Rio de Janeiro, július 9: Brazília—Svédország 7-1; Sao Paulo, július 13: Uruguay—Svédország 3-2; Rio de Janeiro, július 13: Brazília—Spanyolország 6-1; Sao Paulo, július 16: Svédország—Spanyolország 3-1; **Rio de Janeiro, július 16: 200 000 néző. Uruguay—Brazília 2-1.** V.: George Reader (A) G.: Schiaffino (U) 47. p., Ghiggia (U) 79. p., Friaca (B) 2. p.

A VB négyes körmérkőzésének végeredménye:

1. Uruguay	3	2	1	0	7-5	5
2. Brazília	3	2	0	1	14-4	4
3. Svédország	3	1	0	2	6-11	2
4. Spanyolor.	3	0	1	2	4-11	1

Uruguay: Maspoli — M. Gonzales, Varela, Tejera — Gambetta, Andrade — Ghiggia, Perez, Miguez, Schiaffino, Moran.

A IV. világbajnokság gólkirálya Ademir. (B) 8 gól.

A IV. világbajnokság hőse: Juan Schiaffino (U).

A IV. világbajnokság válogatottja: Maspoli (U) — Augusto (B), Tejera (U) — Bauer (B), Varela (U), Andrade (U) — Basora (Sp) Zizinho (B), Leonidas (B), Schiaffino (U), Zarra (Sp).

Összesítés: 22 mérkőzés 88 gól 4,00 átlag, 970 302 néző.

Selejtezők: 26 mérkőzés 121 gól 4,65 átlag.

Együttesen: 48 mérkőzés 209 gól 4,35 átlag.

Megjegyzés. Az 1946. évi FIFA-kongresszus a visszavonulás gondolatával foglalkozó nagyérdemű elnöke, Jules Rimet tiszteletére a tornának nevét a Rimet-Kupa névre változtatta.

1954: Svájc

Selejtező nélkül jutott a döntőbe Svájc a rendező és Uruguay a védő. A döntőket 1954. június 16. és július 4. között bonyolították le.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése (38 jelentkező, 36 résztvevő) és végeredménye:

1. csoport. Továbbjutott: NSZK. Saar-vidék—Norvégia 3-2, 0-0, NSZK—Norvégia 5-1, 1-1, NSZK—Saar-vidék 3-1, 3-0.

1. NSZK	4	3	1	0	12-3	7
2. Saar-vidék	4	1	1	2	4-8	3
3. Norvégia	4	0	2	2	4-9	2

2. csoport. Továbbjutott: Belgium. Belgium—Finnország 4-2, 2-2, Belgium—Svédország 3-2, 2-0, Svédország—Finnország 4-0, 3-3.

1. Belgium	4	3	1	0	11-6	7
2. Svédország	4	1	1	2	9-8	3
3. Finnország	4	0	2	2	7-13	2

3. csoport. Továbbjutott: Anglia és Skócia. Észak-Írország—Skócia 1-3, Észak-Írország—Anglia 1-3, Észak-Írország—Wales 3-1, Wales—Skócia 3-3, Anglia—Skócia 4-2, Anglia—Wales 4-1.

1. Anglia	3	3	0	0	11-4	6
2. Skócia	3	1	1	1	8-8	3
3. Észak-Írország	3	1	0	2	5-7	2
4. Wales	3	0	1	2	5-10	1

4. csoport. Továbbjutott: Franciaország. Franciaország—Luxemburg 8-0, 6-1, Franciaország—Írország 1-0, 5-3, Írország—Luxemburg 4-0, 1-0.

1. Franciaország	4	4	0	0	20-4	8
2. Írország	4	2	0	2	8-6	4
3. Luxemburg	4	0	0	4	1-19	0

5. csoport. Továbbjutott: Ausztria. Ausztria—Portugália 9-1, 0-0.

6. csoport. Továbbjutott: Törökország. Spanyolország—Törökország 4-1, 0-1 és 2-2 Mivel a gólarány nem számított, semleges pályán harmadik mérkőzésre került sor. Ez a hosszabbítás után is 2-2 arányban döntetlen maradt, így sorsoltak, s a szerencse Törökországnak kedvezett.

7. csoport. Továbbjutott Magyarország, mivel Lengyelország viszalépett.

8. csoport. Továbbjutott: Csehszlovákia. Csehszlovákia—Bulgária 2-1, 0-0, Románia—Bulgária 3-1, 2-1, Csehszlovákia—Románia 2-0, 1-0.

1. Csehszlovákia	4	3	1	0	5-1	7
2. Románia	4	2	0	2	5-5	4
3. Bulgária	4	0	1	3	3-7	1

9. csoport. Továbbjutott: Olaszország. Olaszország—Egyiptom 5-1, 2-1.

10. csoport. Továbbjutott: Jugoszlávia. Jugoszlávia—Görögország 1-0, 1-0, Jugoszlávia—Izrael 1-0, 1-0, Görögország—Izrael 1-0, 2-0.

1. Jugoszlávia	4	4	0	0	4-0	8
2. Görögország	4	2	0	2	3-2	4
3. Izrael	4	0	0	4	0-5	0

11. csoport. Továbbjutott: Mexikó. Egyesült Államok—Mexikó 1-3, 0-4, Egyesült Államok—Haiti 3-1, 3-0, Mexikó—Haiti 8-0, 4-0.

1. Mexikó	4	4	0	0	19-1	8
2. Egyesült Áll.	4	2	0	2	7-8	4
3. Haiti	4	0	0	4	1-18	0

12. csoport. Továbbjutott: Brazília. Brazília—Chile 1-0, 2-0, Brazília—Paraguay 4-1, 1-0, Paraguay—Chile 4-0, 3-1.

1. Brazília	4	4	0	0	8-1	8
2. Paraguay	4	2	0	2	8-6	4
3. Chile	4	0	0	4	1-10	0

13. csoport. Továbbjutott: Dél-Korea. Dél-Korea—Japán 5-1, 2-2.

A 16-os döntő eredményei

Négy négyes csoportot alkottak, mégpedig úgy, hogy minden csoportban kétkét csapatot kiemeltnek nyilvánítottak. Ezeknek nem kellett egymással játszaniuk. Minden csapat, kivéve a kiemelteket, mindenkivel játszott.

Csoportmérkőzések

A-csoport. Kiemelve: Brazília és Franciaország. Lausanne, június 16: Jugoszlávia—Franciaország 1-0; Genf, június 16: Brazília—Mexikó 5-0; Genf, június 19: Franciaország—Mexikó 3-2; Lausanne, június 19: Jugoszlávia—Brazília 1-1.

1. Brazília	2	1	1	0	6-1	3
2. Jugoszlávia	2	1	1	0	2-1	3
3. Franciaország	2	1	0	1	3-3	2
4. Mexikó	2	0	0	2	2-8	0

B-csoport. Kiemelve: Magyarország és Törökország. Zürich, június 17: Magyarország—Dél-Korea 9-0; Bern, június 17: NSZK—Törökország 4-1; Basel, június 20: Magyarország—NSZK 8-3; Genf, június 20: Törökország—Dél-Korea 7-0.

1. Magyarország	2	2	0	0	17-3	4
2. Törökország	2	1	0	1	8-4	2
3. NSZK	2	1	0	1	7-9	2
4. Dél-Korea	2	0	0	2	0-16	0

Minthogy a második továbbjutó kiléte nem dőlt el, a holtversenyeseknek új mérkőzést kellett játszaniuk a továbbjutásért. Zürich, június 23: NSZK—Törökország 7-2.

C-csoport. Kiemelve: Uruguay és Ausztria, Bern, június 16: Uruguay—Csehszlovákia 2-0; Zürich, június 16: Ausztria—Skócia 1-0; Zürich, június 19: Ausztria—Csehszlovákia 5-0; Basel, június 19: Uruguay—Skócia 7-0.

1. Uruguay	2	2	0	0	9-0	4
2. Ausztria	2	2	0	0	6-0	4
3. Csehszlovákia	2	0	0	2	0-7	0
4. Skócia	2	0	0	2	0-8	0

D-csoport. Kiemelve: Anglia és Olaszország. Lausanne, június 17: Svájc—Olaszország 2-1; Bern, június 20: Anglia—Svájc 2-0; Lugano, június 20: Olaszország—Belgium 4-1; Basel, június 17: Anglia—Belgium 4-4 h. u. A kiírás értelmében az első forduló döntetlen mérkőzéseit 2X15 perccel meg kellett hosszabbítani. Ha ekkor is döntetlen az eredmény, így veszik be a táblázatba. A második fordulóbeli döntetleneket is meg kellett hosszabbítani, ha az eredmény befolyásolhatta a tabella végső alakulását: ha nem befolyásolta, akkor nem kellett meghosszabbítani (lásd: Brazília—Jugoszlávia). Viszont ha a hosszabbítás nem hoz itt döntést — újabb mérkőzést kellett vívniuk a csapatoknak.

1. Anglia	2	1	1	0	6-4	3
2. Olaszország	2	1	0	1	5-3	2
3. Svájc	2	1	0	1	2-3	2
4. Belgium	2	0	1	1	5-8	1

Megismételt mérkőzés a második továbbjutó helyért. Basel, június 23: Svájc—Olaszország 4-1. Valamennyi csoportból az első és a második helyezett jutott tovább.

Negyeddöntő. Lausanne, június 26: Ausztria—Svájc 7-5; Basel, június 26: Uruguay—Anglia 4-2; Bern, június 27: Magyarország—Brazília 4-2; Genf, június 27: NSZK—Jugoszlávia 2-0.

Elődöntő. Lausanne, június 30: Magyarország—Uruguay 4-2 (h. u.); Basel, június 30: NSZK—Ausztria 6-1.

A 3. helyért: Zürich, július 3: Ausztria—Uruguay 3-1.

Döntő: Bern, július 4., 65 000 néző.

NSZK—Magyarország 3-2. V.: Ling (A) G.: Morlock 10. p., Rahn 18. p., 84. p., ill. Puskás 6. p., Czibor 9. p. NSZK: Turek — Posipal, Liebrich, Kohlmayer — Eckel, Mai — Rahn, Morlock, O. Walter, F. Walter, Schäfer.

NSZK—Magyarország 3-2. Az 1954. évi döntőn Puskás már a 6. percben megszerzi a vezetést. Lövése nyomán Turek kapus jobb oldalán kerül hálóba a labda. A kapustól balra Kohlmeyer, mögötte Kocsis, a kép jobb oldalán az örvendező Czibor

Világbajnok: NSZK, II.: Magyarország, III.: Ausztria, IV.: Uruguay.

Az V. világbajnokság gólkirálya: Kocsis Sándor 11 gól.

Az V. világbajnokság hőse: Fritz Walter.

Az V. világbajnokság válogatottja: Turek (N) — Andrade (U), Santamaria (U), Djalma Santos (B) — Bozsik, Cruz (U) — Rahn (N), Kocsis, Hidegkúti, F. Walter (N), Czibor.

Összesítés: 26 mérkőzés 140 gól, 5,38 átlag 745 804 néző.

Selejtezők: 57 mérkőzés 208 gól, 3,76 átlag.

Együttesen: 83 mérkőzés 348 gól 4,42 átlag.

1958: Svédország

Selejtezők nélkül egyenesen a döntőbe jutott NSZK a védő, valamint a rendező Svédország.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése (53 jelentkező, 48 résztvevő) és végeredménye:

Európa

1. csoport. Továbbjutott: Anglia. Írország—Dánia 2-1, 2-0, Anglia—Írország 1-1, 5-1, Anglia—Dánia 5-2, 4-1.

1. Anglia	4	3	1	0	15-5	7
2. Írország	4	2	1	1	6-7	5
3. Dánia	4	0	0	4	4-13	0

2. csoport. Továbbjutott: Franciaország. Franciaország—Belgium 6-3, 0-0, Franciaország—Izland 8-0, 5-1, Belgium—Izland 8-3, 5-2.

1. Franciaország	4	3	1	0	19-4	7
2. Belgium	4	2	1	1	16-11	5
3. Izland	4	0	0	4	6-26	0

3. csoport. Továbbjutott: Magyarország. Magyarország—Bulgária 4-1, 2-1, Magyarország—Norvégia 1-2, 5-0, Bulgária—Norvégia 2-1, 7-0.

1. Magyarország	4	3	0	1	12-4	6
2. Bulgária	4	2	0	2	11-7	4
3. Norvégia	4	1	0	3	3-15	2

4. csoport. Továbbjutott: Csehszlovákia. Csehszlovákia—Wales 2-0, 0-1, Csehszlovákia—NDK 3-1, 4-1, NDK—Wales 2-1, 1-4.

1. Csehszlovákia	4	3	0	1	9-3	6
2. Wales	4	2	0	2	6-5	4
3. NDK	4	1	0	3	5-12	2

5. csoport. Továbbjutott: Ausztria. Ausztria—Luxemburg 7-0, 3-0, Ausztria—Hollandia 3-2, 1-1, Hollandia—Luxemburg 4-1, 5-2.

1. Ausztria	4	3	1	0	14-3	7
2. Hollandia	4	2	1	1	12-7	5
3. Luxemburg	4	0	0	4	3-19	0

6. csoport. Továbbjutott: Szovjetunió. Szovjetunió—Lengyelország 3-0, 1-2, Lengyelország—Finnország 4-0, 3-1, Szovjetunió—Finnország 2-1, 10-0.

1. Szovjetunió	4	3	0	1	16-3	6
2. Lengyelország	4	3	0	1	9-5	6
3. Finnország	4	0	0	4	2-19	0

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Szovjetunió—Lengyelország 2-0 (Lipcse).

7. csoport. Továbbjutott: Jugoszlávia. Jugoszlávia—Görögország 4-1, 0-0, Jugoszlávia—Románia 2-1, 1-1, Románia—Görögország 2-1, 3-0.

1. Jugoszlávia	4	2	2	0	7-2	6
2. Románia	4	2	1	1	6-4	5
3. Görögország	4	0	1	3	2-9	1

8. csoport. Továbbjutott: Észak-Írország. Észak-Írország—Portugália 3-0, 1-1, Észak-Írország—Olaszország 2-1, 0-1, Olaszország—Portugália 3-0, 0-3.

1. Észak-Írország	4	2	1	1	6-3	5
2. Olaszország	4	2	0	2	5-5	4
3. Portugália	4	1	1	2	4-7	3

Anglia—Portugália 2-1 — 1966-ban. Az angolok győztes gólja. Bobby Charlton — éppen a rúgás után látható — érte el

9. csoport. Továbbjutott: Skócia. Skócia—Svájc 2-1, 3-2, Spanyolország—Svájc 2-2, 4-1, Spanyolország—Skócia 4-1, 2-4.

1. Skócia	4	3	0	1	10-9	6
2. Spanyolország	4	2	1	1	12-8	5
3. Svájc	4	0	1	3	6-11	1

Dél-Amerika

1. csoport. Továbbjutott: Brazília. Brazília—Peru 1-0, 1-1, Venezuela visszalépett.

2. csoport. Továbbjutott: Argentína. Argentína—Bolívia 4-0, 0-2, Argentína—Chile 4-0, 2-0, Bolívia—Chile 3-0, 1-2.

1. Argentína	4	3	0	1	10-2	6
2. Bolívia	4	2	0	2	6-6	4
3. Chile	4	1	0	3	2-10	2

3. csoport. Továbbjutott: Paraguay. Paraguay—Kolumbia 3-2, 3-0, Paraguay—Uruguay 5-0, 0-2, Uruguay—Kolumbia 1-0, 1-1.

1. Paraguay	4	3	0	1	11-4	6
2. Uruguay	4	2	1	1	4-6	5
3. Kolumbia	4	0	1	3	3-8	1

Észak- és Közép-Amerika

1. csoport. Zónaközi döntőbe jutott: Costa Rica. Costa Rica—Guatemala 6-2, 3-1, Costa Rica—Curacao 4-0, 2-1, Curacao—Guatemala 3-1, a visszavágót nem játszották le.

1. Costa Rica	4	4	0	0	15-4	8
2. Curacao	3	1	0	2	4-7	2
3. Guatemala	3	0	0	3	4-12	0

2. csoport. Zónaközi döntőbe jutott: Mexikó. Mexikó—Egyesült Államok 6-0, 7-2, Mexikó—Kanada 3-0, 2-0, Kanada—Egyesült Államok 5-1, 3-2.

1. Mexikó	4	4	0	0	18-2	8
2. Kanda	4	2	0	2	8-8	4
3. Egyesült Áll.	4	0	0	4	5-21	0

Zónaközi döntő. Továbbjutott: Mexikó. Mexikó—Costa Rica 2-0, 1-1.

Ázsia és Afrika

1. csoport. Továbbjutott: Indonézia. Indonézia—Kína 2-0, 3-4, 0-0 (semleges pályán). Utána Taivan és a Kínai Népköztársaság is visszalépett.

2. csoport. Továbbjutott: Izrael játék nélkül, mert Törökország visszalépett.

3. csoport. Továbbjutott: Egyiptom. Egyiptom—Ciprus 2-0, majd Ciprus visszalépett.

4. csoport. Továbbjutott: Szudán. Szíria—Szudán 1-0, 1-1, majd Szíria visszalépett.

A négy elsőből utóbb, Izrael kivételével a többi visszalépett. Miután így Izrael selejtezőpár nélkül maradt, a szabályok értelmében az európai csoportok II. helyezettjei közül sorsoltak neki ellenfelet: Wales. A sorsolással és a minimális feljebbjutási joggal elégedetlen Indonézia, Egyiptom és Szudán ezért is lépett vissza a további küzdelemtől. Wales—Izrael 2-0, 2-0. Wales lett tehát a svédországi döntőnek 16. résztvevője.

Négy négyes csoportot alakítottak, mindegyikből 2-2 csapat jutott tovább.

Csoportmérkőzések

A-csoport. Malmö, június 8: NSZK—Argentína 3-1; Halmstadt, június 8: Észak-Írország—Csehszlovákia 1-0; Helsinborg, június 11; Csehszlovákia—NSZK 2-2; Halmstadt, június 11: Argentína—Észak-Írország 3-1; Malmö, június 15: Észak-Írország—NSZK 2-2, Helsingborg, július 15: Csehszlovákia—Argentína 6-1.

1. NSZK	3	1	2	0	7-5	4
2. Csehszlovákia	3	1	1	1	8-4	3
3. Észak-Írország	3	1	1	1	4-5	3
4. Argentína	3	1	0	2	5-10	2

Megismételt mérkőzés a második továbbjutó helyért: Malmő, június 17: Észak-Írország—Csehszlovákia 2-1 (hosszabbítás után).

B-csoport. Västeras, június 8: Jugoszlávia—Skócia 1-1; Norrköping, június 8: Franciaország—Paraguay 7-3; Norrköping, június 11: Paraguay—Skócia 3-2; Västeras, június 11: Jugoszlávia—Franciaország 3-2; Örebró, június 15: Franciaország—Skócia 2-1; Esklistuna, június 15: Jugoszlávia—Paraguay 3-3.

1. Franciaország	3	2	0	1	11-7	4
2. Jugoszlávia	3	1	2	0	7-6	4
3. Paraguay	3	1	1	1	9-12	3
4. Skócia	3	0	1	2	4-6	1

C-csoport. Sandviken, június 8: Magyarország—Wales 1-1; Stockholm, június 8: Svédország—Mexikó 3-0; Stockholm, június 11. Wales—Mexikó 1-1; Stockholm, június 12: Svédország—Magyarország 2-1; Sandviken, június 15: Magyarország—Mexikó 4-0; Stockholm, június 15: Svédország—Wales 0-0.

1. Svédország	3	2	1	0	5-1	5
2. Magyarország	3	1	1	1	6-3	3
3. Wales	3	0	3	0	2-2	3
4. Mexikó	3	0	1	2	1-8	1

Megismételt mérkőzés a második továbbjutó helyért: Stockholm, június 17: Wales—Magyarország 2-1.

D-csoport. Göteborg, június 8: Szovjetunió—Anglia 2-2; Uddevalla, június 8: Brazília—Ausztria 3-0; Boras, június 11: Szovjetunió—Ausztria 2-0; Göteborg, június 11: Brazília—Anglia 0-0; Göteborg, június 15: Brazília—Szovjetunió 2-0; Boras, június 15: Ausztria—Anglia 2-2.

1. Brazília	3	2	1	0	5-0	5
2. Anglia	3	0	3	0	4-4	3
3. Szovjetunió	3	1	1	1	4-4	3
4. Ausztria	3	0	1	2	2-7	1

Megismételt mérkőzés a második továbbjutó helyért: Göteborg, június 17: Szovjetunió—Anglia 1-0.

Negyeddöntő. Malmö, június 19: NSZK—Jugoszlávia 1-0; Stockholm, június 19: Svédország—Szovjetunió 2-0; Göteborg, június 19: Brazília—Wales 1-0, Norrköping, június 19: Franciaország—Észak-Írország 4-0.

Elődöntő. Göteborg, június 24: Svédország—NSZK 3-1; Stockholm, június 24: Brazília—Franciaország 5-2.

A 3. helyért. Göteborg, június 28: Franciaország—NSZK 6-3.

Döntő. Stockholm, június 29: Brazília—Svédország 5-2. 51 000 néző, V.: Guigue (F) G.: Vava (B) 8. p., 31. p., Pelé (B) 55. p., 90. p., Zagallo (B) 68. p., ill. Liedholm (S) 5. p., Simonsson (S) 79. p. Brazília: Gilmar — Djalma Santos, Bellini, Nilton Santos — Zito, Orlando — Garrincha, Didi, Vava, Pelé, Zagallo.

Világbajnok: Brazília, II.: Svédország, III.: Franciaország, IV.: NSZK.

A VI. világbajnokság gólkirálya: Just Fontaine (F) 13 gól.

A VI. világbajnokság hőse: Pelé.

A VI. világbajnokság válogatottja: Gregg (É-I) — Bergmark (S), Bellini (B), N. Santos (B) — Zito (B), Szymaniak (NSZK) — Garrincha (B), Didi (B), Vava (B), Pelé (B), Skoglund (S).

Összesítés: 35 mérkőzés 126 gól, 3,31 átlag, 821 262 néző.

Selejtezők: 90 mérkőzés 343 gól 3,81 átlag.

Együttesen: 125 mérkőzés 469 gól 3,75 átlag.

1962: Chile

Selejtezők nélkül a döntőbe jutott Brazília mint védő és Chile mint rendező ország. A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése (56 jelentkező, 51 résztvevő) és végeredménye:

Európa — Ázsia — Afrika

1. csoport. Továbbjutott: Svájc. Svédország—Belgium 2-0, 2-0, Svájc—Belgium 2-1, 4-2, Svájc—Svédország 3-2, 0-4.

1. Svájc	4	3	0	1	9-9	6
2. Svédország	4	3	0	1	10-3	6
3. Belgium	4	0	0	4	3-10	0

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Svájc—Svédország 2-1 (Nyugat-Berlin)

2. csoport. Továbbjutott: Bulgária, Franciaország—Finnország 2-1, 5-1, Franciaország—Bulgária 3-0, 0-1, Bulgária—Finnország 3-1, 2-0.

1. Bulgária	4	3	0	1	6-4	6
2. Franciaország	4	3	0	1	10-3	6
3. Finnország	4	0	0	4	3-12	0

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Bulgária—Franciaország 1-0 (Milánó).

3. csoport. Továbbjutott: NSZK. NSZK—Észak-Írország 2-1, 4-3, NSZK—Görögország 3-0, 2-1, Észak-Írország—Görögország 2-0, 1-2.

1. NSZK	4	4	0	0	11-5	8
2. Észak-Írország	4	1	0	3	7-8	2
3. Görögország	4	1	0	3	3-8	2

4. csoport. Továbbjutott: Magyarország. Magyarország—NDK 3-2, 2-0, Magyarország—Hollandia 3-0, 3-3, Hollandia—NDK 1-1, a visszavágó mérkőzés a hollandok hibájából nem került lejátszásra, ennek két pontját tehát az NDK kapta.

1. Magyarország	4	3	1	0	11-5	7
2. Hollandia	3	0	2	1	4-7	2
3. NDK	3	0	1	2	3-6	1

5. csoport. Továbbjutott: Szovjetunió. Szovjetunió—Törökország 1-0, 2-1, Szovjetunió—Norvégia 5-2, 3-0, Törökország—Norvégia 2-1, 1-0.

1. Szovjetunió	4	4	0	0	11-3	8
2. Törökország	4	2	0	2	4-4	4
3. Norvégia	4	0	0	4	3-11	0

6. csoport. Továbbjutott: Anglia. Portugália—Luxemburg 6-0, 2-4, Anglia—Luxemburg 4-1, 9-0, Anglia—Portugália 2-0, 1-1.

1. Anglia	4	3	1	0	16-2	7
2. Portugália	4	1	1	2	9-7	3
3. Luxemburg	4	1	0	3	5-21	2

7. csoport. Továbbjutott: Olaszország. A főcsoportban Románia Olaszországgal szemben visszalépett.

Alcsoport győztes: Izrael. Izrael—Ciprus 1-1, 6-1, Izrael—Etiópia 1-0, 3-2. (Mindkettő Izraelben.)

1. Izrael	4	3	1	0	11-4	7
2. Ciprus	2	0	1	1	2-7	1
3. Etiópia	2	0	0	2	2-4	0

Csoportdöntő győztes: Olaszország. Olaszország—Izrael 6-0, 4-2.

8. csoport. Továbbjutott: Csehszlovákia. Csehszlovákia—Írország 4-1, 3-0, Csehszlovákia—Skócia 4-0, 2-3.

1. Csehszlovákia	4	3	0	1	16-5	6
2. Skócia	4	3	0	1	10-7	6
3. Írország	4	0	0	4	3-17	0

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Csehszlovákia—Skócia 4-2, h. u. (Brüsszel).

9. csoport. Továbbjutott: Spanyolország. A főcsoportban: Spanyolország—Wales 2-1 és 1-1.

A-alcsoport győztese: nincs, mert mindkettő visszalépett, Szudán és EAK.

B-alcsoport győztese: Ghana. Ghana—Nigéria 4-1, 2-2.

C-alcsoport győztese: Marokkó. Marokkó—Tunisz 2-1, 1-2. Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Marokkó—Tunisz 1-1, m. h. (Palermó).

Alcsoport döntő győztese: Marokkó. Marokkó—Ghana 1-0, 0-0. **Főcsoport döntő győztese:** Spanyolország. Spanyolország—Marokkó 3-2, 1-0.

10. csoport. Továbbjutott: Jugoszlávia. Főcsoportban: Jugoszlávia—Lengyelország 2-1, 1-1. **Alcsoport győztese:** Dél-Korea. Dél-Korea—Japán 2-1, 2-0, Indonézia visszalépett. **Csoportdöntő győztese:** Jugoszlávia. Jugoszlávia—Dél-Korea 5-1, 3-1.

Amerika

11. csoport. Továbbjutott: Argentína. Argentína—Ecuador 5-0, 6-3.

12. csoport. Továbbjutott: Uruguay. Uruguay—Bolívia 2-1, 1-1.

13. csoport. Továbbjutott: Kolumbia. Kolumbia—Peru 1-0, 1-1.

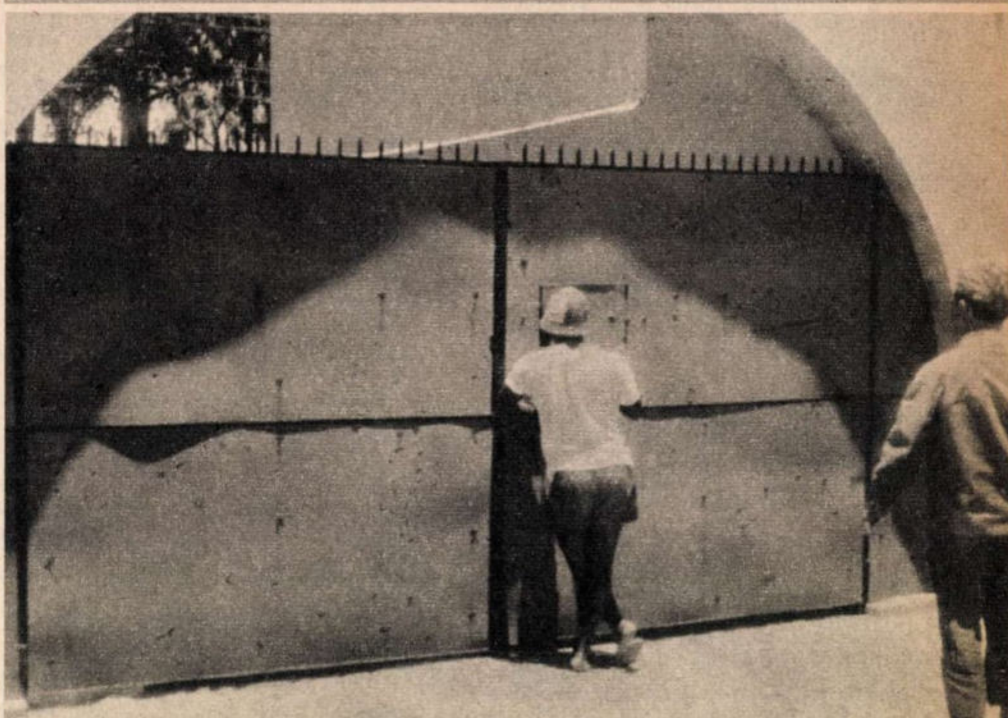
14. csoport. Továbbjutott: Mexikó. A-alcsoport győztes: Mexikó. Mexikó—Egyesült Államok 3-0, 3-3. B) alcsoport győztes: Costa Rica. Costa Rica—Guatemala 3-2, 4-4, Costa Rica—Honduras 5-0, 1-2, Honduras—Guatemala 1-1, Guatemala a visszavágóra nem állt ki.

1. Costa Rica	4	2	1	1	13-8	5
2. Honduras	3	1	1	1	2-6	3
3. Guatemala	3	0	2	1	6-7	2

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Costa Rica—Honduras 1-0.

C-alcsoport győztes: Holland Antillák. Holland Antillák—Surinam 2-1, 0-0.

KUKUCS

1970, Guadalajara, a brazilok tábora. Ez a brazil játékos vágyakozva kukucskál ki a vasajtó nyílásán... Mi is van odakint?

Kiemelt ország volt: Paraguay.

Az alcsoportok győzteseinek döntőjében győztes: Mexikó. Mexikó—Costa Rica 4-1, 0-1, Mexikó—Holland Antillák 7-0, 0-0, Costa Rica—Holland Antillák 6-0, 0-2.

1. Mexikó	4	2	1	1	11-2	5
2. Costa Rica	4	2	0	2	8-6	4
3. H. Antillák	4	1	1	2	2-18	3

Csoportdöntő győztese: Mexikó. Mexikó—Paraguay 1-0, 0-0.

A 16-os döntő eredménye:

Négy négyes csoportot alkottak, mégpedig úgy, hogy minden csapat mindenkivel játszott.

A-csoport: Arica. Május 30.: Uruguay—Kolumbia 2-1; május 31: Szovjetunió—Jugoszlávia 2-0; június 2: Jugoszlávia—Uruguay 3-1; június 3: Szovjetunió—Kolumbia 4-4; június 6: Szovjetunió—Uruguay 2-1; június 7: Jugoszlávia—Kolumbia 5-0.

1. Szovjetunió	3	2	1	0	8-5	5
2. Jugoszlávia	3	2	0	1	8-3	4
3. Uruguay	3	1	0	2	4-6	2
4. Kolumbia	3	0	1	2	5-11	1

B-csoport. Santiago de Chile. Május 30: Chile—Svájc 3-1; május 31: Olaszország—NSZK 0-0; június 2: Chile—Olaszország 2-0; június 3: NSZK—Svájc 2-1; június 6: NSZK—Chile 2-0; június 7: Olaszország—Svájc 3-0.

1. NSZK	3	2	1	0	4-1	5
2. Chile	3	2	0	1	5-3	4
3. Olaszország	3	1	1	1	3-2	3
4. Svájc	3	0	0	3	2-8	0

C-csoport. Vina del Mar. Május 30: Brazília—Mexikó 2-0; május 31: Csehszlovákia—Spanyolország 1-0; június 2: Csehszlovákia—Brazília 0-0; június 3: Spanyolország—Mexikó 1-0; június 6: Brazília—Spanyolország 2-1; június 7: Mexikó—Csehszlovákia 3-1.

1. Brazília	3	2	1	0	4-1	5
2. Csehszlovákia	3	1	1	1	2-3	3
3. Mexikó	3	1	0	2	3-4	2
4. Spanyolország	3	1	0	2	2-3	2

D-csoport. Rancagua. Május 30: Argentína—Bulgária 1-0; május 31: Magyarország—Anglia 2-1; június 2: Anglia—Argentína 3-1; június 3: Magyarország—Bulgária 6-1; június 6: Magyarország—Argentína 0-0; június 7: Anglia—Bulgária 0-0.

1. Magyarország	3	2	1	0	8-2	5
2. Anglia	3	1	1	1	4-3	3
3. Argentína	3	1	1	1	2-3	3
4. Bulgária	3	0	1	2	1-7	1

Valamennyi csoportból az első és a második helyezett jutott tovább.

Negyeddöntő. Santiago de Chile, június 10: Jugoszlávia—NSZK 1-0; Vina del Mar, június 10: Brazília—Anglia 3-1; Rancagua, június 10: Csehszlovákia—Magyarország 1-0; Arica, június 10: Chile—Szovjetunió 2-1.

Elődöntő. Santiago de Chile, június 13: Brazília—Chile 4:2; Vina del Mar, június 13: Csehszlovákia—Jugoszlávia 3-1.

A 3. helyért. Santiago de Chile, június 6: Chile—Jugoszlávia 1-0.

Döntő. Santiago de Chile, június 17., 65 000 néző: Brazília—Csehszlovákia 3-1. V.: Latisev (SZU), G.: Amarildo (B) 16. p., Zito (B) 69. p., Vava (B) 78. p., ill. Masopust (CS) 14. p. Brazília: Gilmar — Djalma Santos, Mauro, Nilton Santos — Zito, Zozimo — Garrincha, Didi, Vava, Amarildo, Zagalo.

Világbajnok: Brazília, II.: Csehszlovákia, III.: Chile, IV.: Jugoszlávia.

A VII. világbajnokság gólkirálya: Vava, Garrincha (B), Jerkovics (J), L. Sanchez (Chile), Albert, Ivanov (SZU). 4—4 gól.

A VII. világbajnokság hőse: Amarildo.

A VII. világbajnokság válogatottja: Schroiff (CS) — Popluhar (CS), Eyzaguirre (Chile), Schnellinger (NSZK) — Voronyin (SZU), Masopust (CS) — Garrincha (B), Sekularac (J), Albert, Amarildo (B), Sanchez (Chile).

Összesítés: 32 mérkőzés, 89 gól, 2,78 átlag 903 000 néző

Selejtezők: 91 mérkőzés, 323 gól 344 átlag
Együttesen: 123 mérkőzés 412 gól 3,27 átlag.

1966: Anglia

A 68 jelentkező közül 16 a selejtezők megkezdése előtt, vagy alatt visszalépett, egy ország (Dél-Afrikai Köztársaság) nevezését a rendezőség nem fogadta el. A selejtezőkön való részvétel kötelezettsége alól a rendező Angliát és a védő országot, Brazíliát felmentették.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése (68 jelentkező, 51 résztvevő) és végeredménye:

Európa

1. csoport. Továbbjutott: Bulgária. Belgium—Izrael 5-0, 1-0, Belgium—Bulgária 5-0, 0-3, Bulgária—Izrael 4-0, 2-1.

1. Bulgária	4	3	0	1	9-6	6
2. Belgium	4	3	0	1	11:3	6
3. Izrael	4	0	0	4	1-12	0

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Bulgária—Belgium 2-1 (Firenze).

2. csoport. Továbbjutott: NSZK. NSZK—Svédország 2-1, 1-1, NSZK—Ciprus 6-0, 5-0, Svédország—Ciprus 5-0, 3-0.

1. NSZK	4	3	1	0	14-2	7
2. Svédország	4	2	1	1	10-3	5
3. Ciprus	4	0	0	4	0-19	0

3. csoport. Továbbjutott: Franciaország. Franciaország—Jugoszlávia 1-0, 0-1, Franciaország—Luxemburg 2-0, 4-1, Franciaország—Norvégia 1-0, 1-0, Jugoszlávia—Luxemburg 3-1, 5-2, Jugoszlávia—Norvégia 1-1, 0-3, Norvégia—Luxemburg 2-0, 4-2.

1. Franciaország	6	5	0	1	9-2	10
2. Norvégia	6	3	1	2	10-5	7
3. Jugoszlávia	6	3	1	2	10-8	7
4. Luxemburg	6	0	0	6	6-20	0

4. csoport. Továbbjutott: Portugália. Portugália—Csehszlovákia 1-0, 0-0, Portugália—Románia 2-1, 0-2, Portugália—Törökország 5-1, 1-0, Csehszlovákia—Törökország 6-0, 3-1, Törökország—Románia 2-1, 0-3, Csehszlovákia—Románia 3-1, 0-1.

1. Portugália	6	4	1	1	9-4	9
2. Csehszlovákia	6	3	1	2	12-4	7
3. Románia	6	3	0	3	9-7	6
4. Törökország	6	1	0	5	4-19	2

5. csoport. Továbbjutott: Svájc. Svájc—Észak-Írország 2-1, 0-1, Svájc—Hollandia 0-0, 2-1, Svájc—Albánia 2-0, 1-0, Észak-Írország—Albánia 4-1, 1-1, Észak-Írország—Hollandia 0-0, 2-1, Hollandia—Albánia 2-0, 2-0.

1. Svájc	6	4	1	1	7-3	9
2. Észak-Írország	6	3	2	1	9-5	8
3. Hollandia	6	2	2	2	6-4	6
4. Albánia	6	0	1	5	2-12	1

6. csoport. Továbbjutott: Magyarország. Magyarország—Ausztria 3-0, 1-0, Magyarország—NDK 3-2, 1-1, NDK—Ausztria 1-0, 1-1.

1. Magyarország	4	3	1	0	8-3	7
2. NDK	4	1	2	1	5-5	4
3. Ausztria	4	0	1	3	1:6	1

7. csoport. Továbbjutott: Szovjetunió. Szovjetunió—Wales 2-1, 1-2, Szovjetunió—Dánia 6-0, 3-1, Szovjetunió—Görögország 3-1, 4-1, Görögország—Dánia 4-2, 1-1, Görögország—Wales 2-0, 1-4, Dánia—Wales 1-0, 2-4.

1. Szovjetunió	6	5	0	1	19:6	10
2. Wales	6	3	0	3	11:9	6
3. Görögország	6	2	1	3	10-14	5
4. Dánia	6	1	1	4	7-18	3

8. csoport. Továbbjutott: Olaszország. Olaszország—Lengyelország 6-1, 0-0, Lengyelország—Finnország 7-0, 0-2, Olaszország—Finnország 6-1, 2-0, Olaszország—Skócia 3-0, 0-1, Lengyelország—Skócia 2-1, 1-1, Finnország—Skócia 1-3, 1-2.

1. Olaszország	6	4	1	1	17-3	9
2. Skócia	6	3	1	2	8-8	7
3. Lengyelország	6	2	2	2	11-10	6
4. Finnország	6	1	0	5	5-20	2

9. csoport. Továbbjutott Spanyolország. Spanyolország—Írország 4-1, 0-1, Szíria visszalépett. Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Spanyolország—Írország 1-0 (Párizs).

Dél-Amerika

10. csoport. Továbbjutott: Uruguay. Uruguay—Venezuela 5-0, 3-1, Uruguay—Peru 2-1, 1-0, Venezuela—Peru 0-1, 3-6.

1. Uruguay	4	4	0	0	11-2	8
2. Peru	4	2	0	2	8-6	4
3. Venezuela	4	0	0	4	4-15	0

11. csoport. Továbbjutott: Chile. Chile—Ecuador 3-1, 2-2, Chile—Kolumbia 7-2, 0-2, Ecuador—Kolumbia 1-0, 2-0.

1. Chile	4	2	1	1	12-7	5
2. Ecuador	4	2	1	1	6-5	5
3. Kolumbia	4	1	0	3	4-10	2

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Chile—Ecuador 2-1 (Lima).

12. csoport. Továbbjutott: Argentína. Argentína—Paraguay 3-0, 0-0, Argentína—Bolívia 4-1, 2-1, Paraguay—Bolívia 2-0, 1-2.

1. Argentína	4	3	1	0	9-2	7
2. Paraguay	4	1	1	2	3-5	3
3. Bolívia	4	1	0	3	4-9	2

Közép- és Észak-Amerika

13. csoport. Továbbjutott: Mexikó.

A-alcsoport győztes: Jamaika. Jamaika—Holland Antillák 2-0, 0-0, Jamaika—Kuba 2-0, 1-2, Holland Antillák—Kuba 1-0, 1-1.

1. Jamaika	4	2	1	1	5-2	5
2. H. Antillák	4	1	2	1	2-3	4
3. Kuba	4	1	1	2	3-5	3

B-alcsoport győztes: Costa Rica. Costa Rica—Trinidad 4-0, 1-0, Costa Rica—Surinam 1-0, 3-1, Surinam—Trinidad 6-1, 1-4.

1. Costa Rica	4	4	0	0	9-1	8
2. Surinam	4	1	0	3	8-9	2
3. Trinidad	4	1	0	3	5-12	2

C-alcsoport győztes: Mexikó. Mexikó—Egyesült Államok 2-0, 2-2, Mexikó—Honduras 1-0, 3-0, Egyesült Államok—Honduras 1-0, 1-1.

1. Mexikó	4	3	1	0	8-2	7
2. Egyesült Áll.	4	1	2	1	4-5	4
3. Honduras	4	0	1	3	1-6	1

Alcsoportok győzteseinek döntőjében győztes: Mexikó. Mexikó—Costa Rica 1-0, 0-0, Mexikó—Jamaika 3-2, 8-0, Costa Rica—Jamaika 7-0, 1-1.

1. Mexikó	4	3	1	0	12-2	7
2. Costa Rica	4	1	2	1	8-2	4
3. Jamaika	4	0	1	3	3-19	1

Ázsia

14. csoport. Továbbjutott: Koreai Népi Demokratikus Köztársaság. Koreai NDK—Ausztrália 6-1, 3-1.

Afrika

Az afrikai országok csapatai közül visszaléptek a küzdelemtől: Ghana, Guinea, Szudán, Kamerun, Etiópia, Algéria, Mali, Marokkó, Libéria, Szenegál, Tunézia, Gabon, Líbia, Nigéria és az Egyesült Arab Köztársaság. A fenti csapatok azért maradtak távol, mert földrészükről csak egy csapat juthatott volna be a 16-os döntőbe.

A 16-os döntő eredményei

A-csoport, London, július 11: Anglia—Uruguay 0-0; London, július 13: Mexikó—Franciaország 1-1; London, július 15: Uruguay—Franciaország 2-1; London, július 16: Anglia—Mexikó 2-0; London, július 19: Mexikó—Uruguay 0-0; London, július 20: Anglia—Franciaország 2-0.

1. Anglia	3	2	1	0	4-0	5
2. Uruguay	3	1	2	0	2-1	4
3. Mexikó	3	0	2	1	1-3	2
4. Franciaország	3	0	1	2	2-5	1

B-csoport. Sheffield, július 12: NSZK—Svájc 5-0; Birmingham, július 13: Argentína—Spanyolország 2-1; Sheffield, július 15: Spanyolország—Svájc 2-1; Birmingham, július 16: Argentína—NSZK 0-0; Sheffield, július 19: Argentína—Svájc 2-0; Birmingham, július 20: NSZK—Spanyolország 2-1.

1. NSZK	3	2	1	0	7-1	5
2. Argentína	3	2	1	0	4-1	5
3. Spanyolország	3	1	0	2	4-5	2
4. Svájc	3	0	0	3	1-9	0

C-csoport. Liverpool, július 12: Brazília—Bulgária 2-0; Manchester, július 13: Portugália—Magyarország 3-1; Liverpool, július 15: Magyarország—Brazília 3-1; Manchester, július 16: Portugália—Bulgária 3-0; Liverpool, július 19: Portugália—Brazília 3-1; Manchester, július 20: Magyarország—Bulgária 3-1.

1. Portugália	3	3	0	0	9-2	6
2. Magyarország	3	2	0	1	7-5	4
3. Brazília	3	1	0	2	4-6	2
4. Bulgária	3	0	0	3	1-8	0

D-csoport. Middlesbrough, július 12: Szovjetunió—Koreai NDK 3-0; Sundarland, július 13: Olaszország—Chile 2-0; Middlesbrough, július 15: Chile—Koreai NDK 1-1; Sunderland, július 16: Szovjetunió—Olaszország 1-0; Middlesbrough, július 19: Koreai NDK—Olaszország 1-0; Sunderland, július 20: Szovjetunió—Chile 2-1.

1. Szovjetunió	3	3	0	0	6-1	6
2. Koreai NDK	3	1	1	1	2-4	3
3. Olaszország	3	1	0	2	2-2	2
4. Chile	3	0	1	2	2-5	1

Valamennyi csoportból az első és a második helyezett ment tovább.

Negyeddöntő. Sunderland, július 23: Szovjetunió—Magyarország 2-1; Liverpool, július 23: Portugália—Koreai NDK 5-3; Sheffield, július 23: NSZK—Uruguay 4-0; London, július 23: Anglia—Argentína 1-0.

Elődöntő. Liverpool, július 26: NSZK—Szovjetunió 2-1; London, július 26: Anglia—Portugália 2-1.

A 3. helyért. London, július 28: Portugália—Szovjetunió 1-0.

Döntő. London, július 29: Anglia—NSZK 4-2 h. u. 97 000 néző. V.: Dienst (S) G.: Hurst (A), 20. p., 100. p., 120. p., Peters (A) 78. p., ill. Haller (NSZK) 13. p., Weber (NSZK) 79. p. **Anglia:** Banks — Cohen, John Charlton, Wilson — Stiles, Moore — Ball, Hunt, Bobby Charlton, Hurst, Peters.

Világbajnok: Anglia, II.: NSZK, III.: Portugália, IV.: Szovjetunió.

A VIII. világbajnokság gólkirálya: Eusebio (P) 9 gól.

A VIII. világbajnokság hőse: Eusebio.

A VIII. világbajnokság válogatottja: Banks (A) — Djalma Santos (B), Schulz (N), Moore (A), Marzolini (Argentína) — Beckenbauer (N), Bobby Charlton (A), Voronyin (SZU) — Bene, Eusebio (Portugália), Simoes (Portugália).

Összesítés: 32 mérkőzés, 89 gól 2,78 átlag, 1 493 000 néző.

Selejtezők: 127 mérkőzés, 393 gól 3,09 átlag.

Együttesen: 159 mérkőzés, 482 gól 3,03 átlag.

1970: Mexikó

A címet védő Anglia és a rendező Mexikó selejtező nélkül jutott be a 16-os döntőbe.

A selejtező küzdelem valamennyi mérkőzése (70 jelentkező, 68 résztvevő) és végeredménye:

Európa

1. csoport. Továbbjutott: Románia. Románia—Görögország 1-1, 2-2, Románia—Svájc 2-0, 1-0, Románia—Portugália 1-0,

Háromszor a Rimet Kupával. A bal oldali képen Bellini, Feola és Gilmar 1958-ban. Középen: Amarildo 1962-ben Santiago de Chilében. Jobbról: Carlos Alberto 1970-ben Mexikóban

0-3, Görögország—Svájc 4-1, 0-1, Görögország—Portugália 4-2, 2-2, Portugália—Svájc 0-2, 1-1.

1. Románia	6	3	2	1	7-6	8
2. Görögország	6	2	3	1	13-9	7
3. Svájc	6	2	1	3	5-8	5
4. Portugália	6	1	2	3	8-10	4

2. csoport. Továbbjutott: Csehszlovákia. Magyarország—Csehszlovákia 2-0, 3-3, Magyarország—Dánia 3-0, 2-3, Magyarország—Írország 4-0, 2-1, Dánia—Csehszlovákia 0-3, 0-1, Dánia—Írország 2-0, 1-1, Csehszlovákia—Írország 3-0, 2-1.

1. Magyarország	6	4	1	1	16-7	9
2. Csehszlovákia	6	4	1	1	12-6	9
3. Dánia	6	2	1	3	6-10	5
4. Írország	6	0	1	5	3-14	1

Megismételt mérkőzés a továbbjutásért: Csehszlovákia—Magyarország 4-1 (Marseille).

3. csoport. Továbbjutott: Olaszország. Olaszország—NDK 3-0, 2-2, Olaszország—Wales 4-1, 1-0, NDK—Wales 2-1, 3-1.

1. Olaszország	4	3	1	0	10-3	7
2. NDK	4	2	1	1	7-7	5
3. Wales	4	0	0	4	3-10	0

4. csoport. Továbbjutott: Szovjetunió. Szovjetunió—Észak-Írország 2-0, 0-0, Szovjetunió—Törökország 3-0, 3-1, Észak-Írország—Törökország 4-1, 3-0.

1. Szovjetunió	4	3	1	0	8-1	7
2. Észak-Írország	4	2	1	1	7-3	5
3. Törökország	4	0	0	4	2-13	0

5. csoport. Továbbjutott: Svédország. Svédország—Franciaország 2-0, 0-3, Svédország—Norvégia 5-0, 5-2, Franciaország—Norvégia 0-1, 3-1.

1. Svédország	4	3	0	1	12-5	6
2. Franciaország	4	2	0	2	6-4	4
3. Norvégia	4	1	0	3	4-13	2

6. csoport. Továbbjutott: Belgium. Belgium—Jugoszlávia 3-0, 0-4, Belgium—Spanyolország 2-1, 1-1, Belgium—Finnország 6-1, 2-1, Finnország—Spanyolország 2-0, 0-6, Jugoszlávia—Finnország 9-1, 5-1, Jugoszlávia—Spanyolország 0-0, 1-2.

1. Belgium	6	4	1	1	14-8	9
2. Jugoszlávia	6	3	1	2	19-7	7
3. Spanyolország	6	2	2	2	10-6	6
4. Finnország	6	1	0	5	6-28	2

7. csoport. Továbbjutott: NSZK. NSZK—Skócia 3-2, 1-1, NSZK—Ausztria 1-0, 2-0, NSZK—Ciprus 12-0, 1-0, Ausztria—Skócia 2-0, 1-2, Ausztria—Ciprus 7-1, 2-1, Skócia—Ciprus 8-0, 5-0.

1. NSZK	6	5	1	0	20:3	11
2. Skócia	6	3	1	2	18-7	7
3. Ausztria	6	3	0	3	12-7	6
4. Ciprus	6	0	0	6	2-35	0

8. csoport. Továbbjutott: Bulgária. Bulgária—Lengyelország 4-1, 0-3, Bulgária—Hollandia 2-0, 1-1, Bulgária—Luxemburg 2-1, 3-1, Hollandia—Lengyelország 1-0, 1-2, Hollandia—Luxemburg 4-0, 2-0, Lengyelország—Luxemburg 8-1, 5-1.

1. Bulgária	6	4	1	1	12-7	9
2. Lengyelország	6	4	0	2	19-8	8
3. Hollandia	6	3	1	2	9-5	7
4. Luxemburg	6	0	0	6	4-24	0

Dél-Amerika

1. csoport. Továbbjutott: Peru. Peru—Bolívia 3-0, 1-2, Peru—Argentína 1-0, 2-2, Bolívia—Argentína 3-1, 0-1.

1. Peru	4	2	1	1	7-4	5
2. Bolívia	4	2	0	2	5-6	4
3. Argentína	4	1	1	2	4-6	3

2. csoport. Továbbjutott: Brazília. Brazília—Paraguay 1-0, 3-0, Brazília—Kolumbia 6-2, 2-0, Brazília—Venezuela 6-0, 5-0, Paraguay—Venezuela 1-0, 2-0, Paraguay—Kolumbia 2-1, 1-0, Kolumbia—Venezuela 3-0, 1-1.

1. Brazília	6	6	0	0	23-2	12
2. Paraguay	6	4	0	2	6-5	8
3. Kolumbia	6	1	1	4	7-12	3
4. Venezuela	6	0	1	5	1-18	1

3. csoport. Továbbjutott: Uruguay. Uruguay—Chile 2-0, 0-0, Uruguay—Ecuador 1-0, 2-0, Chile—Ecuador 4-1, 1-1.

1. Uruguay	4	3	1	0	5-0	7
2. Chile	4	1	2	1	5-4	4
3. Ecuador	4	0	1	3	2-8	1

Közép- és Észak-Amerika

I. alcsoport győztes: Honduras. Honduras—Jamaica 3-1, 2-0, Honduras—Costa Rica 1-0, 1-1, Costa Rica—Jamaica 3-1, 3-0.

1. Honduras	4	3	1	0	7-2	7
2. Costa Rica	4	2	1	1	7-3	5
3. Jamaica	4	0	0	4	2-11	0

II. alcsoport győztes: Haiti. Haiti—Guatemala 2-0, 1-1, Haiti—Trinidad 4-0, 2-4, Guatemala—Trinidad 4-0, 0-0.

1. Haiti	4	2	1	1	9-5	5
2. Guatemala	4	1	2	1	5-3	4
3. Trinidad	4	1	1	2	4-10	3

III. alcsoport győztes: El Salvador. El Salvador—Holland Antillák 1-0, 2-1, El Salvador—Surinam 6-0, 1-4, Surinam—Holland Antillák 6-0, 0-2.

1. El Salvador	4	3	0	1	10-5	6
2. Surinam	4	2	0	2	10-9	4
3. Holland Antillák	4	1	0	3	3-9	2

IV. alcsoport győztes: Egyesült Államok. Egyesült Államok—Kanada 1-0, 2-4, Egyesült Államok—Bermuda 6-2, 2-0, Kanada—Bermuda 4-0, 0-0.

1. Egyesült Államok	4	3	0	1	10-5	6
2. Kanada	4	2	1	1	8:3	5
3. Bermuda	4	0	1	2	2-12	1

Az alcsoportok győzteseinek elődöntője: Haiti—Egyesült Államok 1-0, 2-0, El Salvador—Honduras 3-0, 0-1 és 3-2 (ism.) h. u. Győztes: El Salvador. El Salvador—Haiti 3-0, 0-1 és 1-0 (ism.) h. u.

Afrika

I. alcsoport győztese: Tunézia, Tunézia—Algéria 2-1, 0-0.

II. alcsoport győztese: Marokkó. Marokkó—Szenegál 1-0, 1-2 és 2-0 (ism.).

III. alcsoport győztese: Etiópia. Etiópia—Líbia 2-0, 0-2 és 5-1 (ism.).

IV. alcsoport győztese: Szudán. Szudán—Zambia 4-2, 2-4.

V. alcsoport győztese: Nigéria. Nigéria—Kamerun 3-2 és 1-1.

VI. alcsoport győztese: Ghana, ellenfél nélkül.

Az alcsoportok győzteseinek elődöntője: Marokkó—Tunézia 0-0, 0-0 és 2-2 (ism.) h. u., s. h.; Szudán—Etiópia 3-1, 1-1, Nigéria—Ghana 2-1, 2-1.

Az alcsoport döntőjének győztese: Marokkó. Marokkó—Nigéria 2-1, 0-2, Marokkó—Szudán 3-0, 0-0, Nigéria—Szudán 2-2, 3-3.

1. Marokkó	4	2	1	1	5-3	5
2. Nigéria	4	1	2	1	8-7	4
3. Szudán	4	0	3	1	5-8	3

Ázsia és Óceánia

I. alcsoport győztese: Ausztrália. Szöuli torna: Ausztrália—Japán 3-1, 1-1 Ausztrália—Dél-Korea 2-1, 1-1, Dél-Korea—Japán 2-0, 2-2.

1. Ausztrália	4	2	2	0	7-4	6
2. Dél-Korea	4	1	2	1	6-5	4
3. Japán	4	0	2	2	4-8	2

Az ázsiai nevezett hat országot két alcsoportba osztották és az egyikbe került Rhodézia. A fajüldöző rendszere miatt Rhodéziát nem merték az afrikai országok válogatottjai közé besorolni. A FIFA kompromisszumot ajánlott, így végül a Szöulban rendezett torna győztesét páros mérkőzésre kötelezték Rhodéziával.

Ausztrália—Rhodézia 1-1, 0-0 és 3-1 (ism).

II. alcsoport győztese: Izrael. Izrael—Új-Zéland 4-0, 2-0. Alcsoport döntőjének győztese: Izrael. Izrael—Ausztrália 1-0, 1-1.

A 16-os döntő részletes eredményei

A-csoport. Mexikóváros, május 31: Mexikó—Szovjetunió 0-0; június 3: Belgium—San Salvador 3-0; június 6: Szovjetunió—Belgium 4-1; június 7: Mexikó—San Salvador 4-0; június 10: Szovjet-

unió—San Salvador 2-0; június 11: Mexikó—Belgium 1-0.

1. Szovjetunió	3	2	1	0	6-1	5
2. Mexikó	3	2	1	0	5-0	5
3. Belgium	3	1	0	2	4-5	2
4. San Salvador	3	0	0	3	0-9	0

A Szovjetunió és Mexikó helyezését sorsolással döntötték el.

B-csoport. Puebla, június 2: Uruguay—Izrael 2-0; június 3: Olaszország—Svédország 1-0; június 6: Uruguay—Olaszország 0-0; június 7: Svédország—Izrael 1-1; június 10: Svédország—Uruguay 1-0; június 11: Olaszország—Izrael 0-0.

1. Olaszország	3	1	2	0	1-0	4
2. Uruguay	3	1	1	1	2-1	3
3. Svédország	3	1	1	1	2-2	3
4. Izrael	3	0	2	1	1-3	2

C-csoport. Guadalajara, június 2: Anglia—Románia 1-0; június 3: Brazília—Csehszlovákia 4-1; június 6: Románia—Csehszlovákia 2-1; június 7: Brazília—Anglia 1-0; június 10: Brazília—Románia 3-2; június 11: Anglia—Csehszlovákia 1-0.

1. Brazília	3	3	0	0	8-3	6
2. Anglia	3	2	0	1	2-1	4
3. Románia	3	1	0	2	4-5	2
4. Csehszlovákia	3	0	0	3	2-7	0

D-csoport. Leon, június 2: Peru—Bulgária 3-2; június 3: NSZK—Marokkó 2-1; június 6: Peru—Marokkó 3-0; június 7: NSZK—Bulgária 5-2; június 10: NSZK—Peru 3-1; június 11: Bulgária—Marokkó 1-1.

1. NSZK	3	3	0	0	10-4	6
2. Peru	3	2	0	1	7-5	4
3. Bulgária	3	0	1	2	5-9	1
4. Marokkó	3	0	1	2	2-6	1

A Bulgária és Marokkó helyezését sorsolással nem döntötték el, mert a továbbjutás szempontjából érdektelen volt.

Valamennyi csoportból az első és a második helyezett jutott tovább.

Negyeddönt. Guadalajara, június 14: Brazília—Peru 4-2; Mexikóváros, június 14: Uruguay—Szovjetunió 1-0; Toluca, június 14: Olaszország—Mexikó 4-1; Leon, június 14: NSZK—Anglia 3-2 h. u.

Elődöntő. Guadalajara, június 18: Brazília—Uruguay 3-1; Mexikóváros, június 18: Olaszország—NSZK 4-3 h. u.

A 3. helyért. Mexikóváros június 20: NSZK—Uruguay 1-0.

Döntő. Mexikóváros június 21. 112 527 néző: **Brazília—Olaszország 4-1.** V.: Glöckner (NDK). G.: Pelé 19. p., Gerson 64. p., Jairzinho 71. p., Carlos Alberto 86. p., ill. Boninsegna 38. p. **Brazília:** Felix — Carlos Alberto, Brito, Piazza, Everaldo — Clodoaldo, Gerson, Rivelino — Jairzinho, Tostao, Pelé.

Világbajnok: Brazília, II. Olaszország, III. NSZK, IV. Uruguay.

A IX. világbajnokság gólkirálya: Müller (NSZK) 10 gól.

A IX. világbajnokság hőse: Pelé.

A IX. világbajnokság válogatottja: Banks (A) — Carlos Alberto (B), Matosas (U), Moore (A), Cooper (A) — Beckenbauer (NSZK), Gerson (B), Overath (NSZK), Jairzinho (B), Müller (NSZK), Pelé (B).

Összesítés: 32 mérkőzés, 95 gól, 3,00 átlag, 1 447 527 néző.

Selejtezők: 174 mérkőzés, 544 gól, 3,14 átlag.

Együttesen: 206 mérkőzés, 640 gól, 3,12 átlag.

1974: Német SZK

A védő Brazília és a rendező Német Szövetségi Köztársaság selejtező nélkül jutott a legjobb 16 mezőnyébe.

A selejtező mérkőzések eredményei:

Európa

1. csoport. Továbbjutott: **Svédország.** Málta—Magyarország 0-2, 0-3, Ausztria—Málta 4-0, 2-0, Svédország—Magyarország 0-0, 3-3, Ausztria—Svédország 2-0, 2-3, Ausztria—Magyarország 2-2, 2-2, Svédország—Málta 7-0, 2-1. Gólkülönbség egyenlősége miatt lejátszott döntő mérkőzés: Svédország—Ausztria 2-1.

1. Ausztria	6	3	2	1	14-7	8
2. Svédorsz.	6	3	2	1	15-8	8
3. Magyarország	6	2	4	—	12-7	8
4. Málta	6	—	—	6	1-20	—

2. csoport. Továbbjutott: **Olaszország.** Luxemburg—Olaszország 0-4, 0-5, Svájc—Olaszország 0-0, 0-2, Luxemburg—Törökország 2-0, 0-3, Olaszország—Törökország 0-0, 1-0, Luxemburg—Svájc 0-1, 0-1, Svájc—Törökország 0-0, 0-2.

1. Olaszország	6	4	2	—	12-0	10
2. Törökország	6	2	2	2	5-3	6
3. Svájc	6	2	2	2	2-4	6
4. Luxemburg	6	1	—	5	2-14	2

3. csoport. Továbbjutott **Hollandia.** Belgium—Izland 4-0, 4-0, Norvégia—Izland 4-1, 4-0, Hollandia—Norvégia 9-0, 2-1, Hollandia—Izland 5-0, 8-1, Norvégia—Belgium 0-2, 0-2, Belgium—Hollandia 0-0, 0-0.

1. Hollandia	6	4	2	—	24-2	10
2. Belgium	6	4	2	—	12-0	10
3. Norvégia	6	2	—	4	9-16	4
4. Izland	6	—	—	6	2-29	—

4. csoport. Továbbjutott: **NDK.** Finnország—Albánia 1-0, 0-1, Finnország—Románia 1-1, 0-9, NDK—Finnország 5-0, 5-1, Románia—Albánia 2-0, 4-1, Románia—NDK 1-0, 0-2, NDK—Albánia 2-0, 4-1.

1. NDK	6	5	—	1	18-3	10
2. Románia	6	4	1	1	17-4	9
3. Finnország	6	1	1	4	3-21	3
4. Albánia	6	1	—	5	3-13	2

5. csoport. Továbbjutott: **Lengyelország.** Wales—Anglia 0-1, 1-1, Wales—Lengyelország 2-0, 0-3, Lengyelország—Anglia 2-0, 1-1.

1. Lengyelország	4	2	1	1	6-3	5
2. Anglia	4	1	2	1	3-4	4
3. Wales	4	1	1	2	3-5	3

6. csoport. Továbbjutott **Bulgária.** Portugália—Ciprus 4-0, 1-0, Bulgária—Észak-Írország 3-0, 0-0, Ciprus—Észak-Írország 1-0, 0-3, Bulgária—Portugália 2-1, 2-2, Észak-Írország—Portugália 1-1, 1-1, Ciprus—Bulgária 0-4, 0-2.

1. Bulgária	6	4	2	—	13-3	10
2. Portugália	6	2	3	1	10-6	7
3. Észak-Írország	6	1	3	2	5-6	5
4. Ciprus	6	1	—	5	1-14	2

7. csoport. Továbbjutott: **Jugoszlávia.** Spanyolország—Jugoszlávia 2-2, 0-0, Görögország—Spanyolország 2-3, 1-3, Jugoszlávia—Görögország 1-0, 4-2, mivel Jugoszlávia és Spanyolország pontszáma és gólkülönbsége egyforma lett, újabb mérkőzés következett Párizsban, amit Jugoszlávia nyert 1-0 arányban.

1. Jugoszlávia	4	2	2	—	7-4	6
2. Spanyolország	4	2	2	—	8-5	6
3. Görögország	4	—	—	4	5-11	—

8. csoport. Továbbjutott: **Skócia.** Dánia—Skócia 1-4, 0-2, Dánia—Csehszlovákia 1-1, 0-6, Skócia—Csehszlovákia 2-1, 0-1.

1. Skócia	4	3	—	1	8-3	6
2. Csehszlovákia	4	2	1	1	9-3	5
3. Dánia	4	—	1	3	2-13	1

9. csoport. A csoportelsőséget a Szovjetunió szerezte meg, de a kiírás értelmében 2 mérkőzést kellett volna játszania a dél-amerikai III. csoport győztesével, Chilével. Az első mérkőzés Moszkvában 0-0 arányban végződött, a visszavágóra Chilében, Santiagóban került volna sor, de ezen a pályán, ahol a Pinochet rezsim a haladó emberek tömegét kínozta meg, a Szovjetunió nem volt hajlandó mérkőzni. A FIFA a haladó erők tiltakozása ellenére Chilét jelölte ki továbbjutónak. A IX. csoport eredményei: Franciaország—Szovjetunió 1-0, 0-2, Írország—Szovjetunió 1-2, 0-1, Írország—Franciaország 2-1, 1-1.

1. Szovjetunió	4	3	—	1	5-2	6
2. Írország	4	1	1	2	4-5	3
3. Franciaország	4	1	1	2	3-5	3

Dél-Amerika

1. csoport. Továbbjutott: **Uruguay.** Kolumbia—Ecuador 1-1, 1-1, Kolumbia—Uruguay 0-0, 1-0, Ecuador—Uruguay 1-2, 0-4.

1. Uruguay	4	2	1	1	6-2	5
2. Kolumbia	4	1	3	—	3-2	5
3. Ecuador	4	—	2	2	3-8	2

2. csoport. Továbbjutott: **Argentína.** Bolívia—Paraguay 1-2, 0-4, Argentína—Bolívia 4-0, 1-0, Paraguay—Argentína 1-1, 1-3.

1. Argentína	4	3	1	—	9-2	7
2. Paraguay	4	2	1	1	8-5	5
3. Bolívia	4	—	—	4	1-11	—

3. csoport. Továbbjutott: **Chile.** Peru—Chile 2-0, 0-2 és a döntő harmadik mérkőzésen Montevideóban 1-2. Venezuela visszalépett.

Észak- és Közép-Amerika

1. csoport. Kanada—Egyesült Államok 3-2, 2-2, Kanada—Mexikó 0-1, 1-2, Mexikó—Egyesült Államok 3-1, 2-1.

1. Mexikó	4	4	—	—	8-3	8
2. Kanada	4	1	1	2	6-7	3
3. Egy. Államok	4	—	1	3	6-10	1

2. csoport. Guatemala—El Salvador 1-0, 1-0.

3. csoport. Honduras—Costa Rica 2-1, 3-3.

4. csoport. Jamaika visszalépett, ezért Holland Antillák végzett a csoport első helyén.

5. csoport. Haiti—Puerto Rico 7-0, 5-0.

6. csoport. Trinidad—Antigua 11-1, 2-1, Surinam—Trinidad 1-2, 1-1, Antigua—Surinam 0-6, 1-3.

A hat csoport első helyezettei körmérkőzést játszottak az egy továbbjutó helyért. Továbbment **Haiti.** Honduras—Trinidad 2-1, Mexikó—Guatemala 0-0, Haiti—Holl. Antillák 3-0, Haiti—Trinidad 2-1, Mexikó—Honduras 1-1, Guatemala—Holl. Antillák 2-2, Haiti—Honduras 1-0, Mexikó—Holl. Antillák 8-0, Trinidad—Guatemala 1-0, Honduras—Holl. Antillák 2-2, Haiti—Guatemala 3-1, Trinidad—Mexikó 4-0, Guatemala—Honduras 1-1, Trinidad—Holl. Antillák 4-0, Mexikó—Haiti 1-0.

1. Haiti	5	4	—	1	9-3	8
2. Trinidad	5	3	—	2	11-4	6
3. Mexikó	5	2	2	1	10-5	6
4. Honduras	5	1	3	1	6-6	5
5. Guatemala	5	—	3	2	4-7	3
6. H. Antillák	5	—	2	3	4-19	2

Afrika

I. csoport. Marokkó—Szenegál 0-0, 1-2, Algéria—Guinea 1-0, 1-5, Egyiptom—Tunézia 2-1, 0-2, Sierra Leone—Elefántcsontpart 0-1, 0-2. Guinea—Marokkó 1-1, 0-2, Tunézia—Elefántcsontpart 1-1, 1-2, Elefántcsontpart—Marokkó 1-1, 1-4. Csoportgyőztes: **Marokkó.**

II. csoport. Kenya—Szudán 2-1, 0-1, Mauritius—Malgas (ez utóbbi visszalépett). Etiópia—Tanzania 1-1, 0-0 és 3-0, Lesotho—Zambia 0-0, 1-6, Mauritius—Kenya 1-3, 2-2, Etiópia—Zambia 0-0, 2-4, Zambia—Kenya 2-2, 2-0. Csoportgyőztes: **Zambia.**

III. csoport. Nigéria—Kongói Népi Közt. 2-1, 1-1, Dahomey—Ghana 0-5, 1-5, Togo—Zaire 0-0, 0-4, Kamerun—Gabon (ez utóbbi visszalépett), Nigéria—Ghana 2-3 állásnál félbeszakadt, 0-2-re igazolták Ghana javára, Kamerun—Zaire 0-1, 1-0 és 0-2, Ghana—Zaire 1-0, 1-4. Csoportgyőztes: **Zaire.**

A három csoportgyőztes oda-vissza alapon játszott a továbbjutó helyért. Zambia—Marokkó 4-0, 0-2, Zaire—Zambia 2-0, 2-1, Zaire—Marokkó 3-0, a második mérkőzésre Marokkó nem állt ki, ezért Zaire javára igazolták 2-0 arányban. Afrika képviseletében tehát **Zaire** jutott tovább a 16-os döntőbe.

Azsia és Oceánia

A-csoport. Mivel a Fülöp-szigetek visszalépett, az úgynevezett előmérkőzéseken ezek az eredmények születtek: Thaiföld—Dél-Vietnam 0-1, Japán—Izrael 1-2, Hongkong—Malaysia 1-0. Az 1. sz. alcsoportba került Hongkong, Japán és Dél-Vietnam. Az eredmények: Japán—Dél-Vietnam 4-0, Japán—Hongkong 0-1, Hongkong—Dél-Vietnam 1-0.

1. Hongkong	2	2	—	—	2-0	4
2. Japán	2	1	—	1	4-1	2
3. Dél-Vietnam	2	—	—	2	0-5	—

2. alcsoport. Dél-Korea—Thaiföld 4-0, Izrael—Malaysia 3-0, Thaiföld—Izrael 0-6, Dél-Korea—Malaysia 0-0, Dél-Korea—Izrael 0-0, Thaiföld—Malaysia 0-2.

1. Izrael	3	2	1	—	9-0	5
2. Dél-Korea	3	1	2	—	4-0	4
3. Malaysia	3	1	1	1	2-3	3
4. Thaiföld	3	—	—	3	0-12	—

Elődöntő. Hongkong—Dél-Korea 1-3, Izrael—Japán 1-0,.

Az A-csoport döntője: Dél-Korea—Izrael 1-0.

B-csoport. Sri Lanka (Ceylon) és India visszalépett, a Koreai NDK-t később osztották be.

1. alcsoport. Ausztrália—Új-Zéland 1-1, 3-3, Ausztrália—Irak 3-1, 0-0, Indonézia—Új-Zéland 1-1, 1-0, Irak—Új-Zéland 2-0, 4-0, Ausztrália—Indonézia 2-1, 6-0, Irak—Indonézia 1-1 3-2.

1. Ausztrália	6	3	3	—	15-6	9
2. Irak	6	3	2	1	11-6	8
3. Indonézia	6	1	2	3	6-13	4
4. Új-Zéland	6	—	3	3	5-12	3

2. alcsoport. Koreai NDK—Irán 0-0, 1-2, Kuvait—Szíria 1-2, 0-2, Kuvait—Irán 1-2, 0-2, Koreai NDK—Szíria 1-1, 3-0, Szíria—Irán 0-1, 1-0, Koreai NDK—Kuvait 0-0, 0-2.

1. Irán	6	4	1	1	7-3	9
2. Szíria	6	3	1	2	6-6	7
3. Koreai NDK	6	1	3	2	5-5	5
4. Kuvait	6	1	1	4	4-8	3

Ázsia és Óceánia döntői: Ausztrália—Irán 3-0, 0-2, Ausztrália—Dél-Korea 0-0, 2-2 és 1-0, tehát a 16-os mezőnybe jutott **Ausztrália.**

A tizenhatos döntő részletes eredményei

I. csoport. NDK—Ausztrália 2-0, június 14. Hamburg; NSZK—Chile 1-0, június 14. Nyugat-Berlin; NDK—Chile 1-1, június 18. Nyugat-Berlin; NSZK—Ausztrália 3-0, június 18. Hamburg; NDK—NSZK 1-0, június 22. Hamburg; Chile—Asztrália 0-0, június 22. Nyugat-Berlin.

1. NDK	3	2	1	—	4-1	5
2. NSZK	3	2	—	1	4-1	4
3. Chile	3	—	2	1	1-2	2
4. Ausztrália	3	—	1	2	0-5	1

Továbbment az **NDK** és az **NSZK.**

II. csoport. Brazília—Jugoszlávia 0-0, június 13. Frankfurt; Skócia—Zaire 2-0 június 14. Dortmund; Brazília—Skócia 0-0, június 18. Frankfurt; Jugoszlávia—Skócia 1-1, június 22. Frankfurt; Brazília—Zaire 3-0, június 22. Gelsenkirchen; Jugoszlávia—Zaire 9-0, június 18. Gelsenkirchen.

1. Jugoszlávia	3	1	2	—	10-1	4
2. Brazília	3	1	2	—	3-0	4
3. Skócia	3	1	2	—	3-1	4
4. Zaire	3	—	—	3	0-14	—

Továbbment **Jugoszlávia** és **Brazília.**

Szovjetunió—Magyarország 2-1. Az angliai VB-n Bene rohamozza a szovjet kaput

III. csoport. Hollandia—Uruguay 2-0, június 15, Hannover; Svédország—Bulgária 0-0, június 15, Düsseldorf; Bulgária—Uruguay 1-1, június 19, Hannover, Hollandia—Svédország 0-0, június 19, Dortmund; Svédország—Uruguay 3-0, június 23, Düsseldorf; Hollandia—Bulgária 4-1, június 23, Dortmund.

1. Hollandia	3	2	1	—	6-1	5
2. Svédország	3	1	2	—	3-0	4
3. Bulgária	3	—	2	1	2-5	2
4. Uruguay	3	—	1	2	1-6	1

Továbbment **Hollandia** és **Svédország.**

IV. csoport. Lengyelország—Argentína 3-2, június 15, Stuttgart; Olaszország—Haiti 3-1, június 15, München; Argentína—Olaszország 1-1, június 19, Stuttgart; Lengyelország—Haiti 7-0, június 19, München; Lengyelország—Olaszország 2-1, június 23, Stuttgart; Argentína—Haiti 4-1, június 23, München.

1. Lengyelország	3	3	—	—	12-3	6
2. Argentína	3	1	1	1	7-5	3
3. Olaszország	3	1	1	1	5-4	3
4. Haiti	3	—	—	3	2-14	—

Továbbment **Lengyelország** és **Argentína.**

A négy csoport első és második helyezettje a középdöntőbe került, ahol két négyes csoportba játszottak körmérkőzést.

A-csoport. Hollandia—Argentína 4-0, június 27, Gelsenkirchen; Brazília—NDK 1-0, június 26, Hannover; Hollandia—NDK 2-0, június 30, Gelsenkirchen; Brazília—Argentína 2-1, június 30, Hannover; Hollandia—Brazília 2-0, július 3, Dortmund; NDK—Argentína 1-1, július 3, Gelsenkirchen.

1. Hollandia	3	3	—	—	8-0	6
2. Brazília	3	2	—	1	3-3	4
3. NDK	3	—	1	2	1-4	1
4. Argentína	3	—	1	2	2-7	1

B-csoport. NSZK—Jugoszlávia 2-0, június 26, Düsseldorf; Lengyelország—Svédország 1-0, június 26, Stuttgart; Lengyelország—Jugoszlávia 2-1, június 30, Frankfurt; NSZK—Svédország 4-2, június 30, Düsseldorf; NSZK—Lengyelország 1-0, július 3, Frankfurt; Svédország—Jugoszlávia 2-1, július 3, Düsseldorf.

1. NSZK	3	3	—	—	7-2	6
2. Lengyelország	3	2	—	1	3-2	4
3. Svédország	3	1	—	2	4-6	2
4. Jugoszlávia	3	—	—	3	2-6	—

A döntő

A két csoport második helyezettjei a bronzéremért: Lengyelország—Brazília 1-0, július 6, München.

A két csoport győztesei az arany- és ezüstéremért:

NSZK—Hollandia 2-1, július 7, München. V.: Taylor (angol). G.: Neeskens (holland) 11-esből a 2. percben, illetve Breitner (NSZK) 11-esből a 25., Müller (NSZK) a 44. percben.

Világbajnok: Német Szövetségi Köztársaság, II.: Hollandia, III.: Lengyelország, IV.: Brazília.

Német Szövetségi Köztársaság csapatösszeállítása: Maier — Beckenbauer — Schwarzenbeck, Vogts, Breitner — Hoeness, Bonhof, Overath — Grabowski, Müller, Hölzenbein.

A X. világbajnokság gólkirálya: Lato. (Lengyelország) 7 gól.

A X. világbajnokság hőse: Cruyff (Hollandia).

A X. világbajnokság válogatottja: Maier (NSZK) — Vogts (NSZK), Pereira (brazil), Beckenbauer (NSZK), Breitner (NSZK) — Neeskens (holland), Deyna (lengyel) — Lato (lengyel), Cruyff (holland), Edström (svéd), Gadocha (lengyel).

Összesítés: 38 mérkőzés, 97 gól, 2,55 átlag, 1 795 000 néző.

Selejtezők: 223 mérkőzés, 617 gól, 2,79 átlag.

Összesen: 26 mérkőzés, 714 gól, 2,76 átlag.

Beckenbauer és Schön szövetségi kapitány boldog ölelkezése a diadalmas 1974. évi döntő után

És ilyen szomorú volt Breitner (NSZK) az NDK elleni 0-1 után

MÉRKŐZÉSEK, GÓLOK, NÉZŐK

(A döntők adatai: év, mérkőzés, gólok, gólátlag, a döntő nézőszáma, a döntő egész mezőnyének nézőszáma)

				ezer	ezer
1930.	18	70	3,88	120	547
1934.	17	70	4,11	45	408
1938.	18	84	4,66	75	375
1950.	22	88	4	200	970
1954.	26	140	5,38	65	746
1958.	35	126	3,68	51	821
1962.	32	89	2,78	65	903
1966.	32	89	2,78	97	1493
1970.	32	95	2,96	112	1448
1974.	38	97	2,55	80	1795
össz.	270	948	3,51	910	9506

A VB-döntők mezőnyében előfordult legnagyobb arányú győzelmek Nyolcaddöntőben: 1954. június 17. Magyarország—Dél-Korea 9-0, 1974. június 18. Jugoszlávia—Zaire 9-0.

Negyeddöntőben: 1938. június 14. Svédország—Kuba 8-0.

Elődöntőben: 1930. július 26. Argentína—Egy. Áll. 6-1, 1930. július 27. Uruguay—Jugoszlávia 6-1, 1954. június 30. NSZK—Ausztria 6-1.

Kisdöntőben: 1958. június 28. Franciaország—NSZK 6-3.

Döntőben: 1958. június 29. Brazília—Svédország 5-2.

●

A döntők mezőnyében részt vett csapatok szereplése. (A számoszlopok: hányszor szerepelt a döntőben, győzött, döntetlen, vesztett, adott és kapott gólok, pontszám.)

1. Brazília	10	45	29	7	9	109-53	65
2. Német SZK	8	41	27	5	9	100-63	59
3. Olaszo.	3	29	16	5	8	53-34	37
4. Uruguay	7	29	14	5	10	57-39	33
5. Magyaro.	6	23	13	2	8	70-34	28
6. Svédorsz.	6	25	11	5	9	47-43	27
7. Anglia	6	24	10	6	8	34-28	26
8. Jugoszlávia	6	25	10	5	10	45-34	25
9. Szovjetunió							
10. Argentína	6	22	9	4	9	40-39	22
11. Csehszl.	6	22	8	3	11	32-36	19
12. Chile	5	18	7	3	8	23-24	17
13. Franciao.	6	17	7	1	9	38-33	15
14. Spanyolo.	4	15	6	2	7	20-23	14
15. Ausztria	3	12	6	1	5	26-26	13
16. Svájc	6	18	5	2	11	28-44	12
17. Lengyelo.	2	8	6	—	2	21-11	12
18. Hollandia	3	9	5	1	3	17- 9	11
19. Portugália	1	6	5	—	1	17- 8	10
20. Mexikó	7	21	3	4	14	19-50	10
21. Paraguay	3	7	2	2	3	12-19	6
22. NDK	1	6	2	2	2	5- 5	6
23. Egyes. Áll.	3	7	3	—	4	12-21	6
24. Wales	1	5	1	3	1	4- 4	5
25. Észak-Íro.	1	5	2	1	2	6-10	5
26. Románia	4	8	2	1	5	12-17	5
27. Skócia	3	8	1	3	4	7-15	5
28. Peru	2	6	2	—	4	10-13	4
29. Bulgária	4	12	—	4	8	9-29	4
30. Koreai NDK	1	4	1	1	2	5- 9	3
31. Kuba	1	3	1	1	1	5-12	3
32. Belgium	5	9	1	1	7	12-25	3
33. Töröko.	1	3	1	—	2	10-11	2
34. Izrael	1	3	—	1	2	2- 6	1
35. Marokkó	1	3	—	1	2	2- 6	1
36 Kolumbia	1	3	—	1	2	5-11	1
37. Norvégia	1	1	—	—	1	1- 2	—
38. Egyiptom							
39. Holl. India	1	1	—	—	1	0- 6	—
40. San. Salv.	1	1	—	—	1	0- 9	—
41. Bolívia	2	3	—	—	3	0-16	—
42. Dél-Korea	1	2	—	—	2	0-16	—
43. Zaire	1	3	—	—	3	0-14	—
44. Haiti	1	3	—	—	3	2-14	—

44 ország, 270 mérkőzés, 984 gól, gólátlag 3,51.

Mérkőzések — gólok — nézők

HELYEZÉSI TÁBLÁZAT

1930	1934	1938	1950	1954	1958	1962	1966	1970	1974
I. Uruguay	Olaszo.	Olaszo.	Uruguay	NSZK	Brazília	Brazília	Anglia	Brazília	NSZK
II. Argentína	Csehszlov.	Magyaro.	Brazília	Magyaro.	Svédo.	Csehszlov.	NSZK	Olaszo.	Hollandia
III. Jugoszlávi	Németo.	Brazília	Svédo.	Ausztria	Franciao.	Chile	Portugália	NSZK	Lengyelo.
IV. Egy. Áll.	Ausztria	Svédo.	Spanyolo.	Uruguay	NSZK	Jugoszláv.	Szovjetu.	Uruguay	Brazília
V. Chile	Svédo.	Svájc	Jugoszláv.	Svájc	Jugoszláv.	Szovjetu.	Argentína	Szovjetu.	Svédo.
Brazília	Magyaro.	Kuba	Anglia	Jugoszláv.	Szovjetu.	NSZK	Uruguay	Mexikó	NDK
Románia	Svájc	Franciao.	Olaszo.	Anglia	É.-Írország	Anglia	Koreai NDK	Peru	Jugoszláv.
Paraguay	Spanyolo.	Csehszlov.	Svájc	Brazília	Wales	Magyaro.	Magyaro.	Anglia	Argentína
IX. Mexikó	Egyiptom	Németo.	Mexikó	Franciao.	Csehszlov.	Uruguay	Mexikó	Belgium	Skócia
Bolívia	Brazília	Románia	Chile	Mexikó	Olaszo.	Kolumbia	Franciao.	S. Salvador	Olaszo.
Peru	Románia	H. India	Egy. Áll.	Töröko.	Argentína	Olaszo.	Spanyolo.	Svédo.	Chile
Belgium	Belgium	Belgium	Paraguay	Dél-Korea	Paraguay	Svájc	Svájc	Izrael	Bulgária
Franciao.	Egy. Áll.	Norvégia	Bolívia	Csehszlov.	Skócia	Mexikó	Brazília	Románia	Uruguay
	Argentína	Hollandia		Skócia	Magyaro.	Spanyolo.	Bulgária	Csehszlov.	Ausztrália
	Hollandia	Lengyelo.		Olaszo.	Mexikó	Argentína	Olaszo.	Bulgária	Haiti
	Franciao.			Belgium	Anglia	Bulgária	Chile	Marokkó	Zaire

Magyarország—Bolívia 6-0. A Himnusz alatt. Balról: Pintér, Nyilasi, Kereki, Váradi, Zombori, Kocsis I, Törőcsik, Tóth J., Török, Gujdár, Fazekas (Záhonyi Iván felv.)

Magyarország—Bolívia 6-0. Nyilasi befejeli az első gólt. Balról: Törőcsik, Nyilasi, Kereki. Lent: Törőcsik megszerzi a 2. gólt. (Záhonyi Iván felvételei)

LABDARÚGÁS

VB-plakátok

1

2

3

5

6

8

9

Az 1974. évi VB plakátja

Az 1978. évi VB jelvénye

1	Uruguay	1930
2	Olaszország	1934
3	Franciaország	1938
4	Brazília	1950
5	Svájc	1954
6	Svédország	1958
7	Chile	1962
8	Anglia	1966
9	Mexikó	1970

Balról lent a Világ Kupa